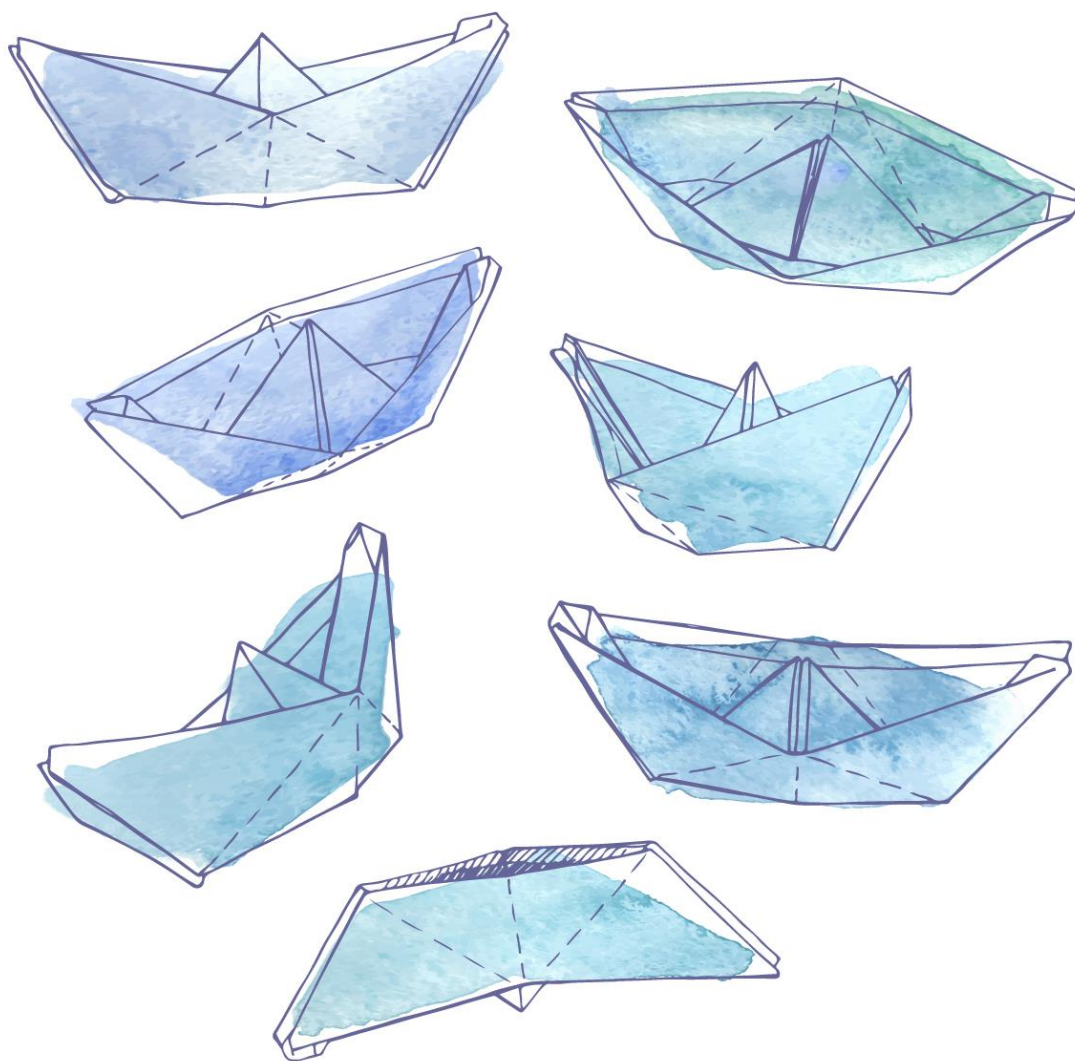

Pla d'infància 2021-2030

Reptes i actuacions per millorar les vides i els drets de la infància i l'adolescència a Barcelona

Actualització pel període 2024-2027 (novembre de 2024)

Direcció:

Departament de Promoció de la Infància

Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Persones Grans

Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida

Ajuntament de Barcelona

Coordinació i redacció:

Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-Institut Metròpoli)

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	4
1. OBJECTIUS	5
2. MARCS	5
Drets dels infants	5
Compromisos internacionals, estatals i autonòmics	6
Les veus dels infants	7
Compromisos de ciutat	8
Altres estratègies i plans municipals.....	9
3. PRINCIPIS	10
DIAGNOSI DE LA SITUACIÓ DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA A BARCELONA	11
DRETS, EIXOS, REPTES I ACTUACIONS	20
1. 7 DRETS, 3 EIXOS TRANSVERSALS I 23 REPTES AMB HORIZÓ 2030	20
Tres eixos transversals.....	20
Drets de la infància i reptes per garantir-los	20
2. 77 ACTUACIONS PEL PERÍODE 2024-2027	23
GOVERNANÇA I PROCÉS PARTICIPATIU	31
1. JORNADA DELIBERATIVA SOBRE EL PLA D'INFÀNCIA DE BARCELONA	32
2. PROPOSTES EN RELACIÓ A LES TEMÀTIQUES D'OPORTUNITAT	32
AVALUACIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLA.....	35
1. SÍNTESI DE L'AVAUACIÓ 2021-2023	36
2. CONCLUSIONS DE CARA AL PERÍODE 2024-2027	41
ANNEX: FITXES DE LES ACTUACIONS 2024-2027	42
1. DRET A LES CONDICIONS ECONÒMIQUES I MATERIALS ADEQUADES	43
2. DRET A L'EDUCACIÓ, EL LLEURE, LA CULTURA, EL JOC I EL DESCANS.....	59
3. DRET A LA SALUT INTEGRAL I ALS SERVEIS SANITARIS	93
4. DRET A LA FAMÍLIA I LES SEVES RESPONSABILITATS, I A LA PROTECCIÓ SOCIAL DE LA INFÀNCIA	104
5. DRET A LA PROTECCIÓ CONTRA LES DISCRIMINACIONS I LES VIOLÈNCIES.....	121
6. DRET A LA PARTICIPACIÓ, A L'ESCOLTA I A REBRE UNA INFORMACIÓ ADEQUADA	142
7. DRET A L'INTERÈS SUPERIOR DE L'INFANT	152

Introducció

El “Pla d’infància 2021-2030. Reptes i actuacions per millorar les vides i els drets de la infància i l’adolescència a Barcelona” estableix els principis, la diagnosi, els eixos transversals i els reptes de ciutat en clau de drets de la infància, així com les actuacions municipals destacades d’iniciativa i gestió de l’Ajuntament (no totes de manera exhaustiva), en col·laboració amb altres agents. La versió que teniu a les mans és l’actualització del pla per al període 2024-2027.

Algunes característiques del pla:

- S’ha elaborat de manera participada per tal d’aconseguir un salt de les polítiques municipals a les polítiques de ciutat, comptant amb diferents àrees de l’Ajuntament, districtes, persones amb expertesa en l’àmbit de la infància i l’adolescència; entitats d’infància i incorporant les veus i opinions dels infants de la ciutat (a partir de diferents processos de consulta realitzats entre els quals destaca l’Agenda dels infants en el marc del programa “Parlen els nens i nenes”).
- És un pla viu que s’anirà avaluant periòdicament i actualitzant les seves actuacions, mantenint el consens entorn els 7 drets, els 3 eixos transversals i els 23 reptes amb horitzó 2030.
- No pretén compilar totes les accions i serveis per a l’atenció i promoció de la infància i l’adolescència a Barcelona, sinó que pretén enfocar els principals reptes mitjançant aquelles mesures més rellevants que volen significar un salt qualitatiu per a les vides dels nens i nenes de Barcelona.
- Combina una mirada universal al servei de totes les infàncies amb una mirada específica en tres eixos d’actuació en els quals el Govern municipal vol incidir de manera específica:
 1. Les situacions de més vulnerabilitat, pobresa i/o risc de patir exclusió social.
 2. Les desigualtats derivades del gènere, discapacitat i/o l’origen geogràfic dels infants.
 3. L’equilibri territorial, tenint en compte les especificitats de cada territori i, en especial, la dels més empobrits.

1. Objectius

La finalitat del Pla d'infància de Barcelona és enfocar els principals reptes en la infància i adolescència per millorar les seves vides, amb actuacions municipals concretes que situen la infància i adolescència a la ciutat com una etapa clau del cicle vital (invertir en infància és invertir en cohesió social futura), des de la seva globalitat (fixant-se tant en la petita infància com en la infància i l'adolescència) i reconeixent els interessos propis i capacitats creixents dels nens i nenes i dels nois i noies, a mesura que es fan grans.

Objectius específics

1. Plantejar una agenda amb visió integral, des d'un enfocament de drets i amb una mirada universal de totes les infàncies.
2. Identificar de manera transversal actuacions municipals destacades, amb atenció especial a prevenir i atendre les situacions de més vulnerabilitat i risc d'exclusió social.
3. Monitorar l'avenç o retrocés dels reptes d'infància i adolescència prioritaris, de manera participada amb els principals espais de governança del pla, fent seguiment dels indicadors i avaluació dels objectius de les actuacions.

2. Marcs

Drets dels infants

El Pla d'infància té en compte i s'emmarca en la perspectiva i el sentit de les normatives de referència sobre els drets específicament reconeguts a la infància i l'adolescència:

- [la Convenció sobre els drets de l'infant de 1989 \(CDI\)](#) (en el dret internacional).
- [la Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència \(LDOIA\)](#) (en el dret català).

L'aprovació de la CDI el 1989 va suposar un canvi de paradigma en l'àmbit normatiu respecte a les persones menors d'edat que també recull la LDOIA: de ser concebuts com a objectes passius a protegir, patrimoni de les seves famílies i futurs ciutadans, a ser subjectes no només amb drets, sinó també amb capacitats creixents per exercir-los com a ciutadans del present i membres valuosos en la vida social.

Tal com recull el preàmbul de la LDOIA, "es tracta d'assumir que tenim una responsabilitat social envers el conjunt de la població infantil i adolescent, perquè aspirem a una societat millor, i que cal fer prevenció, fer actuacions proactives que donin oportunitats a l'infant i a l'adolescent, fins ara no pensades".

També la [Carta de Ciutadania de Barcelona](#), de l'any 2010, esmenta de manera específica en el seu article 22 el dret de tots els infants i adolescents a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral i fa menció al seu dret a participar en l'elaboració del projecte de ciutat. Actualment està en revisió i s'està reforçant la mirada d'infància.

L'Administració local, juntament amb la resta d'administracions, és corresponsable de garantir l'exercici progressiu dels drets de tots els infants i adolescents. Per a una acció municipal

alineada amb la perspectiva dels drets que els emparen, cal que les actuacions municipals incorporin els quatre principis fonamentals de la CDI:

- Principi de la no-discriminació: tots els infants tenen els mateixos drets, en tot cas, en tot moment i sense excepcions. No n'importa el color de pell, la religió, la procedència o les idees dels seus pares i/o mares (article 2).
- Principi de l'interès superior de l'infant: qualsevol decisió, llei o política que pugui afectar la infància ha de tenir en compte què és el millor per als nens i nenes. Quan els adults prenguin decisions han de pensar en la manera com poden afectar els infants (article 3).
- Principi del dret a la vida, la supervivència i el desenvolupament: els infants i adolescents tenen dret a un nivell de vida adequat per al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral, social i polític. Els seus pares i/o mares són els responsables que tinguin tot el que necessiten per viure d'una manera adequada, però si ells no els ho poden proporcionar, les autoritats els han d'ajudar (article 27).
- Principi de la participació: els menors d'edat tenen dret a ser escoltats i consultats sobre les situacions que els afectin i que les seves opinions es tinguin en compte. Les possibilitats de participació han d'anar augmentant amb l'edat perquè els infants i joves vagin assolint maduresa (article 12).

Compromisos internacionals, estatals i autonòmics

En els àmbits internacional, estatal i autonòmic també s'han tingut en compte en l'elaboració del Pla d'infància els compromisos següents:

- En l'àmbit internacional, l'[Agenda 2030 dels objectius de desenvolupament sostenible \(ODS\) de les Nacions Unides \(2015\)](#). En concret, dels disset ODS, s'han tingut en compte els deu més vinculats a infància i adolescència i més pertinents en contextos de països rics de l'OCDE: Fi de la pobresa; Fam zero; Salut i benestar; Educació de qualitat; Igualtat de gènere; Energia assequible i no contaminant; Indústria, innovació i infraestructura; Reducció de les desigualtats; Ciutats i comunitats sostenibles; Pau, justícia i institucions sòlides.
- En l'àmbit europeu, destaquen l'[Estratègia de la Unió Europea sobre els drets de la infància \(2021\)](#) i, molt específicament, la Garantia Infantil Europea (GIE), una Recomanació del Consell de la Unió Europea adreçada a trencar el cercle de la pobresa infantil. L'objectiu de la GIE és garantir l'accés de tots els nens, nenes i adolescents que es trobin en risc de pobresa o d'exclusió social a la Unió Europea a sis drets bàsics: Educació i cures infantils; Educació i activitats extraescolars; com a mínim, Un àpat saludable diari per dia lectiu; Assistència sanitària; Habitatge adequat; Alimentació saludable. L'eina principal per a activar la GIE a Espanya es presenta a [Infancia con derechos: Plan de Acción Estatal para la Implementación de la Garantía Infantil Europea \(2022-2030\)](#). El Pla s'estructura en tres eixos estratègics: la lluita contra la pobresa i el reforç de la protecció social, la universalització dels drets socials i l'accés a serveis essencials, i la promoció de l'equitat territorial i entorns protectors.

- En l'àmbit estatal, la [Estrategia Estatal de Derechos de la Infancia y de la Adolescencia \(2023\)](#) planteja un full de ruta amb la visió de que tots els infants puguin exercir els seus drets en igualtat de condicions i sense discriminació. La missió de l'Estratègia és articular l'acció del conjunt de l'Estat i les Administracions entorn a 8 àrees estratègiques, interdependents entre si i acompanyades de metes per al 2030: Promoure la ciutadania activa de la infància; Acabar amb la pobresa i l'exclusió social; Enfortir el desenvolupament integral i equitatiu en un entorn saludable; Reforçar el desenvolupament integral a l'educació i la cultura; Erradicar la violència; El dret a viure en família, a les cures alternatives i a la desinstitucionalització; Construir un marc comú de protecció per a la infància migrant; Garantir l'efectivitat dels drets de la infància i l'adolescència a l'entorn digital.
- En l'àmbit autonòmic, l'any 2013 la Generalitat de Catalunya va impulsar el "Pacte per a la Infància de Catalunya", un instrument de consens per a donar resposta a les necessitats de la infància i l'adolescència a Catalunya. Una dècada després, la nova [Agenda de reptes per a l'actualització del Pacte per a la Infància \(2023\)](#) actualitza el compromís de país per millorar les condicions de vida i el benestar dels infants. L'Agenda és una guia consensuada dels principals reptes de país, adaptats a la realitat social actual caracteritzada per les conseqüències socioeconòmiques de la pandèmia de covid-19, els moviments migratoris, la digitalització, l'augment de la pobresa infantil o la crisi climàtica. Arran d'aquest procés, s'elabora l'[Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Catalunya 2024-2030](#).

Les veus dels infants

L'elaboració del Pla d'infància de Barcelona també recull, com no podia ser d'una altra manera, les veus dels infants a partir de diferents processos participatius. Especialment, s'han tingut en compte:

- La segona edició de l'[Agenda dels infants \(2023\)](#), emmarcada en el programa de recerca i participació "[Parlen els nens i nenes](#)", consisteix en un recull de demandes, propostes i idees dels nens i nenes de Barcelona per a millorar el seu benestar. El document sintetitza més de 1.700 suggeriments recollits de 5.000 infants de la ciutat en 11 demandes, 30 propostes i més de 100 idees adreçades a l'Ajuntament, les escoles i famílies, els mitjans de comunicació, la societat en general i els infants, de forma interconnectada. Les 11 demandes consisteixen en:
 1. Cuidar la vida amb la família.
 2. Fer equip per acabar amb el *bullying*.
 3. Tenir cura de la seguretat i no permetre cap violència contra els infants.
 4. Més ajuda emocional i menys pressió sobre com han de ser.
 5. Ajuda per utilitzar les pantalles amb seguretat i no enganxar-s'hi.
 6. Més temps lliure per jugar i fer les coses que els agraden.
 7. Una ciutat amable amb la infància on poder jugar i fer vida a l'aire lliure.
 8. Escoltar les seves opinions i poder participar en les decisions que els afecten.

9. Que tothom tingui el que necessita, comprar menys coses innecessàries i compartir més.
 10. Cuidar la vida a l'escola més enllà de l'aprenentatge.
 11. Cuidar el planeta i que hi hagi igualtat entre totes les persones.
- **Volem Decidir!** És el primer procés participatiu de la Capitalitat Europea de la Democràcia (2024) que s'adreça a tots els nois i noies de 8 a 17 anys de la ciutat de Barcelona. El procés consisteix en respondre la següent pregunta: Com volem els nois i noies participar a la ciutat? Els nois i noies han decidit quins són els temes que consideren prioritaris i de quina forma volen participar en els afers de la ciutat, expressant les següents propostes per part dels nois i noies de 12 a 17 anys:
1. Obrir centres esportius o patis per implementar altres activitats.
 2. Crear xarxes socials de participació ciutadana.
 3. Projectes participatius.
 4. Potenciar un híbrid d'espais digitals i presencials.
 5. Campanyes de sensibilització contra el ciberassetjament i per la protecció de dades personals.
 6. Consell d'adolescents.
 7. Combatre la desinformació.

Compromisos de ciutat

A escala de ciutat, s'han tingut en compte els següents compromisos programàtics:

- El **PAM 2023-2027**, que és el Programa d'actuació municipal de l'actual mandat i comprèn els objectius i les polítiques que es preveu portar a terme en les diferents activitats i serveis realitzats per l'Ajuntament de Barcelona.
- L'**Agenda 2030 de Barcelona**, que identifica fites i indicadors clau en relació amb els ODS a la ciutat de Barcelona, amb fites concretes en relació amb la infància i adolescència.
- Les propostes treballades en el marc del Consell Municipal de Benestar Social, plantejades a l'**Informe d'Incidència del curs 2022-2023** a partir de les aportacions del Grup de treball d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància i l'Adolescència. En aquesta ocasió, el Grup s'ha centrat en l'àmbit de la salut mental i emocional, i en dues subtemàtiques específiques: l'impacte de les pantalles i l'educació afectivosexual.
- L'informe tècnic d'avaluació per part d'UNICEF com a **Ciutat Amiga de la Infància**, amb els punts forts i de millora en relació amb el compliment dels drets dels infants.
- El **Pressupost de la infància 2023** que elabora la Gerència de Pressupostos i Hisenda de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu de quantificar el nivell de contribució econòmica municipal a les polítiques destinades a infància. La despesa en infància de l'Ajuntament, un 19,3% del pressupost inicial el 2023 amb el major pes dedicat a l'Educació, és superior al pes demogràfic de la infància, un 14,4% de la població de la ciutat. Aquest esforç pressupostari s'ha incrementat un 13% respecte el 2021.

Altres estratègies i plans municipals

Finalment, el pla també té en compte les diferents estratègies i plans municipals que impacten en la infància i l'adolescència:

- Pla per a l'educació i criança de la petita infància 2021-2024
- Pla d'adolescència i joventut 2023-2030
- Pla del joc a l'espai públic de Barcelona amb horitzó 2030
- Mesura de govern per a la climatització dels centres educatius 2024-2029: Pla Clima Escola Barcelona
- Mesura de govern 2024-2027 pel benestar digital: eduquem i promovem un ús saludable de les pantalles en la infància i l'adolescència
- Mesura de Govern sobre salut comunitària i atenció primària de salut a la ciutat de Barcelona, 2024-2030
- Mesura de govern 2022: Estratègia cap a una política de tardes en barris educadors, oportunitats educatives i culturals extraescolars amb equitat per infants i adolescents de Barcelona
- Mesura de govern 2022: Cultura i educació, dret a la participació cultural i a l'educació i pràctica artística al llarg de la vida
- Estratègia d'inclusió i de reducció desigualtats socials 2017-2027
- Pla de Barris 2025-2028
- Estratègia municipal contra la soledat 2020-2030
- II Pla de Salut Mental de Barcelona 2023-2030
- Pla Barcelona Interculturalitat 2021-2030
- II Pla per la justícia de gènere 2021-2025
- Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025
- Pacte del temps de Barcelona
- Impulsem la participació dels infants en els serveis i projectes municipals
- Programa per a la prevenció de les violències sexuals en la infància i l'adolescència
- Pla de joc contra la segregació, per la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu
- Compromís Ciutadà per una Barcelona + Sostenible 2024-2034

3. Principis

A partir del conjunt de marcs normatius, se'n deriven una sèrie de principis i enfocaments:

1. Drets humans i mirada universal. L'enfocament de drets comporta que l'Ajuntament, com a administració, té obligacions a l'hora de generar les condicions que afavoreixin l'exercici progressiu dels drets de tots els infants i adolescents, incorporant una mirada universal i el principi jurídic de l'interès superior de l'infant.
2. Equitat i igualtat d'oportunitats. La creixent desigualtat social es dona també, i de manera especial, entre les famílies amb infants. Les conseqüències de la pobresa i la privació econòmica en els infants i els adolescents constitueixen un risc social de primera magnitud per a la cohesió social futura. Això mereix un clar enfocament d'equitat que prioritzi l'atenció als qui es troben en situacions de més vulnerabilitat. Així mateix, cal tenir especialment en compte les desigualtats de gènere, per raó d'origen geogràfic o per discapacitat, i la mirada territorial, que fa evident que Barcelona és una ciutat heterogènia amb importants desigualtats en els contextos residencials on creixen els infants.
3. Infant al centre i transversalitat. El fet de voler situar la infància i l'adolescència al davant i al centre de les polítiques locals i amb una visió integral implica vetllar perquè les seves necessitats específiques es tinguin en compte de manera transversal, superant les dificultats de la fragmentació administrativa.
4. Xarxes i codisseny. És imprescindible el treball en xarxa als territoris que articulen serveis entre si, i també amb entitats socials i recursos de la comunitat que atenen i acompanyen els infants i adolescents i les seves famílies als barris. Cal un impuls i reconeixement i, sempre que sigui possible, incorporar processos de cocreació amb infants.
5. Participació ciutadana. La concepció dels infants i adolescents com a subjectes actius, titulars de drets, amb perspectives pròpies i amb capacitats creixents suposa que tenen un paper per desenvolupar, com a col·lectiu, a l'hora de contribuir a la ciutat i gaudir-ne activament. Cal promoure la seva participació ciutadana i l'escolta dels seus interessos.

Diagnosi de la situació de la infància i l'adolescència a Barcelona

En el marc de l'Observatori 0-17 BCN, periòdicament s'elabora l'informe [Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona](#), base diagnòstica del Pla d'infància. Els 11 resultats principals destacats de l'informe publicat al 2024 són els següents:

- 1. La població infantil i adolescent representa el 14,3% del total a la ciutat i es manté malgrat baixen els naixements, gràcies al saldo migratori. Amb tot, les projeccions apunten una disminució de nens, nenes i adolescents en la propera dècada.**

A la ciutat de Barcelona hi viuen 237.172 infants i adolescents (el 14,3% de la població) que, juntament amb les persones adultes amb qui conviuen i que en tenen cura, representen el 37,9% de la ciutadania. Malgrat la tendència al decreixement de la població 0-17, Barcelona està mantenint el mateix nombre d'infants i adolescents gràcies al saldo migratori. Tot i així, les projeccions apunten una disminució de nens, nenes i adolescents a la ciutat en la propera dècada.

Pel que fa a la tipologia de llars a on viuen, creix la diversitat de llars, allunyant-nos cada vegada més del model tradicional de llar biparentals (6 de cada 10) cap a un nombre cada vegada més gran de llars monoparentals (1 de cada 10) o altres tipologies de llars (3 de cada 10). D'altra banda, en més de la meitat de llars amb infants (5 de cada 10) hi viu un únic infant/adolescents, possiblement famílies amb un fill/a únic/a, en 3 de cada 10 hi viuen dos infants/adolescents i en 2 de cada 10 tres o més.

- 2. En educació es manté la tendència de pes de l'escola pública, tant a la bressol com a l'educació primària i, del conjunt de dades analitzades destaquem 5 grans reptes: l'educació inclusiva, la millora dels resultats educatius, disminuir la segregació escolar i incrementar la satisfacció dels infants amb el seu pas per l'escola i sostenir la tendència a la baixa de l'abandonament educatiu prematur.**

A Barcelona, es manté la tendència de pes de l'escola pública, tant a la bressol com a l'educació primària, respecte la concertada. Es manté el major el pes de l'escola concertada a la secundària.

D'acord amb les dades analitzades s'albiren cinc grans reptes: l'educació inclusiva, la millora dels resultats educatius, disminuir la segregació escolar i incrementar la satisfacció dels infants amb el seu pas per l'escola i, en concret, la satisfacció amb els companys i companyes de classe. Pel que fa a l'abandonament escolar prematur, cal sostenir la tendència a la baixa dels darrers anys, atès que l'AEP és un fre important a les trajectòries vitals de la població jove.

Pel que fa a l'educació inclusiva, destaquen algunes dades. D'una banda, pel que fa a la petita infància, destaca el fet que 9 de cada 10 infants amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) estan a la bressol pública i 1 de cada 10 a les llars d'infants privades. A l'etapa de l'escolarització obligatòria (l3 a ESO), 2 de cada 10 infants i adolescents escolaritzats (el 22,2%) tenen necessitats de suport educatiu (NESE), la gran majoria (el 19,2%) per la seva situació de vulnerabilitat socioeconòmica (NESE-B) i el 3,0% per situacions de discapacitat i/o altres trastorns tipificats (NESE-A).

En relació als resultats escolars, els resultats en competències bàsiques han estat especialment baixos i l'informe PISA 2022 ho atribueix principalment a les desigualtats socioeconòmiques més que no pas al fet migratori.

De fet, tot i els bons resultats del Pla de xoc contra segregació escolar, aquest continua sent un dels principals problemes de l'educació a Catalunya i a la ciutat: 13% dels centres escolars són de màxima complexitat i el 97,2% dels alumnes de centres de màxima complexitat estan escolaritzats a la xarxa pública.

Cal destacar que 1 de cada 10 infants expressa poca satisfacció amb la seva vida escolar (són majoritàriament els infants amb origen estranger, els que pateixen alguna privació material, els que tenen algun tipus de discapacitat i els que no se senten segurs a l'escola o pateixen bullying) i a 2 de cada 10 adolescents no els agrada gaire o gens la seva escola o institut. La satisfacció amb els companys i companyes de classe és un dels àmbits de la vida dels infants que més ha empitjorat en els darrers quatre anys i la demanda de posar fi a l'assetjament entre iguals segueix estant entre les principals preocupacions dels nens i nenes.

Preocupa també l'abandonament escolar prematur (AEP), ja que no disposar d'estudis postobligatoris es relaciona fortament amb pitjor salut en l'adulthood, pitjor inserció laboral i major dependència dels serveis socials al llarg de la vida. L'AEP es comença a gestar en el període d'educació obligatòria: 1 de cada 10 adolescents no gradua a 4t d'ESO. Un segon índex són els gairebé 2 de cada 10 adolescents no escolaritzats als 17 anys (només ho està el 84,4%). Finalment, el 6,8% de joves de 18 a 24 anys no disposa de cap titulació postobligatòria, amb diferències molt importants segons districte (a Nou Barris és el 19,1%). Amb tot, cal tractar les dades d'AEP a Barcelona amb precaució perquè el sistema de càlcul i la mostra reduïda podrien estar infrarepresentant l'AEP de la ciutat (l'AEP a Catalunya és el 16,9%, el 13,9% a Espanya i del 9,6% a la Unió Europea).

3. **El temps més enllà de l'escola (tant en quantitat de temps disponible com en l'ús que es fa d'aquest temps) és un espai important de millora en la vida dels infants i un dels motius més generalitzats d'insatisfacció durant la infància. També és un espai marcat per les desigualtats socials, en què els infants de contextos socials més desfavorits tenen menys oportunitats d'accés a extraescolars, a activitats de lleure en cap de setmana i a marxar de vacances amb la família.**

L'àmbit menys ben valorat pels infants de la ciutat (comparant resultats del 2021 i del 2017) continua sent la quantitat de temps lliure disponible: 2 de cada 10 n'estan gens o poc satisfets, 3 de cada 10 només n'estan bastant, i només la meitat, 5 de cada 10, n'estan totalment satisfets. La insatisfacció és més freqüent entre les nenes i entre els infants que creixen en barris de renda alta.

Quan ens fixem en les experiències rellevants per a què els infants es mostrin més satisfets amb la seva vida (gaudir de temps de qualitat amb la família, sentir-se segurs a l'escola, que les amistats els tractin bé i fer coses divertides a l'aire lliure i en espais naturals) s'entenen millor les baixes satisfaccions dels infants amb el temps, ja que 4 de cada 10 fa deures almenys 5 dies a la setmana, 2 de cada 10 s'ho passa bé amb la seva família poc sovint, 7 de cada 10 no veu les amistats fora de l'escola gaire sovint i 2 de cada 10 no juga cap dia al parc o al carrer.

9 de cada 10 (més els nens que les nenes i més els infants de renda mitjana i alta) fan activitats extraescolars almenys 1 dia a la setmana, però només 3 de cada 10 decideixen lliurement totes les activitats extraescolars que fan. En les extraescolars segueix havent-hi diferències de gènere importants, tant a la infància com a l'adolescència: els nens-nois fan més extraescolars esportives que les nenes-noies i elles, en canvi, fan més extraescolars artístiques. Les dades de participació a les activitats extraescolars mostren grans desigualtats territorials: als extrems trobem el districte de Gràcia (93% de participació) i el de Ciutat Vella (36% de participació). La conseqüència directa és la pèrdua de l'equivalent a 190 hores d'aprenentatge. A més, també significa una privació d'oportunitats de relacionar-se, adquirir habilitats per a la vida i allunyar-se de conductes de risc. A partir de dades de Catalunya sabem que un 17% dels infants i adolescents no participen en cap activitat extraescolar principalment per causa del preu.

2 de cada 10 infants i adolescents de Barcelona no es poden permetre anar de vacances fora de la ciutat una setmana a l'any, amb desigualtats importants entre districtes: a Nou Barris són 5 de cada 10 i a Ciutat Vella, 4 de cada 10. La Campanya de Vacances d'Estiu de l'Ajuntament de Barcelona pal·lia de forma important aquesta situació oferint activitats de lleure d'estiu a la ciutat. Del total de places atorgades a la campanya, 2 de cada 10 han estat becaes l'estiu de 2022, l'any amb més ajuts atorgats.

Atesa la importància d'aquests temps fora escola i del descontentament dels infants amb quantitat i usos dels temps (alguns per excés de planificació i temps dedicat als deures o a extraescolars que no han pogut escollir, d'altres per defecte, per tenir espais de temps poc enriquits i no acompanyats, que els aboquen al pantallisme i/o a l'avorriment) caldria posar més el focus en com enriqueix aquests espais de temps fora escola, però preservant, alhora, el temps de joc lliure a l'aire lliure i el descans.

Un element esperançador en aquesta línia d'enriquir els temps educatius fora de l'escola és l'ús social de les escoles per part de les entitats de lleure del barri. S'han pogut comprovar les sinergies que els centres educatius generen amb les entitats que en fan ús social les tardes i/o

cap de setmana, amb activitats principalment adreçades a infants i joves, però també al conjunt de veïns i veïnes, facilitant l'accés a materials, avantatges en extraescolars i formacions. Les activitats de lleure i artístiques també enforteixen els vincles de teixit associatiu i les relacions entre les famílies, donen suport a alumnat vulnerable i fomenten que molts infants dels centres formin part d'espais i caus.

4. La ciutat segueix tenint el repte d'ampliar i millorar els espais de joc, en la mesura que jugar a l'aire lliure és una experiència necessària i molt saludable per als infants, en contacte amb la natura i els amics i amigues.

En context estival, però durant tot l'any també, tenen especial importància la diversitat d'espais i oportunitats de joc lliure a l'aire lliure i, idealment, en contacte amb la natura, per la vida d'un infant. En aquest sentit, l'espai públic és un espai estratègic i un igualador de les oportunitats per al joc, la trobada amb altres infants i adolescents, i la vida comunitària. Però a Barcelona, els m² d'àrea de joc per infant estan molt per sota del recomanat (0,9m² vs. 7 m² recomanats), i gairebé 2 de cada 10 nens i nenes no disposen d'un espai verd a menys de 5 minuts de casa seva caminant (la xifra és més alta a Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, l'Eixample i Sant Andreu).

A més, 1 de cada 10 diu que no li agrada viure al seu barri; i 6 de cada 10 diuen que hi ha marges de millora respecte als espais a l'aire lliure del seu barri per jugar i divertir-se. De fet, 2 de cada 10 infants no juguen gairebé mai a l'aire lliure (la xifra és més alta a Horta-Guinardó, Les Corts, l'Eixample, Sant Andreu i Gràcia) i 7 de cada 10 no veu les amistats fora de l'escola gaire sovint.

5. Es manté el repte de millorar l'escolta als infants per part de les persones adultes, i també d'atorgar-los major capacitat de prendre decisions en els temes que els afecten. Per ambdós reptes, és imprescindible un millor coneixement dels drets dels infants. A més, els infants no es mostren prou satisfets amb el seu grau d'autonomia.

D'acord amb la percepció dels infants, 6 de cada 10 pensen que no poden prendre decisions sobre coses del barri on viuen, i ho pensen 9 de cada 10 adolescents. En canvi, la seva capacitat de decisió en l'entorn escolar o familiar és major (8 de cada 10 pensen que tant a l'escola com en els seus entorns familiars poden prendre decisions sobre coses que són importants per a ells/es).

Tot i així, la seva satisfacció amb l'escolta que reben per part dels adults té marges de millora importants: 4 de cada 10 no n'estan totalment satisfets. Concebre's com a ciutadans a qui se'ls escolta i es té en compte el que diuen, necessita d'un ingredient fonamental: el coneixement dels drets específics que els emparen i, específicament, el seu dret a ser escoltats. Però encara avui, només 4 de cada 10 nens i nenes coneixen els seus drets quan acaben primària i no hi ha cap dada sobre quin coneixement d'aquests drets tenen les persones adultes, sobre les quals recau la responsabilitat de garantir que aquests drets es puguin complir.

L'adquisició progressiva d'autonomia és un aspecte important en la vida d'un infant, però en canvi 1 de cada 10 està gens o poc satisfet amb el seu nivell d'autonomia personal i 3 de cada 10 ho estan bastant, només 6 de cada 10 n'estan completament satisfets. Als 10 i 11 anys, 4

de cada 10 infants no va mai o gairebé mai caminant a l'escola sense cap adult i ni tampoc a les botigues properes si no van acompanyats d'una persona adulta.

6. Empitjora la salut mental i continuen els reptes pel que fa als hàbits saludables, entre els quals emergeix amb força el d'educar per l'ús saludable de les pantalles. A més, la pressió estètica es demostra un factor determinant per a la satisfacció amb la vida.

El 6% d'infants de 4 a 14 anys de la ciutat tenen risc de mala salut mental i representen 1 de cada 10 si s'hi sumen els que tenen una salut mental límit. El percentatge es manté estable entre els infants, però ha empitjorat de forma alarmant entre la població adolescent en només 5 anys (2016-2021): per als nois i noies adolescents de 13 a 17 anys, el risc de mala salut mental ha passat del 9% al 15% i a gairebé 4 de cada 10 si s'hi sumen els que tenen una salut mental límit.

Preguntats directament, 3 de cada 10 adolescents de la ciutat expressen malestar emocional (més les noies que els nois, així com els adolescents de barris de nivell socioeconòmic desafavorit) i reconeixen que, davant el malestar emocional, les pantalles apareixen sovint com a refugi: 3 de cada 10 infants i adolescents, reconeixen que es connecten a internet quan estan tristos o se senten sols.

Els signes d'empitjorament de la salut mental en la població infantil i adolescents es poden resseguir des de múltiples indicadors, com ara els sentiments de soledat no volguda (1 de cada 10 infants se sent sol habitualment, essent el grup de població que més pateix la soledat no volguda, fins i tot per sobre de la gent gran), situacions de violència familiar, bullying i cyberbullying, i, fins i tot, les ideacions o temptatives de suïcidi (el nombre de consultes tipificades com a "codi risc suïcidi" ha crescut de 89 casos atesos el 2019 a 311 casos el 2021, sobretot entre les noies).

A banda de l'empitjorament de la salut mental en la infància i l'adolescència, cal destacar altres dades i reptes que tenen a veure amb hàbits saludables (com ara la manca d'hores de son, la manca d'exercici físic, el sobrepès i la obesitat infantil, o el consum de fruita i verdura) i amb els entorns saludables (com ara la contaminació de l'aire, que s'ha pogut relacionar amb el 41% dels 900 nous casos anuals d'asma infantil a la ciutat) o bé amb el fet que als voltants dels centres escolars no hi hagi punts de venda d'aliments poc saludables.

A aquests reptes, que persisteixen des de fa anys, se n'hi sumen de nous que tenen a veure amb l'ús de les pantalles i amb l'efecte de la pressió estètica:

D'una banda, gairebé la meitat dels infants de 10-11 anys de Barcelona tenen un telèfon mòbil propi (el 41,5% dels quals sense cap límit a casa sobre el seu ús), xifra que augmenta fins a gairebé el 100% a l'adolescència (un 82,2% dels quals diuen no tenir cap límit a casa).

D'altra banda, als 10 i 11 anys, les nenes ja noten la pressió estètica i es mostren molt menys satisfetes amb el seu cos del que ho fan els nens (15,1% poc/gens satisfetes vs. 6,4% de nens), però el veritable impacte d'aquesta pressió estètica es nota a l'adolescència i, malgrat que el pateixen en major mesura les nenes, els nens tampoc no n'estan exempts (63,2% poc/gens satisfetes vs. 55,3% dels nois). Cal tenir en compte que la satisfacció amb el cos no és un aspecte menor, al contrari, és el tercer element que més afecta a la satisfacció amb la vida en global d'un infant.

7. Millora lleugerament la pobresa infantil a la ciutat, però persisteixen les desigualtats entre districtes, així com l'impacte en les condicions de vida de la població infantil i adolescent del cost de l'habitatge i de la pobresa en el treball.

Els infants i adolescents i les llars amb infants i adolescents tenen més risc de pobresa i/o exclusió que el conjunt de la població o que altres tipus de llar. A Barcelona, 3 de cada 10 infants i adolescents estan en risc de pobresa i/o exclusió social (taxa AROPE, que contempla nivell de renda, intensitat del treball i carències materials i socials); 3 de cada 10 viuen amb ingressos que se situen per sota del llindar de pobresa moderada i gairebé 2 de cada 10 viuen per sota el llindar de la pobresa severa. Tot i així, d'acord amb les darreres dades disponibles la pobresa moderada i severa milloren lleugerament (de 32,6% a 28,0% la moderada i de 15,8 a 12,9% la severa).

Amb tot, malgrat aquesta lleugera millora que en cap cas trenca amb el caràcter estructural de la pobresa infantil, persisteixen grans desigualtats entre districtes que es poden mesurar a través d'analitzar la Renda Disponible de les Llars (RDL), l'índex de vulnerabilitat urbana (IVU) o el nivell de carència material en la infància (indicador dins la taxa AROPE). Així, per exemple, 3 de cada 10 infants i adolescents creixen en barris amb una RDL molt baixa o baixa; 4 de cada 10 amb una renda mitjana i 3 de cada 10 amb una renda alta o molt alta. Les rendes molt baixa/baixa es concentren a Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí.

A més, 2 de cada 10 infants i adolescents de la ciutat creixen en barris amb un Índex de Vulnerabilitat Urbana molt alt o alt, 1 de cada 10 en barris amb un índex mitjà i 7 de cada 10 amb barris amb un índex baix o molt baix (la vulnerabilitat urbana és un indicador que relaciona més dimensions que únicament la renda i reflecteix les condicions de vida i les estructures d'oportunitat del context a on creix l'infant). La carència material i social severa en la infància i l'adolescència afecta 1 de cada 10 infants i adolescents de la ciutat de Barcelona, amb diferencials importants segons districte: 2 de cada 10 viuen en llars que no es poden permetre anar de vacances una setmana a l'any, 4 de cada 10 no es poden permetre fer front a una despesa imprevista i gairebé 2 de cada 10 no disposa de connexió a internet. A Ciutat Vella i Nou Barris són els districtes on els infants pateixen més carències materials i socials.

La pobresa en el treball i el cost de l'habitatge són les causes principals de la pobresa infantil. La taxa de pobresa infantil abans i després de comptar amb les despeses de l'habitatge augmenta en 17,9 pp. Molts infants creixen en llars molt sobrecarregades pel cost de l'habitatge: 5 de cada 10 infants i adolescents viuen en llars que destinen més del 40% dels ingressos a l'habitatge; i 2 de cada 10 en llars que declaren algun endarreriment en els pagaments relacionats amb l'habitatge. Respecte a anys anteriors, la tendència empitjora.

La pobresa en el treball també impacta fortament en les condicions de vida dels nens i nenes. Avui dia 2 de cada 10 infants i adolescents de la ciutat viuen amb persones adultes en situacions de pobresa en el treball, 3 de cada 10 en llars que arriben a final de mes amb dificultat o molta dificultat i 1 de cada 10 en llars que tenen dificultat per atendre les necessitats dels seus fills i filles.

8. Barcelona augmenta les ajudes per alimentació i habitatge a famílies amb infants i ajuda a 1 de cada 10 infants i adolescents gràcies al Fons 0-16.

El risc de pobresa en la infància es rebaixa amb les transferències socials de 4 a 3 de cada 10 infants i adolescents (per la pobresa moderada) i de 3 a gairebé 2 de cada 10 infants i adolescents (per la pobresa severa). Malgrat la millora en les taxes de pobresa després de transferències, aquestes reduccions són inferiors a les que es donen en altres grups de població un cop fetes les transferències socials.

El Fons d'infància 0-16 que promou l'Ajuntament de Barcelona contribueix a la reducció de la pobresa infantil: 1 de cada 10 infants i adolescents se'n beneficia, especialment a 3 districtes de la ciutat (29,0% dels beneficiaris resideix a Ciutat Vella, el 15,3% a Nou Barris i el 11,2% a Sants-Montjuïc). A més, en els darrers anys s'han incrementat de forma molt important les ajudes dels Centres de Serveis Socials (CSS) a l'alimentació i a l'habitatge: a 1 de cada 10 llars amb infants i adolescents de Barcelona alguna de les persones rep alguna ajuda pública (ajuts al lloguer, compres d'aliments, transport, lleure, escola,...), als districtes de Ciutat Vella i Nou Barris són 3 de cada 10 llars. A més, han augmentat les beques menjador i ara són 2 de cada 10 infants i adolescents d'infantil, primària i ESO de Barcelona els que se'n beneficien, especialment els que viuen a Ciutat Vella (55,0% del total alumnes), Nou Barris (47,2%) i Sants-Montjuïc (35,0%).

9. Hi ha importants marges de millora en la percepció de seguretat per part dels infants i adolescents en tots els àmbits de la vida, així com en les relacions entre iguals a l'entorn escolar.

La percepció de seguretat és l'àmbit més significatiu per a què els infants es mostrin més satisfets amb la vida i, per tant, un factor cabdal per al seu benestar. Les dades disponibles mostren com hi ha importants marges de millora en relació a la seva percepció de seguretat, en tots els àmbits de la vida dels infants: tant amb la família (només 8 de cada 10 se senten totalment segurs amb la seva família i 2 de cada 10 no estan totalment d'acord amb què rebrien suport del seu entorn familiar en cas de tenir un problema) com a l'escola (5 de cada 10 no se senten totalment segurs a l'escola, i 3 de cada 10 no estan totalment d'acord amb què rebrien suport dels i les mestres en cas de tenir un problema) i al barri (6 de cada 10 infants no se senten totalment segurs al barri on viuen i 7 de cada 10 no estan totalment d'acord amb què rebrien suport dels veïns/es del barri en cas de tenir un problema).

A més, la percepció de seguretat està en estreta connexió amb la salut afectiva, per això, més enllà de la percepció subjectiva de seguretat, l'anàlisi dels entorns relacionals dels infants també és rellevant. En aquest sentit destaca que 1 de cada 10 infants i adolescents se senten sols sovint o molt sovint, i 3 de 10 infants i 4 de cada 10 adolescents se senten sols a vegades: són les proporcions més altes de tots els grups socials a la ciutat (fins i tot més que la gent gran). A més, un 5% dels infants estan poc o gens satisfets amb la seva vida en família, i 2 de cada 10 adolescents considera que les seves relacions familiars no són adequades, qualificant-les de regulars o dolentes.

Destaca també que un dels aspectes en què més ha empitjorat la satisfacció dels infants (EBISB 2017-2021) són els companys i companyes de classe, convertint-se en un dels àmbits de la vida menys ben valorats pels infants (1/10 poc o gens satisfets; 3/10 bastant satisfets i 6/10 molt satisfets entre els 8 i 11 anys). D'acord amb aquestes dades, tenir cura del bon tracte entre companys/es i de la bona convivència a l'escola, esdevenen actuacions cabdals.

De fet, l'entorn escolar és el segon espai a on més violències es produeixen contra els infants i, malauradament la majoria dels indicadors s'han incrementat: més de la meitat dels infants diuen haver patit alguna forma de violència física i/o verbal a l'escola (mal físicament i/o l'han insultat i/o han dit mentides sobre ell/a) i 1 de cada 10 diuen haver-ho patit per internet o al mòbil. Gairebé 1 de cada 10 adolescents es declara víctima de bullying (maltractaments en l'entorn escolar) i 2 de cada 10 víctima de ciberbullying (xifra que era la meitat al 2016 i que és més alta en les noies que en els nois). Una dada positiva és que 8 de cada 10 infants que pateixen formes de relació amb violència per part dels companys/es demanen ajuda (majoritàriament a la família), un pas molt important per aturar les situacions i impulsar mesures restauratives per a les víctimes i una major sensibilització de tot l'entorn de l'infant.

10. Malgrat la dificultat per detectar tots els casos de violència contra els infants, augmenten les mesures de protecció de la infància i l'adolescència per part dels serveis públics.

L'àmbit de les violències i maltractaments contra els infants i adolescents és un dels àmbits sobre els quals és més difícil disposar de dades fiables. Encara avui la majoria de dades són estimacions i es considera que els casos denunciats són només la punta de l'iceberg. Cada vegada es denuncien més casos de violències en les diferents modalitats (físiques, emocional, en forma de discriminació, sexuals, negligències, vicàries,...) i la meitat dels delictes sexuals són contra infants. El principal context de violència contra els infants és el familiar, i el segon és l'entorn escolar.

Pel que fa a l'augment de la protecció de la infància, cal destacar que al llarg del 2023 Barcelona ha desplegat una diagnosi sobre el coneixement existent de la LOPIVI (la Llei Orgànica 8/2021 de Protecció Integral a la Infància i l'Adolescència front a la Violència, aprovada recentment pel govern espanyol), observant si s'han revisat protocols existents en els principals serveis implicats i si s'està en vies d'implementar figures com el Coordinador/a de Benestar, Coeducació i Convivència (COCOBE) i el Delegat de protecció (espais de lleure), essent la principal conclusió la necessitat d'impulsar una formació expressa en la Llei a tots els espais de quotidianitat dels infants com a condició indispensable per desencadenar un veritable punt d'inflexió per a l'impuls de millores.

11. Per un efecte creuat de millora de la detecció i increment de casos, els indicadors d'infants atesos per situacions de risc social greu s'incrementa en quatre àmbits: més valoracions d'expedients de risc per part dels serveis socials bàsics, més infants atesos als Centres Oberts, més expedients de risc social greu atesos pels SEAIA, i major prevalença d'infants amb mesura protectora de la DGAIA.

D'acord amb el propòsit que els infants i adolescents visquin lliures de violències i en ambients protectors que en garanteixin la cura i el creixement saludable, cal observar atentament les violències per negligència, és a dir, aquelles accions o falta d'accions en què les necessitats físiques o psicològiques bàsiques de l'infant no són ateses temporalment o permanent. Cal tenir en compte que aquest és el tipus de violència més freqüent contra els infants i que pot resultar en un deteriorament greu de la seva salut o del seu desenvolupament (Equip EMMA, Hospital Universitari Vall d'Hebron).

Aquest és l'àmbit més estricte de la protecció social de la infància, i quan hi ha indicis que un

infant i/o adolescent pot estar en una situació de negligència o altres tipus de violència i maltractament per part del seu entorn de cura, s'inicien procediments per valorar si l'infant està o no en situació de risc social.

Es aquest sentit es percep l'augment de protecció a la infància per part dels serveis públics a partir de 4 indicadors principals: 1) les valoracions d'expedients de risc social per part dels serveis socials bàsics a demanda del sistema judicial o de la DGAIA (2.441 casos el 2022, 1.969 al 2021 i 1.792 al 2020); 2) el nombre d'infants i adolescents atesos als centres oberts, que són un dels espais d'acollida d'infants en situació de risc social (3.361 infants d'entre 4 i 17 anys atesos el 2022, 2.903 el 2021 i 2.758 el 2020); 3) l'augment d'expedients de risc social atesos pels SEAIA, a fi de determinar la necessitat d'activar (o no) una mesura de desemparament (1.418 expedients atesos el 2022, 1.316 el 2021, 1.200 el 2020, 1.060 el 2019, 1.010 el 2018 i 932 casos el 2017) i, finalment 4) el nombre d'infants i adolescents amb mesura protectora, que significa estar sota la tutela i a l'empara de l'Administració pública (prevalença: 1.900 l'any 2022, 1.738 l'any 2021, 1.595 al 2020, 1.616 al 2019 i 1.606 al 2018).

Tot i que les mesures protectores inclouen als menors d'edat que arriben a la ciutat sense referents familiars l'any 2023 s'observa una tendència a la baixa (206 menors d'edat migrats sols en acolliment en CRAEs de Barcelona front als 272 de l'any 2022). Pel que fa la detecció d'aquests infants i adolescents migrants sense referents familiars, l'any 2023 se'n van detectar i atendre 628, un nombre lleugerament per sota del màxim.

Drets, eixos, reptes i actuacions

1. 7 drets, 3 eixos transversals i 23 reptes amb horitzó 2030

El Pla d'infància parteix d'una mirada universal, que abraça totes les infàncies, i es combina amb tres eixos transversals que es focalitzen en les infàncies desiguals, ja que és clau tenir en compte que les vides dels nens i nenes i les seves oportunitats estan molt condicionades pels seus contextos familiars i territorials, així com per les desigualtats socials i els desequilibris territorials.

Tres eixos transversals

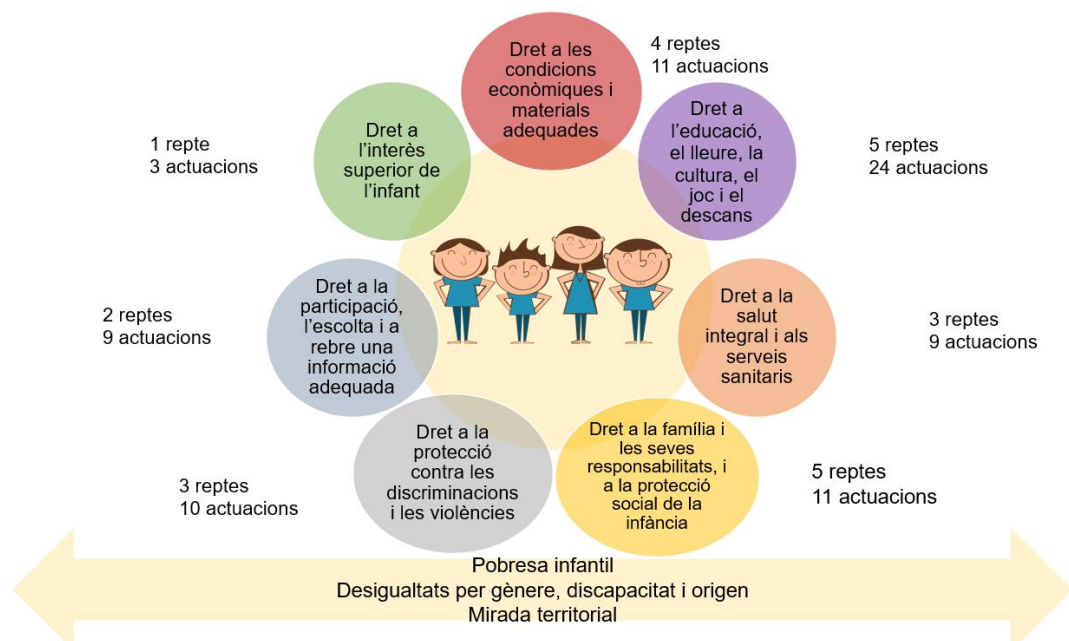
1. La pobresa infantil té una especial rellevància ja que les mancances que es pateixen durant la infància tenen conseqüències que van més enllà d'aquesta etapa de la vida: pitjors resultats acadèmics, pitjors trajectòries laborals, nivells de renda més baixos i pitjor salut. La meitat de les actuacions del pla pretenen donar-hi resposta de manera específica.

2. Les desigualtats socials per raó de gènere, la discapacitat i l'origen es tenen en compte de manera transversal en totes les actuacions, tot i que el pla en recull algunes que s'hi enfoquen de manera específica.

3. La mirada territorial també és present en les actuacions.

Drets de la infància i reptes per garantir-los

Després de sotmetre el document de partida a la consideració i debats d'unes 150 persones amb expertesa acadèmica i/o professional en l'àmbit de la infància i l'adolescència, el Pla d'infància estructura les actuacions municipals a l'entorn de 7 drets i 23 reptes:

1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades

REPTE 1. Reforçar, fins al màxim de les possibilitats, les condicions econòmiques i materials dels infants en situació de vulnerabilitat, garantint el seu dret a una alimentació adequada i a altres béns materials bàsics com roba i calçat o material per a l'escolarització.

REPTE 2. Situar, en prioritat i recursos, el dret de tots els infants i adolescents a disposar d'un habitatge adequat, tant en cost com en condicions d'habitabilitat, com a tenir garantits els subministraments energètics bàsics (aigua, llum i gas), desplegant tots els recursos possibles contra els desnonaments de llars amb infants i adolescents i/o evitar el seu reallotjament en pensions, que n'impedeixen l'arrelament social.

REPTE 3. Combatre la bretxa digital dels infants i les seves famílies (de connectivitat, aparells digitals i suport adult), i abastir adequadament els centres de proximitat i serveis educatius (escoles, biblioteques, centres oberts, casals...).

REPTE 4. Garantir espais públics pacífics, segurs, accessibles i saludables, especialment a aquells infants i adolescents que no disposen de prou espais oberts en els seus barris o habitatges, així com promoure una mobilitat sostenible i una ciutat lliure de contaminació.

2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans

REPTE 5. Avançar en la universalització dels serveis educatius i de suport a la criança dels 0 als 3 anys, apostant per ampliar i diversificar els entorns educatius dirigits a aquesta franja d'edat i les seves famílies, amb visió comunitària.

REPTE 6. Garantir el dret a l'educació, amb el reconeixement de l'escola com a servei essencial per a tots els infants i com a eina bàsica per assolir l'equitat social, reforçant la lluita contra la segregació escolar, els entorns d'aprenentatge i benestar i el vincle amb cultura i ciència.

REPTE 7. Vetllar per la transició i continuïtat en l'educació postobligatòria com a via per prevenir l'abandonament escolar prematur.

REPTE 8. Reconèixer i avançar en el pes del lleure com a factor essencial en el benestar dels infants, garantint l'accés a l'aprenentatge extraescolar i a activitats de lleure educatiu durant tot l'any als infants i adolescents en situació de vulnerabilitat i amb discapacitat, i ampliant el potencial dels equipaments municipals i de les entitats de lleure de base associativa.

REPTE 9. Més i millors oportunitats de joc a l'aire lliure millorant tant la qualitat, com la diversitat i l'accessibilitat de les àrees de joc i apostant perquè altres espais urbans (parcs, places o carrers exclusius per a vianants) formin part de la infraestructura jugable de la ciutat.

3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris

REPTE 10. Promoure hàbits saludables en la infància i l'adolescència, reforçant la prevenció de consums, l'activitat física a l'aire lliure, l'alimentació saludable, el descans, l'educació sexual o els usos responsables de les pantalles.

REPTE 11. Vetllar per l'accés dels infants en situació de vulnerabilitat a l'assistència sanitària no coberta per la xarxa pública de salut, com la salut bucodental o la salut ocular.

REPTE 12. Atendre les necessitats emocionals dels infants i els adolescents, amb programes i serveis per als que pateixen soledat no volguda, i ampliar les mesures de cura de la salut mental dels infants, reforçant el paper clau de les famílies, l'escola, l'espai públic, la xarxa comunitària i els serveis socioeducatius per a la infància i l'adolescència.

4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància

REPTE 13. Reforçar espais de confiança, xarxes comunitàries i de suport entre famílies en l'àmbit de les cures, afavorint el temps de qualitat per gaudir amb la família i els vincles comunitaris.

REPTE 14. Evidenciar la fragilitat i necessitats específiques de l'adolescència, garantint el suport i l'acompanyament adequat a les famílies i als mateixos nois i noies adolescents.

REPTE 15. Reforçar el suport a les famílies amb infants i adolescents amb discapacitat i/o necessitats d'atenció precoç i a les famílies monoparentals, ja que aquests infants veuen augmentat el seu grau de vulnerabilitat.

REPTE 16. Millorar l'atenció de la infància en situació de risc i desprotecció, reconeixent i ampliant els serveis no residencials de la infància i adolescència en risc com a serveis essencials.

REPTE 17. Vetllar pel contacte social dels infants i adolescents tutelats, amb especial atenció als que estan en acolliment residencial, pels infants amb pares o mares a la presó i pel suport específic dels infants i adolescents migrats sols.

5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències

REPTE 18. Fer sensibilització sobre qualsevol tipus de discriminació (tots els infants i adolescents tenen els mateixos drets).

REPTE 19. Reforçar els programes de prevenció contra les violències, potenciant el bon tracte i entorns segurs i protectors, i activar sistemes àgils i eficaços de detecció i atenció dels infants víctimes de violències, abusos o maltractaments a la seva llar, *bullying* a l'escola o violències digitals.

REPTE 20. Reforçar les mesures de lluita contra la violència masclista, que impacta en els infants que la pateixen a les seves llars, com en la seva socialització i possible reproducció de patrons masclistes.

6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada

REPTE 21. Ampliar els canals i els espais perquè els infants i adolescents siguin escoltats adequadament i participin en la presa de decisions, empoderant-los en l'exercici de la seva ciutadania activa.

REPTE 22. Facilitar que els infants rebin una informació adequada, amb formació crítica sobre el coneixement que arriba mitjançant les tecnologies de la informació i les xarxes socials com a base per a l'exercici de la seva ciutadania activa, i es potenciï la difusió i vivència dels seus drets.

7. Dret a l'interès superior de l'infant

REPTE 23. Assegurar que qualsevol decisió, política o actuació que pugui afectar la infància de la ciutat tingui en compte què és el millor per als nens i nenes.

2. 77 actuacions pel període 2024-2027

El pla incorpora 77 actuacions que responen als criteris següents: 1) són actuacions estratègiques ja que responen a les necessitats que plantegen els reptes i ja s'estaven realitzant anteriorment; 2) són actuacions estratègiques per a l'assoliment dels reptes i aporten novetats respecte a anys anteriors; i 3) són actuacions estratègiques per a l'assoliment dels reptes i són innovadores, no s'havien realitzat anteriorment.

Dret a les condicions econòmiques i materials adequades

REPTE 1. Reforçar, fins al màxim de les possibilitats, les condicions econòmiques i materials dels infants en situació de vulnerabilitat, garantint el seu dret a una alimentació adequada i a altres béns materials bàsics com roba i calçat o material per a l'escolarització.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Fons d'infància 0-16: ajuts per a infants i adolescents menors de 16 anys	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
Servei de menjador més saludable, sostenible i inclusiu: millora de les beques i obertura dels menjadors a secundària	Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Barcelona	Àrea de Drets Socials i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-IM)
REPTE 2. Situar, en prioritat i recursos, el dret de tots els infants i adolescents a disposar d'un habitatge adequat, tant en cost com en condicions d'habitabilitat, com a tenir garantits els subministraments energètics bàsics (aigua, llum i gas), desplegant tots els recursos possibles contra els desnonaments de llars amb infants i adolescents i/o evitar el seu real·lotjament en pensions, que n'impedeixen l'arrelament social.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Prevenició i actuació davant de situacions de pèrdua d'habitatge amb menors d'edat	Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació (IMHAB)
Punts d'assessorament energètic (PAE) per combatre la pobresa energètica per a ciutadania i famílies amb menors d'edat	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
REPTE 3. Combatre la bretxa digital dels infants i les seves famílies (de connectivitat, aparells digitals i suport adult), i abastir adequadament els centres de proximitat i serveis educatius (escoles, biblioteques, centres oberts, casals...).	
Actuació destacada	Unitat responsable
STEAM Barcelona: competències digitals adreçades a nens i nenes, famílies i professorat	Barcelona Activa
REPTE 4. Garantir espais públics pacífics, segurs, accessibles i saludables, especialment a aquells infants i adolescents que no disposen de prou espais oberts en els seus barris o habitatges, així com promoure una mobilitat sostenible i una ciutat lliure de contaminació.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Programa d'espais de proximitat i interiors (PEPI)	Gerència de l'Arquitecta en Cap, Àrea d'Urbanisme i Habitatge

Foment de la mobilitat sostenible i autònoma en la infància i l'adolescència	Direcció de Serveis de Mobilitat, Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans
Xarxa de refugis climàtics per adaptar la ciutat a l'emergència climàtica	Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat, Àrea de Mobilitat, Infraestructures i serveis urbans
Integració de la mirada de la infància, adolescència i joventut en la gestió de les platges	Barcelona Cicle de l'Aigua (BCASA)
Disseny de la ciutat pensant en els infants i adolescents: millora dels centres educatius i els seus entorns	Gerència de l'Arquitectura en Cap, Àrea d'Urbanisme i Habitatge

Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans

REPTE 5. Avançar en la universalització dels serveis educatius i de suport a la criança dels 0 a 3 anys, apostant per ampliar i diversificar els entorns educatius dirigits a aquesta franja d'edat i les seves famílies, amb visió comunitària.

Actuació destacada	Unitat responsable
Escoles bressol municipals: més, millors i més obertes	Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB)
Creació i reforç de la Xarxa d'Espais Familiars de Criança Municipals	Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB)

REPTE 6. Garantir el dret a l'educació, amb el reconeixement de l'escola com a servei essencial per a tots els infants i com a eina bàsica per assolir l'equitat social, reforçant la lluita contra la segregació escolar, els entorns d'aprenentatge i benestar i el vincle amb cultura i ciència.

Actuació destacada	Unitat responsable
Mesures contra la segregació escolar i per a la igualtat d'oportunitats i èxit educatiu	Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
De l'equip docent a l'equip educatiu: nous perfils professionals de l'àmbit social i emocional a les bressol, escoles i els instituts	Pla de Barris, Foment de Ciutat, Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) i Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
Pràctica i processos de creació artística entre infants i adolescents	Institut de Cultura de Barcelona (ICUB)
Educació i cultura: caixa d'eines per a la introducció de pràctiques artístiques	Pla de Barris, Foment de Ciutat
Actuacions en l'àmbit de la ciència als centres educatius	Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
Compartim espais educatius als barris	Direcció d'Educació, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Pla Clima Escola	Direcció d'Educació, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida

REPTE 7. Vetllar per la transició i continuïtat en l'educació postobligatòria com a via per prevenir l'abandonament escolar prematur.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Acompanyament de l'alumnat més vulnerable als estudis postobligatoris	Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
Escola Municipal de Segones Oportunitats: lluita contra el fracàs escolar i l'abandonament escolar prematur i poder refer trajectòries educatives	Direcció d'Educació, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
REPTE 8. Reconèixer i avançar en el pes del lleure com a factor essencial en el benestar dels infants, garantint l'accés a l'aprenentatge extraescolar, a activitats de lleure educatiu durant tot l'any als infants i adolescents en situació de vulnerabilitat i amb discapacitat, ampliant el potencial dels equipaments municipals i de les entitats de lleure de base associativa.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Promoció de la pràctica esportiva d'infants i adolescents	Institut Barcelona Esports (IBE)
Campanya de Vacances d'Estiu (CVE) inclusiva amb activitats educatives per gaudir en el període de vacances	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Revisió del model municipal de casals infantils i ludoteques	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Temps de joc: espai de lleure i esport per a infants i adolescents derivats de serveis socials i les seves famílies	Pla de Barris, Foment de Ciutat, Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
Tardes educatives amb activitats extraescolars culturals, artístiques, científiques i tecnològiques	Direcció d'Educació, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Revisió dels caus i esplais	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Casals d'estiu Baobab	Pla de Barris, Foment de Ciutat
Menja llibres 2.0: foment de la lectura i l'escriptura fora de l'horari escolar	Pla de Barris, Foment de Ciutat
REPTE 9. Més i millors oportunitats de joc a l'aire lliure millorant tant la qualitat com la diversitat i l'accessibilitat de les àrees de joc i apostant perquè altres espais urbans (parcs, places o carrers exclusius per a vianants) formin part de la infraestructura jugable de la ciutat.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Millora de la infraestructura lúdica de la ciutat per millorar i diversificar les oportunitats de joc en el conjunt de l'espai públic	Gerència de l'Arquitecta en Cap, Àrea d'Urbanisme i Habitatge
Transformem els patis perquè esdevinguin més naturalitzats, coeducatius, comunitaris i amb diversitat	Direcció d'Educació, Àrea de Cultura, Educació, Esports i

de joc	Cicles de Vida
Taula d'espai públic i adolescència	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-IM)
Espai de joc 0-99 a l'aire lliure	Direcció d'Educació, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Juguem a les places	Direcció d'Educació, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida

Dret a la salut integral i als serveis sanitaris

REPTE 10. Promoure hàbits saludables en la infància i l'adolescència, reforçant la prevenció de consums, l'activitat física a l'aire lliure, l'alimentació saludable, el descans, l'educació sexual o els usos responsables de les pantalles.

Actuació destacada	Unitat responsable
Programes de promoció de la salut a l'escola	Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)
Intervencions de salut comunitària en infants i joves (Salut als barris)	Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)
Menús escolars més sans i sostenibles	Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)
Hàbits saludables en infants i adolescents	Pla de Barris, Foment de Ciutat

REPTE 11. Vetllar per l'accés dels infants en situació de vulnerabilitat a l'assistència sanitària no coberta per la xarxa pública de salut, com la salut bucodental o la salut ocular.

Actuació destacada	Unitat responsable
Reducció de les desigualtats socials en la infància per l'accés a tractaments sanitaris no coberts per la xarxa pública de salut	Direcció Serveis de Salut i Cures, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat

REPTE 12. Atendre les necessitats emocionals dels infants i els adolescents, amb programes i serveis per als que pateixen soledat no volguda, i ampliar les mesures de cura de la salut mental dels infants reforçant el paper clau de les famílies, l'escola, l'espai públic, la xarxa comunitària i els serveis socioeducatius per a la infància i l'adolescència.

Actuació destacada	Unitat responsable
Actuacions per combatre la soledat en la infància i l'adolescència	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Serveis i recursos en salut mental per a infants i adolescents	Direcció Serveis de Salut i Cures, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat
Actuacions pel benestar digital i l'ús saludable de les pantalles	Direcció Serveis de Salut i Cures, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat

Primers suports en salut mental	Direcció Serveis de Salut i Cures, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat
---------------------------------	---

Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància

REPTE 13. Reforçar espais de confiança, xarxes comunitàries i de suport entre famílies en l'àmbit de les cures, afavorint el temps de qualitat per gaudir amb la família i els vincles comunitaris.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Concilia: servei de canguratge	Pla de Barris, Foment de Ciutat
Xarxa d'empreses NUST – Xarxa d'empreses per un nou temps de treball	Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
REPTE 14. Evidenciar la fragilitat i necessitats específiques de l'adolescència, garantint el suport i l'acompanyament adequat a les famílies i als mateixos nois i noies adolescents.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Increment en l'atenció i actuacions del Servei per a Adolescents i Famílies (SAIF) per promoure el benestar emocional dels adolescents i les famílies	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
REPTE 15. Reforçar el suport a les famílies amb infants i adolescents amb discapacitat i/o necessitats d'atenció precoç i a les famílies monoparentals, ja que aquests infants veuen augmentat el seu grau de vulnerabilitat.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Impuls dels centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP) per als nens i nenes amb dificultats i trastorns de desenvolupament	Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD)
REPTE 16. Millorar l'atenció de la infància en situació de risc i desprotecció, reconeixent i ampliant els serveis no residencials de la infància i adolescència en risc com a serveis essencials.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Ampliació dels serveis d'intervenció socioeducativa no residencial (centres oberts i altres) per a infants i adolescents en situació de risc social	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
Millora dels processos tècnics per a la intervenció social amb els infants i adolescents en situació de risc social i les seves famílies	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
Equip EDEIAR per centralitzar la recepció de les demandes d'estudi d'infància en risc	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
Serveis especialitzats d'atenció a la infància i a l'adolescència (SEAIA)	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)

REPTE 17. Vetllar pel contacte social dels infants i adolescents tutelats, amb especial atenció als que estan en acolliment residencial, pels infants amb pares o mares a la presó i pel suport específic dels infants i adolescents migrats sols.

Actuació destacada	Unitat responsable
Dret de relació dels infants tutelats amb la família i amb l'entorn	Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBCN)
Servei de Detecció i Intervenció amb infants, adolescents i joves migrats sols (SDI)	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
Servei d'Intervenció Social de Famílies amb Menors, que viuen i pernocten en assentaments o en d'altres infrahabitats (SISFAM)	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)

Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències

REPTE 18. Fer sensibilització sobre qualsevol tipus de discriminació (tots els infants i adolescents tenen els mateixos drets).

Actuació destacada	Unitat responsable
Programes i formacions de benestar i salut a les escoles	Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
Programes i formacions de benestar i salut a les escoles, per part d'entitats externes	Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
Centre LGTBI: eines i informacions per a infants, adolescents i famílies en l'àmbit de la diversitat sexual i de gènere i la prevenció d'estereotips	Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida

REPTE 19. Reforçar els programes de prevenció contra les violències, potenciant el bon tracte i entorns segurs i protectors, i activar sistemes àgils i eficaços de detecció i atenció dels infants víctimes de violències, abusos o maltractaments a la seva llar, *bullying* a l'escola o violències digitals.

Actuació destacada	Unitat responsable
Programa per a la prevenció de les violències sexuals en la infància i l'adolescència	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Formació en prevenció en l'àmbit de la seguretat i les emergències per a infants i adolescents	Guàrdia Urbana i Direcció de Serveis de Prevenció, Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència
Coeducació, convivència i benestar als centres educatius	Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
Prevenció, detecció i acció envers les violències sexuals en l'esport	Institut Barcelona Esports (IBE)

REPTE 20. Reforçar les mesures de lluita contra la violència masclista, que impacta en els infants que la pateixen a les seves llars, com en la seva socialització i possible reproducció de patrons masclistes.	
Actuació destacada	Unitat responsable
El Plural, centre de masculinitats	Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Procediments policials per reforçar la detecció, atenció i intervenció en els casos de persones menors d'edat víctimes de violència masclista i domèstica	Guàrdia Urbana i Direcció de Serveis de Prevenció, Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència
Revisió, anàlisi i millora dels processos tècnics per a l'atenció dels infants i adolescents en situació de violències masclistes al Servei d'atenció, recuperació i acollida (SARA) i redefinir el SARA Jove	Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)

Dret a la participació, l'escolta i a rebre una informació adequada

REPTE 21. Ampliar els canals i els espais perquè els infants i adolescents siguin escoltats adequadament i participin en la presa de decisions, empoderant-los en l'exercici de la seva ciutadania activa.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Parlen els nens i nenes: el benestar de la infància a Barcelona	Àrea de Drets Socials, Àrea de Cicles de Vida i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-IM)
Innovació de processos de participació infantil	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Drets Socials
Projecte Volem decidir! en el marc de la Capitalitat europea de la democràcia	Direcció de Serveis de Participació i Innovació Democràtica, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat
Projecte pilot per la privacitat de dades i digitalització democràtica als centres educatius	Direcció de Serveis de Participació i Innovació Democràtica, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat
Participació de l'adolescència (proves pilot)	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Pressupostos participatius en infància i adolescència	Direcció de Serveis de Participació i Innovació

	Democràtica, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat
REPTE 22. Facilitar que els infants rebin una informació adequada, amb formació crítica sobre el coneixement que arriba mitjançant les tecnologies de la informació i les xarxes socials com a base per a l'exercici de la seva ciutadania activa, i es potenciï la difusió i vivència dels seus drets.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Difusió dels drets dels infants	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Joves de Barcelona: recursos informatius i accions de dinamització i promoció de la participació	Direcció d'Infància, Joventut i Persones Grans, Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida
Canòdrom: ús segur de les pantalles i defensa dels drets digitals d'infants i adolescents	Direcció de Serveis de Participació i Innovació Democràtica, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat

Dret a l'interès superior de l'infant

REPTE 23. Assegurar que qualsevol decisió, política o actuació que pugui afectar la infància de la ciutat tingui en compte què és el millor per als nens i nenes.	
Actuació destacada	Unitat responsable
Observatori 0-17 BCN: dades i anàlisis sobre les vides i drets de la infància i l'adolescència a la ciutat	Àrea de Drets Socials i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-IM)
Mesurament de la inversió pressupostària municipal en la infància	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat, Àrea d'Economia i Promoció econòmica
Guia per famílies amb infants i adolescents	Àrea de Cicles de Vida i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-IM)

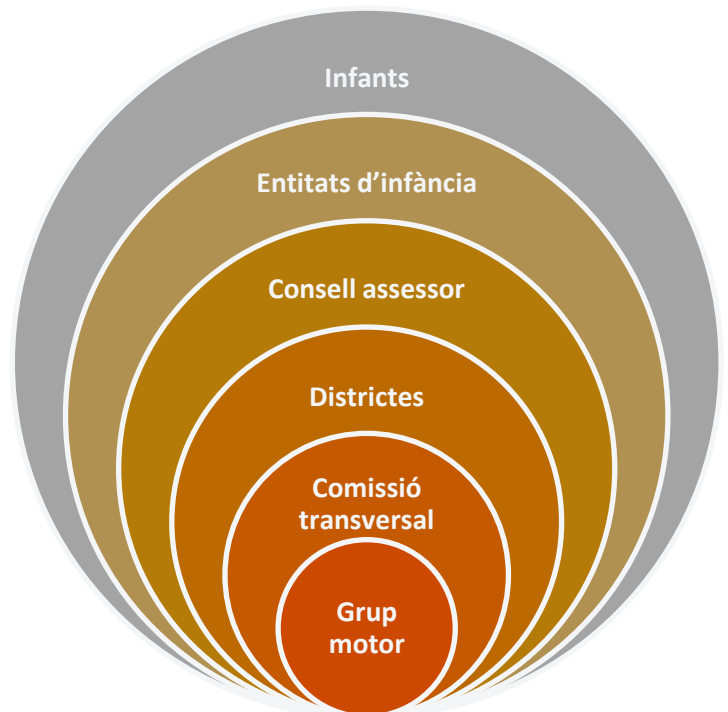
Pressupost global estimat

A partir dels pressupostos estimats de cadascuna de les actuacions destacades, s'ha fet un càlcul global estimat de la despesa associada al desplegament del Pla d'infància per als exercicis pressupostaris 2024, 2025, 2026 i 2027. La inversió en la millora dels equipaments, serveis d'atenció, prestacions econòmiques i programes municipals inclosos en el Pla d'infància se situa en els 450 milions d'euros.

Governança i procés participatiu

El Pla d'infància està liderat pel Comissionat de Polítiques d'Infància, Adolescència, Joventut i LGBTI, compta amb el suport tècnic del Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida de l'Ajuntament de Barcelona, i l'acompanyament i dinamització de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-Institut Metròpoli). A més disposa dels següents espais de governança, que han participat des de l'inici en el procés participatiu per a la detecció de drets i reptes que estructurin el pla:

- Grup motor: un grup reduït en l'àmbit de l'Ajuntament planifica i lidera en el terreny tècnic el pla, dinamitzant els espais de governança i vetllant pel seu avenç i desenvolupament.
- Comissió transversal: les diferents àrees de l'Ajuntament s'impliquen en la detecció de drets, reptes, actuacions i l'avaluació del pla.
- Districtes: els referents tècnics de la infància a escala de territori s'impliquen en la detecció de drets i reptes i, si ho consideren, adapten el marc del pla a la seva realitat per desenvolupar l'estratègia d'infància del districte, comptant amb els serveis, xarxes d'infància i taules existents al territori, i potenciant que s'incorpori un pla d'acció per a la participació infantil dins de les entitats, serveis i projectes.
- Consell assessor: persones amb expertesa reconeguda en l'àmbit de la infància i l'adolescència assessoren sobre la detecció de drets, reptes i l'avaluació del pla, i s'impliquen en grups d'expertesa al voltant de temes prioritaris en els quals cal aprofundir i fer avançar.
- Entitats d'infància: les entitats referents de la infància, principalment les del Grup d'igualtat d'oportunitats en la infància del Consell Municipal de Benestar Social i les de la Xarxa dels Drets dels Infants, s'impliquen en la detecció de drets, reptes i l'avaluació del pla.
- Infants: s'incorpora la seva veu d'acord amb el programa "Parlen els nens i nenes", l'Agenda dels infants i/o altres processos que es considerin oportuns per tal de tenir en compte les seves necessitats en la detecció de drets, reptes i actuacions.

Unes 150 persones implicades en els espais de governança establerts o a través de la plataforma Decidim van participar en el procés participatiu inicial del Pla d'infància, que va tenir lloc al llarg del primer semestre del 2021.

1. Jornada deliberativa sobre el Pla d'infància de Barcelona

El 16 d'abril de 2024, l'Espai Jove la Fontana va ser l'escenari d'una jornada significativa per al futur dels infants i adolescents de Barcelona: la Jornada Deliberativa sobre el Pla d'Infància, coorganitzada per l'Ajuntament de Barcelona i l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona. Prop d'un centenar de persones van participar en aquest esdeveniment, que tenia com a objectiu principal contribuir a l'actualització per al període 2024-2027 del Pla d'Infància 2021-2030, que també es va elaborar de forma col·laborativa.

La jornada va comptar amb la presència de la comissionada d'Acció Social, Sònia Fuertes, que va obrir la jornada, subratllant la necessitat de continuar planificant les polítiques d'infància i adolescència de manera participativa i inclusiva. I també del Comissionat d'Infància, Javi Rodríguez, que va tancar la jornada destacant la importància de tenir en compte les veus dels infants en aquest procés i agraint la participació de totes les persones dels espais de governança del Pla (representants d'entitats socials, persones expertes en temes d'infància, i personal de l'Ajuntament de les diferents àrees i dels districtes).

La jornada va estar marcada per les reflexions sobre les polítiques d'infància i adolescència de la ciutat, concretament en 5 temàtiques d'oportunitat detectades a partir de l'avaluació del primer període del pla (2021-2023), les demandes dels infants recollides a l'Agenda dels Infants, i tenint en compte tant els eixos transversals del Pla (pobresa infantil, desigualtats per gènere, discapacitat i origen) com també els nous compromisos de l'Ajuntament.

2. Propostes en relació a les temàtiques d'oportunitat

Així doncs, el gruix de la jornada va consistir en sessions participatives a partir de 5 grups de treball que van identificar les principals problemàtiques de la infància i també les propostes que podria reforçar o impulsar l'Ajuntament de Barcelona en el període 2024-2027, al voltant de 5 temàtiques d'oportunitat (que estan detallades en un document a part més extens):

- Temps, fora escola i famílies (6 propostes).
 - Augmentar la inversió pública per crear i promoure serveis i activitats familiars de lleure.
 - Facilitar l'accés dels infants i les seves famílies a recursos de lleure de qualitat, sense que les dificultats econòmiques siguin un problema i creant una "finestreta única" per les famílies.
 - Co-dissenyar i co-construir propostes d'activitats amb els infants i els adolescents.
 - Crear espais de trobada i activitats pels infants i les seves famílies i posar en valor el temps compartit en família.
 - Obrir l'ús d'espais i equipaments públics, especialment pels caus i esplais de la ciutat.
 - Implementar millores en les activitats extraescolars: amb referents que trenquin

estereotips, facilitant la franja de 3 a 6 anys i la participació adolescent.

- Salut i benestar digital (14 propostes).
 - Prioritzar les actuacions de millora del benestar emocional com a base preventiva i preventiva d'usos problemàtics de les tecnologies (abans de l'aparició dels usos problemàtics de les tecnologies).
 - Escoltar als infants i adolescents alhora de dissenyar/impulsar mesures: conèixer les seves opinions i motivacions en els usos de les tecnologies.
 - Dissenyar programes educatius per donar a conèixer els riscos dels usos problemàtics de les TRIC, en especial als contextos de major vulnerabilitat social.
 - Cal educar en hàbits saludables com a oportunitat per fer canvis en relacions familiars que necessiten millores (més temps en família i menys dinàmiques aïllades: més convivència, menys cohabitació). Actuar sobre tot el sistema i prevenir solitud i aïllament dels infants.
 - Promoure alternatives d'oci gratuït i accessible, com a alternativa a l'ús de les pantalles tan a les estones d'esbarjo com els caps de setmana, tot aprofitant els equipaments municipals per acollir aquestes activitats alternatives.
 - Eines per a tothom: guies de bones pràctiques i focalitzar en els usos crítics de les tecnologies (ciutadania digital).
 - Promoure espais i actuacions de desintoxicació digital per a tots, no només per a infants, com ara una campanya de sensibilització general o la promoció d'espais lliures de mòbils.
 - Dissenyar eines per professionals per ajudar a identificar situacions d'aïllament i soledat dels fills/es i saber com actuar, ja que sovint es relacionen amb usos problemàtics de les tecnologies.
 - Impulsar formacions i sensibilitzacions entre iguals (des d'una visió comunitària, d'aprofitament de recursos i suma d'esforços).
 - Perseguir/denunciar les males praxis de les Big Tech.
 - Dissenyar propostes des de marcs de reflexió i sensibilització, defugint els marcs d'alarmisme i la por.
 - Avaluar per escalar i ampliar allò que funciona.
 - No perdre de vista els elements positius de les tecnologies i les seves oportunitats.
 - Posar límits d'ús de les tecnologies a l'aula als 16 anys.
- Bon tracte i violències (10 propostes).
 - Facilitar espais de convivència entre els infants i les famílies i també entre diverses famílies com a mesura de prevenció de les violències.
 - Fomentar el treball en xarxes entre els recursos i serveis adreçats a la infància.
 - Actuar en l'etapa 0-3 anys com a estratègia de prevenció de les violències contra els infants.
 - Incrementar la formació sobre bon tracte i violències cap als infants als professionals que es dediquen a la infància.
 - Millorar el funcionament dels protocols de resposta davant una sospita de

violència.

- Destinar més recursos a les escoles i altres serveis per detectar i acompanyar millor els casos de violència contra la infància.
- Acompanyar i orientar les famílies com a mètode de prevenció de les violències.
- Implicar els infants en la detecció de la violència i empoderar-los per a fer-hi front.
- Promoure una nova narrativa sobre el bon tracte a nivell social.
- Acompanyament als professionals que atenen infants.
- Adolescència i espai públic (11 propostes).
 - Diversificar els espais dissenyats i o adequats pels i les adolescents i que aquests siguin versàtils i flexibles.
 - Millorar la participació dels adolescents a la ciutat en referència a l'espai públic revisant els processos de participació per tal de que siguin més reals i que fomentin realment la implicació dels nois i noies en la ciutat.
 - Crear espais que donin resposta a les necessitats adolescents.
 - Crear un model de governança de l'espai públic amb més implicació dels i les adolescents, incorporant-los en la presa de decisions i en la gestió dels espais.
 - Crear espais saludables i segurs.
 - Millorar l'autonomia i seguretat en els desplaçaments.
 - Visibilitzar les bones pràctiques i l'ús positiu de l'espai públic.
 - Augmentar el sentiment de pertinença i cohesió social dels i les adolescents.
 - Potenciar un ús de l'espai públic des d'una mirada positiva.
 - Continuar avançant en les actuacions iniciades per a fer un espai públic adequat des de la infància.
 - Treballar amb els adults la gestió de la incertesa i la por vers els adolescents (percepció de perill).
- Participació i escolta (4 propostes).
 - Aconseguir espais de participació autèntics per als infants i adolescents.
 - Enfortir la participació infantil com a eix de la governança municipal.
 - Millorar l'educació en drets dels infants i participació, especialment amb formació inicial i especialitzada per als referents municipals.
 - Enfocar la participació d'infants i adolescents per a la intervenció comunitària.

Avaluació i actualització del pla

El Pla d'infància vol ser un instrument viu que s'anirà actualitzant i avaluant periòdicament amb indicadors de seguiment dels drets, reptes i les actuacions, tot comptant amb els espais de governança establerts i fent difusió i comunicació dels avenços.

Està previst elaborar un informe d'avaluació al 2024, 2027 i 2030. També s'actualitzarà el pla periòdicament en relació amb les novetats, ja sigui per actualitzar les actuacions en el període de 10 anys de durada del pla o bé per incorporar la veu dels infants a través d'aquells processos que incorporin una mirada global/transversal, una mostra representativa adequada i una formulació en clau de proposta.

1. Síntesi de l'avaluació 2021-2023

El Pla està estructurat en 7 drets, 3 eixos transversals i 23 reptes amb horitzó 2030, consensuats amb 150 persones implicades. També incorporava 70 actuacions que donen resposta als reptes pel període 2021-2023, amb un pressupost d'entre 330 i 350 milions d'euros. Tal i com estava previst, s'ha realitzat una avaluació del Pla d'infància pel període 2021-2023. Es tracta de la primera avaluació intermitja del Pla, i hi haurà una segona avaluació intermitja al 2027 i una final al 2030. L'avaluació ha estat elaborada per l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB), en coordinació amb el Departament de Promoció de la Infància de l'Ajuntament de Barcelona i l'assessorament de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (ivàlua).

L'objectiu de l'avaluació ha estat comprendre l'evolució dels drets, reptes i actuacions, per tal d'observar quins aspectes estan evolucionant favorablement, quins s'estan estancant i quins estan retrocedint, i detectar així on cal reforçar l'impuls de polítiques públiques. Cal remarcar que no hi ha un vincle directe entre l'evolució dels reptes i les actuacions de l'Ajuntament de Barcelona, ja que es tracta de problemàtiques que poden estar relacionades amb el context (ex. pandèmia de la covid-19) o bé amb competències que pertanyen a altres administracions superiors (ex. educació o pobresa infantil) però respecte les quals la ciutat va més enllà de les seves pròpies competències.

Aquest treball d'avaluació, complementat amb la revisió dels nous compromisos i estratègies municipals, les demandes dels infants i la deliberació amb els espais de governança del Pla d'infància, han permès acabar de detectar les mancances, oportunitats i prioritats per tal d'actualitzar les actuacions pel període 2024-2027.

Concretament, s'ha realitzat una avaluació d'implementació del Pla d'infància a partir d'entrevistes semiestructurades amb els referents tècnics de les 70 actuacions, realitzades durant els mesos de novembre i desembre de 2023. Les entrevistes s'han centrat en observar el grau d'assoliment de les actuacions pel període 2021-2023 a través dels resultats clau (tenint en compte la mirada dels eixos transversals del Pla), així com detectar-ne la continuïtat (en un procés de millora contínua), l'estancament o l'eliminació degut a la manca de recursos i prioritat pel període 2024-2027. L'avaluació d'implementació resulta l'enfocament més adequat per l'avaluació de plans transversals com el d'infància que incorporen múltiples objectius, àmbits d'intervenció (educació, salut, seguretat, benestar, etc.), nombre d'actuacions i polítiques, persones destinatàries i diverses administracions i agents d'influència.

L'avaluació s'ha reforçat amb una anàlisi prèvia d'indicadors clau de l'[Observatori 0-17 BCN](#) vinculats als 23 reptes del Pla per veure'n l'evolució. L'Observatori 0-17 BCN és un programa municipal de coneixement iniciat l'any 2017 que aporta dades i anàlisi sobre les vides i els drets de la infància i l'adolescència a la ciutat. Es concreta en el Sistema Integral d'Indicadors d'Infància i Adolescència de Barcelona (SIIAB), amb més de 200 indicadors que proveeixen 24 serveis municipals i institucions públiques a partir de dades de 33 fonts d'enquestes i registres administratius. Anualment s'elabora l'informe Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona, base diagnòstica del Pla d'infància, i laboratoris temàtics.

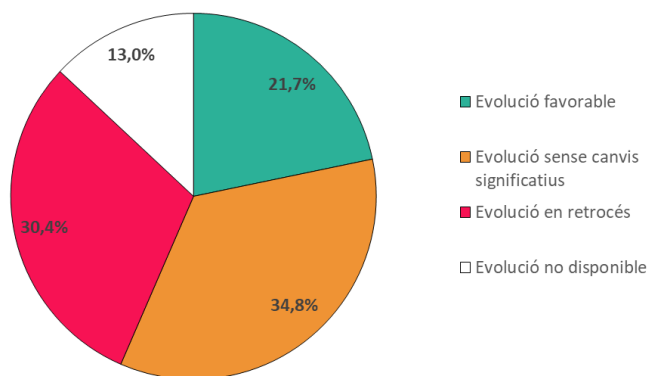
A continuació es presenta la síntesi de l'avaluació 2021-2023 (que està detallada en un document a part més extens) i les conclusions de cara al període 2024-2027.

Drets	Reptes/ Indicadors	Evolució/ % darrer any
1.CONDICIONS MATERIALS	R1.1. ALIMENTACIÓ I BÉNS MATERIALS BÀSICS	
	Infants i adolescents en risc de pobresa i/o exclusió social (taxa AROPE) (0-17 anys). EMCV	32,3%
	R1.2. HABITATGE ADEQUAT I SUBMINISTRES ENERGÈTICS	
	Infants i adolescents que viuen en llars amb sobrecàrrega de les despeses de l'habitatge (0-17 anys). EMCV	21,5%
	R1.3. COMBATRE LA BRETXA DIGITAL	
	Llars amb infants i adolescents que no disposen d'ordinador i/o connexió a internet a la llar (0-17 anys). ESDB	1,8%
	R1.4. ESPAIS PÚBLICS SEGURS I MOBILITAT SOSTENIBLE	
	Infants que no se senten bastant o totalment segurs al barri on viuen (10-11 anys). EBSIB	31,2%
2.EDUCACIÓ I LLEURE	R2.1. EDUCACIÓ I CRIANÇA DE LA PETITA INFÀNCIA	
	Infants escolaritzats al primer cicle d'escolarització infantil (0-2 anys). Estadística de l'ensenyament	48,1%
	R2.2. EQUITAT I LLUITA CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR	
	Infants i adolescents en situació de vulnerabilitat en centres de titularitat pública (3-16 anys). CEB	62,4%
	R2.3. TRANSICIÓ EN L'EDUCACIÓ POSTOBLIGATÒRIA	
	Joves que han abandonat prematurament els estudis (18-24 anys). Enquesta de serveis municipals	7,7%
	R2.4. PES DEL LLEURE COM A FACTOR ESSENCIAL	
	Infants que fan activitats extraescolars al menys 1 dia a la setmana (10-11 anys). EBSIB	88,5%
	R2.5. OPORTUNITATS DE JOC A L'AIRE LLIURE	
3.SALUT INTEGRAL	Infants que no juguen ni passen gaire temps a l'aire lliure (10-11 anys). EBSIB	22,7%
	R3.1. PROMOURE HÀBITS SALUDABLES	
	Infants i adolescents que fan exercici físic de manera regular fora de l'horari escolar (6-16 anys). EHEEB	77,4%
	R3.2. ASSISTÈNCIA SANITÀRIA NO COBERTA	
	Adolescents de nivell socioeconòmic baix amb una salut autopercebuda excel·lent/ molt bona (13-17 anys). FRESC	54,6%
	R3.3. NECESSITATS EMOCIONALS I SALUT MENTAL	
4.FAMÍLIA I PROTECCIÓ SOCIAL	Adolescents amb malestar emocional (probable depressió) (13-17 anys). FRESC	29,2%
	R4.1. XARXES COMUNITÀRIES I SUPORT ENTRE FAMÍLIES	
	Infants gens o poc satisfets amb la seva vida amb la família (10-11 anys). EBSIB	4,8%
	R4.2. NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE L'ADOLESCÈNCIA	
	Adolescents que consideren que les relacions familiars són regulars, bastant o molt dolentes (13-17 anys). FRESC	21,4%
	R4.3. DISCAPACITAT I FAMÍLIES MONOPARENTALS	
	Infants atesos als Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) (0-5 anys). IMPD	11,0%
	R4.4. INFÀNCIA EN SITUACIÓ DE RISC I DESPROTECCIÓ	
	Infants i adolescents als quals es valora la situació de risc social des dels serveis socials municipals (0-17 anys). IMSS	1,0%
5.PROTECCIÓ I VIOLÈNCIES	R4.5. INFANTS I ADOLESCENTS TUTELATS I MIGRATS SOLS	
	Infants i adolescents amb mesura protectora de centre residencial sobre el total de tutelats (0-17 anys). DGAIA	58,9%
	R5.1. SENSIBILITZACIÓ QUALSEVOL TIPUS DISCRIMINACIÓ	
	Adolescents que afirmen haver patit algun tipus de discriminació (13-17 anys). FRESC	46,8%
	R5.2. PREVENCIÓ CONTRA LES VIOLÈNCIES I BON TRACTE	
6.PARTICIPACIÓ	Adolescents que afirmen haver estat víctimes de ciberbullying (13-17 anys). FRESC	20,2%
	R5.3. LLUITA CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA	
	Infants i adolescents víctimes de violència masclista (servei SARA i SARA-Jove) (0-17 anys). IMSS	0,2%
	R6.1. AMPLIAR CANALS I ESPAIS ESCOLTA I PARTICIPACIÓ	
7.INTERÈS SUPERIOR	Infants gens o poc satisfets amb com els escolten les persones adultes (10-11 anys). EBSIB	10,3%
	R6.2. FACILITAR UNA INFORMACIÓ ADEQUADA	
	Infants que afirmen conèixer quins són els drets dels infants (10-11 anys). EBSIB	39,2%
7.INTERÈS SUPERIOR	R7.1. QUALSEVOL DECISIÓ TINGUI EN COMPTE INFÀNCIA	
	Adolescents segons la percepció de la possibilitat d'influir en les decisions que afecten al seu barri (13-17 anys). FRESC	8,8%
Evolució favorable Evolució sense canvis significatius Evolució en retrocés Evolució no disponible		

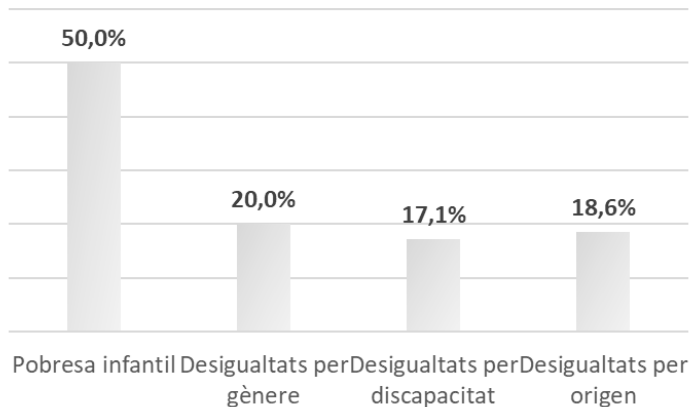
Drets	Actuacions	Assoliment	Continuïtat	Mirada transversal
1.CONDICIONS MATERIALS	A1.1.1. Fons d'infància 0-16			P
	A1.1.2. Cribratge per valorar la vulnerabilitat social			P
	A1.1.3. Servei de menjador més saludable i inclusiu			P
	A1.1.4. Aliances per combatre la vulnerabilitat			P
	A1.2.1. Pèrdua d'habitatge amb menors d'edat			P
	A1.2.2. Punts d'assessorament energètic (PAE)			P
	A1.3.1. Connectem Barcelona: prova pilot d'inclusió digital			P
	A1.3.2. STEAM Barcelona: competències digitals escoles			G
	A1.4.1. Protegim les escoles (entorns escolars)			
	A1.4.2. Superilla Barcelona: espai públic més saludable			
	A1.4.3. Foment de la mobilitat sostenible i autònoma			
	A1.4.4. Xarxa de refugis climàtics			
2. EDUCACIÓ I LLEURE	A2.1.1. Escoles bressol municipals			P,D
	A2.1.2. Xarxa d'Espais Familiars de Criança Municipals			P
	A2.2.1. Pla de xoc contra la segregació escolar			P
	A2.2.2. De l'equip docent a l'equip educatiu			P
	A2.2.3. Pràctica i processos de creació artística			P
	A2.2.4. Educació i cultura: caixa d'eines			P
	A2.2.5. Actuacions en l'àmbit de la ciència			G,O
	A2.2.6. Ampliem espais educatius als barris			
	A2.3.1. Acompanyament als estudis postobligatoris			P
	A2.3.2. Escola Municipal de Segones Oportunitats			P,O
	A2.4.1. Promoció de la pràctica esportiva			P,G,D
	A2.4.2. Campanya de Vacances d'Estiu inclusiva			P,D
	A2.4.3. Model de casals infantils i ludoteques			
	A2.4.4. Programa Baobab de lleure educatiu comunitari			P
	A2.4.5. Menja llibres 2.0: foment de la lectura			P,O
	A2.4.6. Temps de joc: espai de lleure i esport			P
	A2.5.1. Millora de la infraestructura lúdica de la ciutat			D
	A2.5.2. Disseny servei de suport al joc (diversitat funcional)			D
	A2.5.3. Transformem els patis			G
3.SALUT INTEGRAL	A3.1.1. Promoció de la salut a l'escola			
	A3.1.2. Salut comunitària (Salut als barris)			P
	A3.1.3. Menús escolars més sans i sostenibles			
	A3.1.4. Criteris unificats sobre l'ús de les TIC			
	A3.2.1. Reducció desigualtats socials accés a tractaments			P

4.FAMÍLIA I PROTECCIÓ SOCIAL	A3.3.1. Actuacions per combatre la soledat			
	A3.3.2. Serveis i recursos en salut mental			
	A4.1.1. VilaVeïna: comunitats de cura de la petita infància			P,G,O
	A4.1.2. Concilia: servei de canguratge			P,G,O
	A4.1.3. Barcelona Cuida: espai d'informació i orientació			
	A42.1. Servei per Adolescents i Famílies (SAIF)			
	A4.3.1. Centres de desenvolupament infantil (CDIAP)			D
	A4.3.2. Acompanyament a les famílies monoparentals			
	A4.4.1. Serveis d'intervenció socioeducativa no residencial			P
	A4.4.2. Equip EDEIAR: demandes d'estudi d'infància en risc			P
	A4.4.3. Processos tècnics per a la intervenció social			P
	A4.5.1. Relació amb la família i amb l'entorn			P,D
	A4.5.2. Servei de Detecció i Intervenció migrats sols (SDI)			P,O
	A4.5.3. Servei d'Intervenció en assentaments (SISFAM)			P,O
	5.PROTECCIÓ I VIOLÈNCIES	A5.1.1. Programa d'Escoles per la Igualtat		
A5.1.2. Programa "Mediació entre iguals"				
A5.1.3. Centre LGTBI: infants, adolescents i famílies				G
A5.2.1. Programa prevenció de les violències sexuals				
A5.2.2. Programa #aquí prou bullying				
A5.2.3. Formació en prevenció, seguretat i emergències				O
A5.3.1. Serveis d'atenció a les violències masclistes				G
A5.3.2. Procediments policials víctimes violència masclista				G
6.PARTICIPACIÓ	A6.1.1. Parlen els nens i nenes			P,G,D,O
	A6.1.2. Innovació de processos de participació infantil			
	A6.1.3. Adaptació de la plataforma decidim.barcelona			
	A6.1.4. Projecte pilot per la privacitat de dades			
	A6.1.5. Impuls dels canals de participació establerts			
	A6.2.1. Difusió dels Drets dels Infants als centres educatius			
	A6.2.2. Integració al model de servei infoJOVE			
7.INTERÈS SUPERIOR	A7.1.1. Observatori 0-17 BCN			P,G,D,O
	A7.1.2. Plans territorials de districte			P,G,D,O
	A7.1.3. Estratègia per a l'èxit educatiu a Nou Barris			P
	A7.1.4. Inversió pressupostària municipal en la infància			
	A7.1.5. Taules de debat reptes plantejats			P,G,D,O
Objectius assolits 2021-2023	Objectius parcialment assolits 2021-2023	Actuació descartada o prorrogada	Manca d'informació	Pobresa, Gènere, Discapacitat i Origen
Continua 2024-2027 millora continua	Continua 2024-2027 amb disminució de recursos	No continua (manca recursos/ prioritat)	No continua (objectius assolits/ es reformula)	Manca d'informació

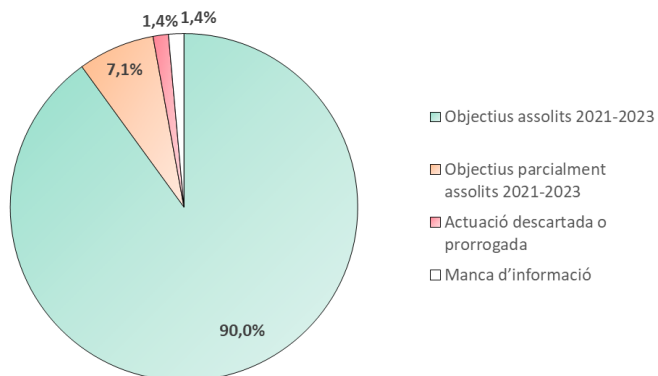
Evolució dels reptes (%)

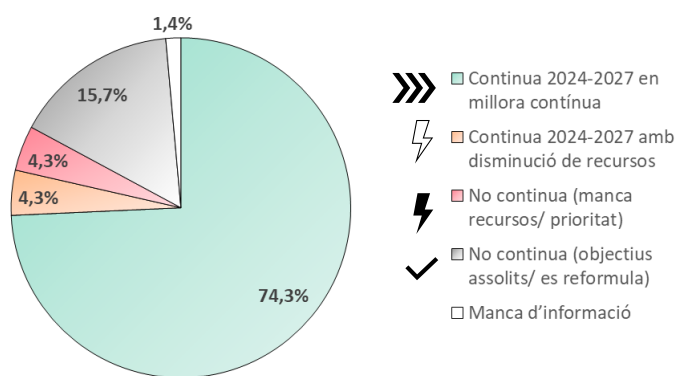
Actuacions amb mirada transversal (%)

Assoliment de les actuacions (%)

Continuïtat de les actuacions (%)

2. Conclusions de cara al període 2024-2027

Pel que fa als reptes, el 22% té una evolució favorable, el 35% sense canvis significatius i el 30% en retrocés. Trobem els reptes que evolucionen favorablement en relació al dret 1 (bretxa digital), dret 2 (petita infància, segregació escolar, educació postobligatòria) i dret 4 (discapacitat i atenció precoç). Els reptes en retrocés estan relacionats amb el dret 1 (espais segurs), dret 2 (oportunitats de joc), dret 3 (assistència sanitària, salut mental), dret 4 (infants i adolescents tutelats), dret 5 (violències i bon tracte) i dret 6 (informació adequada).

Pel que fa a les actuacions, pel període 2021-2023, el 90% de les actuacions han assolit els objectius. I pel que fa als eixos transversals, el 50% incorporen la mirada de pobresa infantil, el 20% tenen presents les desigualtats per gènere, el 17% per discapacitat i el 19% per origen.

Pel període 2024-2027, el 74% de les actuacions continua en un procés de millora contínua.

Pel que fa a la resta d'actuacions, cal posar l'alerta en el 8% (6 actuacions): el 4% que no continua per manca de recursos o prioritat i el 4% que continua amb una disminució significativa de recursos, especialment pel que fa al dret 1 (condicions econòmiques i materials), dret 2 (educació i lleure) i dret 4 (família i protecció social).

Val a dir que s'han detectat 24 actuacions noves per tal d'incorporar-les en l'actualització del Pla pel període 2024-2027, distribuïdes entre els diferents drets on hi guanyen especialment el dret 2 (educació i lleure), dret 3 (salut integral), dret 5 (protecció i violències) i dret 6 (participació i escolta). Algunes de les noves actuacions s'havien gestat en l'anterior mandat, altres estan relacionades amb nova legislació i altres s'han reformulat o bé responen a les noves prioritats de govern.

Amb l'impuls del Pla d'infància 2021-2030 pel període 2021-2023, Barcelona ha demostrat ser una ciutat pionera i innovadora pel que fa a les polítiques i actuacions d'infància i adolescència, anant més enllà de les competències municipals. Cal no perdre l'impuls i el lideratge en aquest àmbit pel període 2024-2027, ja que tot i detectar-se noves actuacions, n'hi ha que pateixen una davallada encara que han mostrat resultats positius. Especialment pel que fa al dret 1 (bretxa digital), dret 2 (petita infància, pes del lleure, oportunitats de joc) i dret 4 (infància en risc). Es tracta de seguir sumant per a la millora de les vides i drets de la infància i l'adolescència a la ciutat, amb noves actuacions però sense perdre pel camí actuacions innovadores i amb bons resultats, que responen a necessitats i reptes rellevants.

Cal també un impuls del treball transversal en l'àmbit de la infància i l'adolescència a la ciutat, ja que les actuacions es troben disperses entre les diferents àrees de l'Ajuntament i es perden oportunitats a nivell de millores, sinèrgies i visibilitat de cara a les famílies i als propis infants i adolescents de la ciutat.

Annex: fitxes de les actuacions 2024-2027

1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REPTE Repte 1.1. Alimentació i béns materials bàsics
ACTUACIÓ Fons d'infància 0-16: ajuts per a infants i adolescents menors de 16 anys	
Què és (descripció) El Fons d'Infància és una prestació d'urgència social extraordinària que l'Ajuntament de Barcelona concedeix a famílies amb dificultats econòmiques i que es troben en una situació de vulnerabilitat per tal que puguin cobrir les necessitats bàsiques dels menors a càrrec de 0 a 16 anys.	
Què volem (objectius) • Maximitzar la cobertura de la població objectiu: el Fons d'Infància vol ajudar cada any a garantir les condicions materials dels infants i adolescents de la ciutat de Barcelona en unitats familiars amb una capacitat econòmica molt limitada. • Ajustar les característiques de la convocatòria al context social canviant: en el cas concret de la convocatòria 2024, ampliar el llindar de renda per accedir a la prestació, tenint en compte l'aparició de formes de vulnerabilitat social molt vinculades a l'increment dels preus dels béns de necessitat bàsica.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) A menors de 0 a 16 anys.	
Què farem (activitats) Atorgar un única prestació puntual de 600 € per infant i/o adolescent nascut a partir de l'any 2008. En el cas de famílies amb dos fills/es rebran 1.050 € i, a partir del tercer fill/a i successius, es rebran 300 € més per infant. En el cas de famílies monoparentals, s'afegirà una prestació complementària de 600 €. Per poder rebre la prestació esmentada, les persones sol·licitants hauran de complir els següents requisits: • Ser persona usuària de Serveis Socials amb seguiment durant el 2023. • Tenir menors a càrrec nascuts a partir de l'1 de gener de 2008. • Constar al padró de la ciutat de Barcelona en data 1 de gener de 2023 i residir-hi de manera efectiva fins, com a mínim, el darrer dia del termini de presentació de la sol·licitud. • No superar el nivell d'ingressos requerits per accedir la prestació.	
Calendari previst • Publicació al BOPB de la convocatòria del Fons d'Infància 2024. • Pagament de la prestació 2024.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció Executiva de Gestió de Recursos i Provisió de Serveis i Qualitat i Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques de l'IMSS. • Altres implicats: Departament de Serveis Econòmics i Administratius de l'IMSS/ Departament de Comunicació de l'IMSS/ Departament de Serveis Jurídics de l'IMSS/ IMI/ DIAC (O10 i OAC).	

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REpte Repte 1.1. Alimentació i béns materials bàsics
ACTUACIÓ Servei de menjador més saludable, sostenible i inclusiu: millora de les beques i obertura dels menjadors a secundària	
Què és (descripció) Es tracta de dues accions complementàries per tal d'assegurar que tots els infants i adolescents tenen garantit un servei de menjador ajustat als criteris de l'alimentació sana, la sostenibilitat i la inclusivitat. • Millores en la cobertura i en la tramitació de les beques menjador. • Introducció de criteris de salut alimentària, sostenibilitat i inclusivitat en el Plec de condicions per a la licitació del servei de menjador. • Garantia que tots els instituts de secundària poden oferir servei de menjador tots els dies. • Avançar cap a uns menjadors més inclusius en el suport i acompanyament a l'alumnat amb necessitats educatives.	
Què volem (objectius) La finalitat de l'actuació de beques és garantir la cobertura a tot l'alumnat per sota del llindar de renda establert, tant si cursa primària com secundària, tots els dies de la setmana. La finalitat de l'actuació de model de contractació és assegurar que preceptes de salut i sostenibilitat alimentària com la procedència dels aliments, la reducció de la proteïna d'origen animal, el respecte per la diversitat de dietes (tant per restriccions de salut, intoleràncies, com per diversitat religiosa i/o cultural), el servei de monitoratge amb criteris educatius pel que fa a aprendre a menjar bé, el reaprofitament i reducció del malbaratament, s'incorporen com a requisits del servei a tots els menjadors.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) La franja d'edat és infantil, primària i ESO.	
Què farem (activitats) • Ajustaments en la convocatòria de beques de menjador. Es concedirà l'ajut complementari per a monitoratge als alumnes que l'EAP acrediti manca d'autonomia per l'alimentació i/o tinguin un grau de discapacitat igual o superior al 60%, se'ls donarà 5 €/dia per al cost de monitoratge. • Col·laboració amb l'ASPB en la difusió del programa MEMSS (menjadors més saludables i sostenibles) que s'ha inclòs com un programa a la Convocatòria Unificada de Programes. • Revisió del servei de monitoratge de suport als infants amb necessitats educatives en la franja del migdia. • Recollida sistemàtica de dades sobre el servei de menjador i anàlisi d'indicadors per part de l'Àrea d'educació i territori.	
Calendari previst Per a les beques: aprovació de la resolució (maig), període de sol·licituds (maig-setembre).	
Amb qui comptem <u>Ajuntament i Generalitat</u> • Unitat responsable: Consorci d'Educació de Barcelona. <i>Actualment el 85% dels ajuts tenen finançament del Departament d'Educació i el 15% de l'Ajuntament de Barcelona.</i>	

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REPTE Repte 1.1. Alimentació i béns materials bàsics
ACTUACIÓ Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Barcelona	
Què és (descripció) Elaboració de l'Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Barcelona, en línia amb els marcs de referència com la Garantia Infantil Europea (GIE).	
Què volem (objectius) • Generar un model de ciutat global i transversal en la lluita contra la pobresa infantil. • Posar en valor les actuacions que es realitzen, de forma participada amb els agents clau implicats.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Infants i adolescents de 0 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Preparar el context de l'Estratègia amb el relat i les dades sobre la situació de la pobresa infantil a la ciutat de Barcelona. • Revisar els marcs clau a nivell internacional i local sobre la pobresa infantil. • Detectar i aglutinar les fitxes de les actuacions clau que la ciutat de Barcelona està realitzant per lluitar contra la pobresa infantil de forma transversal a l'Ajuntament. • Preparar i dinamitzar una Taula de lluita contra la pobresa infantil a Barcelona dividida en eixos temàtics. • Elaborar el document final que aglutini els diferents apartats de l'Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Barcelona.	
Calendari previst 2024-2025.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-Institut Metròpoli). • Altres implicats: altres àrees de l'Ajuntament de Barcelona relacionades amb els àmbits de la Garantia Infantil Europea (GIE). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Referents d'entitats socials i de l'àmbit acadèmic.	

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REpte Repte 1.2. Habitatge adequat i subministres energètics
ACTUACIÓ Prevenió i actuació davant de situacions de pèrdua d'habitatge amb menors d'edat	
Què és (descripció) La prevenció juntament amb l'actuació davant de situacions d'emergència vinculades a la pèrdua de l'habitatge són dues intervencions que simultàniament s'activen en una situació detectada. Les Oficines d'Habitatge com a espai de confluència de les demandes i activació dels serveis; el Servei d'Intervenció i Mediació davant Situacions de Pèrdua i/o Ocupació de l'Habitatge (SIPHO) com a mecanisme d'intermediació entre propietari i possible unitat de convivència desnonada (el 33% dels afectats són menors) i l'acompanyament especialitzat en tot moment del procés; la mesa d'Emergències com a mecanisme per donar una alternativa habitacional estable en el temps; els ajuts i prestacions del fons de lloguer social paguen part o la totalitat del deute i part del lloguer posterior; i l'allotjament temporal en algun recurs habitacional (albergs, apartaments, pensions i habitacions). Des de desembre de 2022 s'han augmentat molt els recursos, el servei està preparat per atendre el màxim de solucions possibles.	
Què volem (objectius) Prevenir la pèrdua d'habitatge d'unitats de convivència amb menors i, en cas de desnonament, ressituar-la en un recurs habitacional provisional i/o definitiu segons disponibilitats.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Totes les edats. El percentatge de dones és majoritari en aquestes intervencions i la monoparentalitat femenina és un factor que es té molt en compte, prioritzant sempre que hi ha presència de menors.	
Què farem (activitats) • Actuació del Servei d'Intervenció i Mediació davant Situacions de Pèrdua i/o Ocupació de l'Habitatge (SIPHO). Inclou: mediació, acompanyament especialitzat i coordinació i treball transversal amb altres serveis. • Atenció, assessorament i mediació des de les Oficines d'Habitatge. • Adjudicació d'habitatges d'emergències socials. • Ajuts i prestacions al lloguer del fons de lloguer social. • Captació de recursos d'allotjament temporals com habitatge provisional per a famílies amb menors. • La intervenció es fa a tota la ciutat mitjançant la detecció realitzada a les Oficines d'habitatge i des de Serveis Socials. La implementació es realitza mitjançant els equips desconcentrats i centrals d'habitatge, entre ells, els assessors de les Oficines d'Habitatge i els tècnics i tècniques del SIPHO.	
Calendari previst Són serveis permanents, tot i que la prescripció d'allotjament temporal urgent pot ser realitzada per SIPHO.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament d'Ús Digne de l'Habitatge (Gerència d'habitatge). • Altres implicats: Institut Municipal de Serveis Socials, IMSS (Drets Socials). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Agència de l'Habitatge de Catalunya AHC (Generalitat).	

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REpte Repte 1.2. Habitatge adequat i subministres energètics
ACTUACIÓ Punts d'assessorament energètic (PAE) per combatre la pobresa energètica per a ciutadania i famílies amb menors d'edat	
Què és (descripció) Els Punts d'Assessorament Energètic (PAE) donen servei a tots els districtes de Barcelona des del gener del 2017 i tenen 13 oficines distribuïdes per tot el territori de la ciutat. El Servei és de titularitat municipal, i en aquests moments està gestionat per un conjunt d'entitats socials: la UTE ABD-Ecoserveis, pel que fa a la coordinació general, i tres entitats que presten el servei als diferents territoris de la ciutat: ABD-Ecoserveis, Suara i Fundació Ciutat i Valors. El servei preveu tres nivells d'intervenció segons les tasques per realitzar i les professionals que les executen: • Servei d'informació i drets energètics: a tota la ciutat, obert a població general. • Servei d'assessorament energètic (personalitzat i amb cita prèvia): adreçat a població vulnerable o que pateix pobresa energètica. • Servei d'intervenció a la llar: es fa intervenció al domicili de la persona. Aquest servei s'adreça a població que pateix pobresa energètica o que no es pot desplaçar fora de la seva llar. En aquest cas, un agent energètic fa una intervenció a la llar i elabora una diagnosi de l'eficiència energètica de l'habitatge i de quines intervencions caldria dur a terme. En la mateixa visita, s'informa les persones dels hàbits d'estalvi energètic que poden aplicar a la llar i la regulació dels equips de consum. En aquesta atenció, també es mostren i s'expliquen diferents tipus de material d'estalvi de baix cost que es poden instal·lar a la llar per reduir el consum energètic i mantenir el confort tèrmic. En el cas que siguin persones usuàries de serveis socials, s'instal·la aquest tipus de materials a la llar.	
Què volem (objectius) L'objectiu general del Servei és combatre la situació de pobresa energètica, especialment la dels més vulnerables: garantint els drets a l'energia i als subministraments bàsics, contemplats per la legislació vigent, i millorant l'eficiència de les llars de la ciutat de Barcelona Aquest objectiu general s'estructura en dos grans eixos de treball, cadascun dels quals té objectius específics propis, que són: • Eix de garantia de drets i de millora de l'eficiència energètica: garantir l'accés als subministraments bàsics a través de la defensa de drets; detectar situacions de pobresa energètica o de risc potencial de patir-ne; augmentar l'eficiència energètica dels habitatges. • Eix preventiu i d'acció comunitària: impulsar el treball comunitari per combatre la pobresa energètica; promoure accions de prevenció de situacions de privació, vulnerabilitat i de pobresa energètica i d'apoderament ciutadà.	

Franja d'edat (a qui s'adreça)

El servei s'adreça al conjunt de la ciutadania de Barcelona, però en especial a les persones que estan en situació de pobresa energètica i en les quals es contempla algun indicador de vulnerabilitat, com ara les persones que pateixen dificultats econòmiques i laborals derivades de situacions puntuals o estructurals d'atur de llarga durada, acabament de prestacions socials o de manca d'ingressos, persones que viuen en habitatges en males condicions (mal aïllats, amb humitats, goteres, etc.), persones en situació de dependència (persones grans, persones amb discapacitat) o que pateixen algun tipus de dificultat sociosanitària que requereix aparells elèctrics per a un desenvolupament òptim de la seva vida diària, i famílies amb menors a càrrec, sobretot les monoparentals.

En relació al les actuacions referides al Pla d'Infància ens referirem a edat de 0-18 anys amb l'objectiu de garantir el dret de tot infant i a la seva unitat de convivència a tenir unes condicions d'habitabilitat dignes i del dret que tenen a disposar de subministraments bàsics assegurats. Es treballarà amb els seus referents pel que fa a la garantia de subministraments i dels seus drets energètics segons la Llei 24/2015, però el compliment d'aquests tindrà un benefici directe en els seus fills/ menors (infància vulnerable atesa pel Servei).

Què farem (activitats)

Monitoratge i anàlisi i raport de les dades relacionades amb la vulnerabilitat energètica i les famílies amb menors que atenem.

Calendari previst

Servei sense data de finalització.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat.
- Altres implicats: IMSS/ IMHAB/ Agència Energia/ ASPB/ Ecologia Urbana (Oficina Canvi Climàtic).

Més enllà de l'Ajuntament

- Drets Socials. Generalitat de Catalunya/ Diputació Barcelona/ Entitats tercer sector/ Salut. Generalitat de Catalunya.

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REPTE Repte 1.3. Combatre la bretxa digital
ACTUACIÓ STEAM Barcelona: competències digitals adreçades a nens i nenes, famílies i professorat	
Què és (descripció) Estratègia a mig i llarg termini, motivada per contribuir a augmentar l'ocupació en les disciplines STEAM. L'objectiu principal del pla –que compta amb el suport principal del Consorci d'Educació de Barcelona- és fomentar els coneixements, les competències i les vocacions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere entre alumnat, professorat i famílies. Consisteix en una estratègia amb un enfocament que respon a un model de col·laboració públic – privat, és una aliança de coneixement conformada per socis del món acadèmic, empresarial i de l'administració pública que comparteixen objectius de foment de vocacions científiques i tecnològiques. Les actuacions estratègiques contemplen els quatre factors que intervenen en l'elecció dels estudis: el factor educatiu, l'informatiu, el social i el psicològic.	
Què volem (objectius) • Fomentar els coneixements, les competències i les vocacions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere entre tota la comunitat educativa: alumnat de primària i secundària, professorat i famílies. • Incidir en l'augment d'ocupació en aquestes disciplines STEAM a llarg termini. • Afavorir el talent digital i la igualtat d'oportunitats posant l'accent en l'alumnat de condicions socioeconòmiques més desfavorides i en la perspectiva de gènere.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) • Projectes adreçats a nens i nenes (6 a 12 anys), professorat i famílies.	
Què farem (activitats) • Tallers EstàsON: tallers experiencials presencials a Biblioteques de Barcelona, que tenen per objectiu principal despertar l'interès i la curiositat per l'àmbit científic i tecnològic a través d'un aprenentatge lúdic. En els diferents tallers els nens i nenes tenen l'oportunitat d'apropar-se a les diverses disciplines STEAM a partir de l'experimentació i el joc. • Projectes amb tercers: col·laboracions amb altres administracions i entitats com Barcelona Supercomputing Center, Universitat Pompeu Fabra (UPF), Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Universidad de Deusto, CODE.ORG, i el Parc Científic de Barcelona. Aquestes iniciatives STEAM treballen en diferents eixos com l'estímul de les competències entre estudiants des de petits, la formació del professorat, la comunicació a la societat o la participació de les empreses. Així, amb la suma de totes les col·laboracions, s'aconsegueix un programa holístic de ciutat.	
Calendari previst • Tallers EstàsON: programació estable trimestral, i especial per dates assenyalades (Nadal, setmana santa, dia de la nena i la ciència, etc.). • Projectes amb tercers: programació anual, en clau de curs escolar.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Barcelona Activa (Direcció d'Impuls al Talent Digital). • Altres implicats: Consorci de Biblioteques.	

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REpte Repte 1.4. Espais públics segurs i mobilitat sostenible
ACTUACIÓ Programa d'espais de proximitat i interiors (PEPI)	
Què és (descripció) Des de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge es vol continuar avançant cap a un espai públic més pròxim, verd i confortable. S'introdueix l'urbanisme climàtic en espais buits entre edificis, interiors d'illa, solars i places, entre altres, com a mesura de protecció de la salut de la ciutadania i per millorar la qualitat de vida als barris amb nous espais d'estada i relació més verds i ombrejats. Els arranjaments es faran aplicant uns criteris comuns claus per l'adaptació al canvi climàtic com el percentatge de verd, la permeabilització, l'ombra, el confort i la sostenibilitat. Es renovarà espais desaprofitats a tots els barris de la ciutat: solars, espais entre edificis, cantonades o interiors d'illa que tenen un gran potencial un cop transformats. Estan distribuïts arreu i arriben a sumar un terç de la superfície de la ciutat. Són petits espais que, sumats, poden marcar la diferència en la qualitat de l'espai urbà a Barcelona. Entre les accions previstes hi haurà dotar d'ombra els patis d'escoles per protegir els alumnes de les altes temperatures i que hi puguin dur a terme activitats sense estar exposats a la calor, i també instal·lar sistemes d'ombra a àrees de joc infantil per garantir el confort tèrmic dels infants, entre altres mesures.	
Què volem (objectius) • Augmentar la qualitat de l'espai públic guanyant espais urbans, més verd i ombra al conjunt de la ciutat. • Recuperar espais en desús i desaprofitats a tots els barris per fer-hi emergir el verd i beneficiar la salut dels veïns i veïnes. • Reduir l'impacte de la calor en el context actual de canvi climàtic.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0-99 anys.	
Què farem (activitats) Durant el mandat, s'actuarà en 71 espais que permetran guanyar 22,3 hectàrees d'espais verds, una àrea equivalent a 148 interiors d'illa de l'Eixample i superior a la totalitat del parc de la Ciutadella o el nou parc de les Glòries. El programa marc preveu actuacions als deu districtes agrupades en tres programes específics d'actuació: • Programa de millora i increment d'espais: incrementar en quantitat i qualitat els espais buits urbans de proximitat repartits per tota la ciutat amb més presència de verd. • Programa d'ombres: desplegar ombres per millorar l'habitabilitat d'espais públics existents i de nova urbanització. • Programa de mitgeres i cobertes: adaptar cobertes d'edificis per fer-les verdes i parets mitgeres per fer-les façanes. Per assolir les fites marcades, el programa integra i dona impuls a una sèrie de plans vigents com el Pla Natura 2020-2030 o el Pla de Mitgeres que ja preveïen accions en aquests àmbits. Actuacions previstes en el global del programa:	

- 18 interiors d'illa, alguns de nous, com Illa Danubi (les Corts), Estoril 34 (Horta-Guinardó) i Illa Colorantes (Sant Andreu), i d'altres que es milloraran, com els jardins de Beatriu de Provença, de Clotilde Cerdà i d'Emma de Barcelona, tots ells a l'Eixample.
- 216 espais d'ombra, que inclouen àrees de joc infantil i patis d'escola (Escola Pere Vila, a Ciutat Vella, Institut Escola Mirades, a Horta-Guinardó, Escola Mercè Rodoreda, a Nou Barris, i Escola Mestre Enric Gibert i Camins, a Sant Andreu). Preferentment s'incorporarà verd urbà, però als espais on no sigui possible s'hi instal·laran infraestructures permanents (com pèrgoles fotovoltaïques) o estacionals (com tendals, per exemple). Els espais d'ombra minimitzen els efectes de les onades de calor.
- 10 cobertes verdes en edificis d'escoles bressol municipals, amb horts urbans, recollida d'aigües pluvials, instal·lacions per a la generació d'energia renovable, compostatge de residus orgànics i zones d'estada i esbarjo per al veïnat. Les cinc escoles ja definides són l'EBM Pere Calafell (Sant Martí), l'EBM Ralet (Nou Barris), l'EBM El Fil (Sants-Montjuïc), l'EBM Les Quatre Torres (Sant Andreu) i l'EBM Caspolino (Gràcia).
- I també 60 parets mitgeres, totes permanents.

Calendari previst

2024-2027.

Amb qui comptem

Ajuntament

- Unitat responsable: Gerència de l'Arquitecte en Cap (Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge).
- Altres implicats: Districtes.

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REpte Repte 1.4. Espais públics segurs i mobilitat sostenible
ACTUACIÓ Foment de la mobilitat sostenible i autònoma en la infància i l'adolescència	
Què és (descripció) El nou Pla de Mobilitat Urbana 2025-2030 que està en redacció ofereix un nou enfoc, tenint en compte els motius de la mobilitat pels quals es generen els desplaçaments. Així doncs, la mobilitat escolar i la mobilitat educativa són dos dels motius a partir dels quals es reflexionarà per ajustar les mesures i accions que se'n derivaran.	
Què volem (objectius) • Millorar els entorns escolars, sobretot en termes de seguretat, per fomentar l'autonomia dels infants i els hàbits saludables de mobilitat. • Incrementar l'accés en transport públic i col·lectiu. • Reduir les externalitats negatives del vehicle privat que afecten els entorns escolars.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) La mobilitat escolar està plantejada pels menors de 16 anys i la mobilitat educativa es planteja per majors de 16 anys.	
Què farem (activitats) Establir línies d'acció per la mobilitat escolar i la mobilitat educativa.	
Calendari previst • Aprovació provisional del PMU 2025-2030 al desembre de 2024. • Aprovació definitiva del PMU 2025-2030 al desembre de 2025.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció de Serveis de Mobilitat.	

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REpte Repte 1.4. Espais públics segurs i mobilitat sostenible
ACTUACIÓ Xarxa de refugis climàtics per adaptar la ciutat a l'emergència climàtica	
Què és (descripció) La Xarxa d'espais de refugi climàtic sorgeix com una iniciativa per intentar reduir els efectes del canvi climàtic i de les conseqüents temperatures extremes sobre la salut de la ciutadania de Barcelona. L'Ajuntament de Barcelona aprofita les infraestructures socials existents per crear una xarxa que posa a la disposició de tots els veïns i veïnes diferents equipaments municipals, espais públics i aquest any, per primera vegada, també espais privats, que assegurin un confort tèrmic. Aquests equipaments tenen altres usos però poden ser utilitzats, especialment per persones vulnerables, com a espais on refugiar-se del fred o la calor. Aquest 2024 la xarxa està configurada per més de 350 espais i equipaments (354 concretament), uns 120 més que l'any passat. Amb la nova distribució d'aquest any s'aconsegueix que: • El 98% de la població té un refugi climàtic a menys de 10 minuts de casa i el 68% en té un a menys de 5 minuts. • Els diumenges d'agost (que són els dies en què més equipaments tanquen) hi ha oberts 168 espais de refugi, i això permet que el 89% de la població tingui un refugi a menys de 10 minuts caminant des de casa i un 45% a menys de 5 minuts. • Tots els barris de Barcelona tenen algun refugi climàtic (excepte Sants-Badal).	
Què volem (objectius) El principal objectiu és cobrir les demandes i necessitats creixents de la població davant els episodis de calor i fred extrem a través de l'habilitació d'uns equipaments públics interiors disponibles per a tota la ciutadania com biblioteques, centres esportius, centres cívics, museus, escoles, etc., i espais públics exteriors, com ara parcs urbans amb un cert grau de predomini de la vegetació i d'elements d'aigua. És una iniciativa pensada per aquelles persones que no poden garantir confort tèrmic a casa seva, és a dir que pateixen pobresa energètica. Actualment la xarxa compta amb 9 patis d'escola, 8 patis d'escola bressol.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Tota la població, també de 0 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Actualitzem de manera continuada la xarxa. • Fem difusió de consells per calor. • Proporcionem ventalls i gots per beure aigua als refugis climàtics. • Dissenyem tríptics amb la informació dels refugis que hi ha a cada equipament. • Posem cartells informant de la xarxa en llocs estratègics. • Distribuïm revistes en alguns d'aquests espais.	

Calendari previst

Que el 100% de la població tingui un d'aquests espais a 5 minuts a peu el 2030.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Oficina de canvi climàtic i sostenibilitat.
- Altres implicats: CUESB, comunicació, departament de resiliència i tots els sectors que ofereixen equipaments (biblioteques, centres esportius, districtes, etc.).

Més enllà de l'Ajuntament

- Altres administracions que proporcionen refugis climàtics (universitats, Diputació de Barcelona) i privats.

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REpte Repte 1.4. Espais públics segurs i mobilitat sostenible
ACTUACIÓ Integració de la mirada de la infància, adolescència i joventut en la gestió de les platges	
Què és (descripció) Les platges de Barcelona són un espai públic de primer ordre, que acullen un important nombre de persones usuàries (4,5 milions durant la temporada 2024). Es caracteritzen per ser un entorn natural que ofereix diferents oportunitats a les persones usuàries (serveis ecosistèmics), en el que es donen diferents serveis (SOS, Informació, Bany Assistit, Educació Ambiental, etc.) i hi conflueixen diferents usos (d'estada i gaudi del mar, esportius, culturals, etc.) que es tradueixen en múltiples interaccions socials. La seva complexitat requereix que es realitzi una gestió integrada que tingui en compte els diferents actors implicats i sempre des d'una lògica estratègica i de millora continua. I és a través del seu Programa d'Acció de Platges que es materialitza aquesta gestió, definint cada mandat la prioritització de reptes així com el conjunt de les actuacions a realitzar a l'entorn de les platges. En aquest sentit, el Programa d'Acció de Platges 2024-2027 defineix com a un dels seus reptes principals fer de les platges un entorn més inclusiu, i una de les seves accions previstes és treballar aquesta inclusivitat específicament amb el col·lectiu d'infància, adolescència i joventut.	
Què volem (objectius) Com a objectiu general es pretén promoure la participació activa de la infància, adolescència i joventut en la gestió, disseny i ús de les platges de Barcelona, per tal de garantir que aquest espai públic respongui a les seves necessitats, inquietuds i preferències; i alhora vetllar perquè l'ús que se'n faci des dels diferents col·lectius sigui sempre respectuós amb l'entorn. Els objectius específics del projecte són: • Fomentar la participació dels infants, adolescents i joves en els debats multisectorials sobre la gestió de les platges, recollint la seva opinió a través dels canals de participació pública existents. • Adequar les infraestructures i serveis de les platges a les necessitats d'aquest col·lectiu, diversificant les oportunitats de joc i relació, i promovent uns millors espais de qualitat, cocreats amb els infants, adolescents i joves, que siguin accessibles i inclusius i fomentin la seva autonomia. • Sensibilitzar la infància, l'adolescència i la joventut, sobre la importància del medi ambient, l'ús sostenible i la necessitat de protecció de les platges. • Impulsar activitats lúdiques, esportives i culturals a les platges orientades a aquests grups d'edat. • Promoure una comunicació i difusió més eficaç amb aquest col·lectiu, que afavoreixi un traspàs d'informació bidireccional. • Garantir la perspectiva de gènere i inclusió social en totes les actuacions.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Els principals destinataris són els infants, adolescents i joves, però també tota la ciutadania. Les diverses actuacions pretenen maximitzar les oportunitats que ofereix l'entorn de platges, així com també les possibilitats de trobada i vida comunitària, per a totes les edats.	

Què farem (activitats)

- Establiment de nous espais de governança, a través de la incorporació de la Direcció d'Infància, Joventut i Gent Gran a la Taula de Platges, que és l'espai de coordinació estratègica per la gestió de les platges, en el que hi participen els diferents agents municipals implicats en la planificació, ordenació i gestió operativa d'aquest territori. En el mateix sentit, es preveu incorporar la Direcció de Platges en els espais de debat i coordinació socials, propis d'aquest àmbit.
- Realització d'una diagnosi que permeti avaluar l'estat actual de la qüestió, a nivell de l'inventari dels elements físics existents i una descripció dels diferents usos i activitats dirigides a aquest col·lectiu, però també a partir de l'anàlisi de la seva percepció, a través d'una enquesta.
- Detecció de necessitats, inquietuds etc. d'aquests col·lectius, a través dels canals de participació pública ja operatius.
- Definició de nous canals de comunicació i difusió d'informació i promoció dels ja existents.
- Identificació conjunta de les oportunitats existents en aquest entorn per als diferents grups d'edat: diversificació d'infraestructura, projectes d'urbanització a l'entorn litoral, etc., amb l'objectiu de definir les línies de treball i les actuacions concretes.
- Anàlisi de viabilitat de propostes i priorització, en col·laboració amb els departaments implicats.

Calendari previst

Actuacions planificades fins l'any 2027. Però l'any 2025 es farà una definició més exhaustiva del projecte, per tal de programar les actuacions associades.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Direcció d'Infància, Joventut i Gent Gran/ Direcció de Platges (BCASA).
- Altres implicats: Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge, Institut Municipal de Parcs i Jardins / Institut Municipal de persones amb discapacitat / Els 2 districtes litorals de la ciutat / Direcció de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida.

Més enllà de l'Ajuntament

- Institut Infància i Adolescència de Barcelona-Institut Metròpoli.

DRET 1. Dret a les condicions econòmiques i materials adequades	REPTE Repte 1.4. Espais públics segurs i mobilitat sostenible
ACTUACIÓ Disseny de la ciutat pensant en els infants i adolescents: millora dels centres educatius i els seus entorns	
Què és (descripció) Barcelona ha apostat en els darrers anys per transformar el seu espai públic amb l'objectiu de fer-lo més habitable, més saludable i més jugable. L'aposta per seguir avançant en un espai públic més adequat per als nens i nenes i els nois i noies és ferma, es continuarà millorant aquells espais de la ciutat més significatius per aquesta etapa vital. Els centres educatius, on els nostres infants passen bona part del seu temps, són un eix prioritari de totes les actuacions de transformació de l'espai públic per pacificar la ciutat, millorar la qualitat de l'aire, reduir el soroll ambiental, disminuir l'accidentalitat i generar més espais de joc, esport, cultura, lleure i trobada. Es vol concebre les actuacions en els centres educatius d'una forma més global, àmplia i transversal, de forma que abasten, tant els interiors dels edificis amb els programes de climatització d'escoles, i les intervencions en els patis, així com la millora de l'entorn escolar, considerant els camins escolars i la connexió amb els equipaments de proximitat des de l'escola, les àrees de joc i altres espais d'oci i esport.	
Què volem (objectius) • Millorar la qualitat dels centres educatius. • Millorar la qualitat ambiental i el confort dels entorns escolars i del barri. • Millorar la seguretat viària dels entorns escolars i del barri. • Millorar les oportunitats de joc, esport, lleure i trobada al voltant de les escoles i el barri.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) La franja d'edat és de 0 a 17 anys, les famílies i tota la comunitat educativa i el veïnat.	
Què farem (activitats) Escoles: • Pla climatització escoles. • Consolidació de la xarxa de Refugis Climàtics. • Continuitat del programa Patis Oberts al Barri. • Pla Ombres a les escoles i als entorns escolars i del barri. • Transformació dels patis més naturalitzats, coeducatius i comunitaris i amb més diversitat de joc. Entorn escolar: • Millora de l'entorn escolar des del punt de vista de seguretat viària i el confort. • Foment de l'autonomia dels infants i les seves famílies, mitjançant talls puntuals i altres actuacions de gestió de la mobilitat. • Possibilitat de compartir equipaments escola-barri. • Revisió dels itineraris escolars, en la nova configuració urbana de la ciutat tenint en compte el nou Pla de Mobilitat Urbana. Barri: • Millora de les àrees de joc i els espais de joc segons el Pla del joc. • Connexió i mirada d'infància i adolescència en els equipaments culturals.	

- Connexió amb els espais patinables i esport a l'aire lliure.
- Connexió amb els equipaments esportius.
- Connexió amb els Parcs i jardins.

Calendari previst

2024-2027.

Amb qui comptem

Ajuntament

- Unitat responsable: Direcció d'Estratègia Urbana de la Gerència de l'Arquitecte en cap de l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat.
- Districtes / Gerència de Mobilitat / Guàrdia Urbana de Barcelona / Direcció de Ciutat Educadora i Cultura als Barris de l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat / Institut Infància i Adolescència de Barcelona-IERMB / Agència de Salut Pública de Barcelona.

Més enllà de l'Ajuntament

- Consorci d'Educació de Barcelona.

2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.1. Educació i criança de la petita infància
ACTUACIÓ Escoles bressol municipals: més, millors i més obertes	
Què és (descripció) Incrementar la capacitat de la xarxa d'EBM per tal d'oferir oportunitats educatives al major nombre d'infants de les famílies que sol·licitin el servei (millorar la demanda atesa), especialment millorar la taxa d'escolarització dels infants de 2 a 3 anys, i consolidar el model educatiu de les EBM com a marc de referència compartit per a una millora continuada de la qualitat. Barcelona està ben situada en l'agenda educativa-predistributiva de l'educació i cura de la petita infància contemporània impulsada, entre d'altres, per la Recomanació Europea sobre educació i cura en la primera infància: les taxes d'escolarització ja compleixen els objectius de la Comissió Europea per al 2030; la distribució territorial, els criteris d'accés i el sistema de tarifació social han menat a una composició de les famílies usuàries que sobrerrepresenten les famílies amb rendes baixes i mitges-baixes, alhora que preserven un cert grau d'heterogeneïtat amb una presència significativa de famílies de tot el rang de rendes; i els estàndards de qualitat estructural compleixen els estàndards internacionals. Partim d'una demanda atesa el curs 2023-24 del 55% de mitjana: el 62% en la franja de 0-1 anys, el 56% en la d'1 a 2 anys i el 50% en la de 2 a 3 anys. D'altra banda, el percentatge de places d'escola bressol municipal en relació al nombre d'infants segons el padró municipal ha anat incrementant-se progressivament els darrers cursos: del 21% el curs 19-20 al 26% el curs 23-24. En el grup de 2 a 3 anys la taxa d'escolarització és del 41% dels infants del padró municipal. L'actuació consisteix en situar la taxa d'escolarització a Barcelona en les taxes marcades pel Pla d'Acció Estatal per a la Implementació de la Garantia Infantil Europea 2020-2030. Segons les dades Barcelona ja compleix, tenint en compte l'escolarització en centres públics i privats, la fita d'escolarització a l'edat d'1-2 anys situada en un 57,1% (la fita establerta pel PGI és del 55%). No obstant en el cas dels infants de 2 a 3 anys, la taxa d'escolarització està actualment al 73%, 12 punts percentuals per sota de la fita del 85% que marca PGI. Una altra de les actuacions destacades és avançar en les tres línies estratègiques establertes per la millora de la qualitat de les escoles bressol: • Escoles bressol inclusives. • Escoles bressol comunitàries: cases de la petita infància. • Escola Bressol pel clima.	
Què volem (objectius) • Incrementar l'oferta del servei d'escola bressol municipal. • Millorar la taxa d'escolarització dels infants de 2 anys i garantir l'equitat en l'accés. • Millorar la detecció i atenció precoç de necessitats específiques de suport educatiu. • Incrementar l'acció comunitària de les escoles bressol. • Avançar en l'estratègia de les escoles bressol per a la justícia climàtica.	

Franja d'edat (a qui s'adreça)

La franja d'edat dels infants és de les 16 setmanes als 3 anys (0-3).

Què farem (activitats)

- Construcció de 3 noves escoles bressol i 1 ampliació de l'EBM La Mar. En aquest mandat està prevista la construcció de 3 noves escoles bressol que són: EBM Casernes. Districte Sant Andreu; EBM Can Carreras. Districte Nou Barris; EBM Marillac. Districte Eixample.
- Estudiar les alternatives per ampliar el nombre de places per infants de 2 a 3 anys. Es durà a terme un estudi que apunti quines són les possibles accions per ampliar l'oferta de places per infants de 2 anys. Un cop fet aquest, la intenció és implementar aquelles accions consensuades que es considerin més viables. L'IMEB durant els anys 2024, 2025 i 2026 participarà en un projecte europeu amb l'objectiu d'avançar en la universalització del cicle 0-3. El projecte Edufirst, coordinat per l'UVIC, es realitza amb les ciutats de Milà i Tampere.
- Incrementar la reserva de places per a infants en situació de risc social greu. A partir d'una col·laboració estreta amb l'IMSS es reserven places per infants amb situació de risc social greu, distribuïdes equitativament entre el conjunt de les escoles. Cal millorar en aquesta línia la detecció i identificació dels infants que han de tenir plaça de reserva. En aquest punt per tant també es treballarà la coordinació i col·laboració de les escoles bressol municipals amb els serveis socials municipals i el treball en xarxa.
- Equip d'educació inclusiva: l'equip d'educació inclusiva de l'IMEB, que fa acompanyament i atenció als infants amb necessitats educatives especials i als equips educatius, està format per 5 professionals de la psicologia i compta amb un Servei d'atenció Especialitzada Itinerant. En aquest mandat la intenció és incrementar els recursos assignats a l'equip d'educació inclusiva per millorar l'atenció dels infants amb NESE.
- Realització de 3 pilotatges d'acció comunitària a escoles bressol per continuar avançant en el desplegament de les bressols comunitàries. Durant l'any 2024 s'inicien 3 pilotatges amb la participació de 6 EBM i 1 EFCM per poder crear un model d'intervenció i fer-lo extensiu progressivament a la resta d'escoles bressol.
- Consolidació del projecte BBB (bressols, biblioteques i barri). Celebració anual d'una jornada conjunta entre professionals de les escoles i les biblioteques incorporant la mirada territorial i la implicació del barri pel foment i promoció de la lectura.
- Desplegament de les 44 accions incloses a l'Estratègia Bressols pel clima. Durant aquest mandat es continuarà amb el desplegament dels 6 eixos d'acció i 44 accions de l'estratègia.
- Formació continuada dels i les professionals de les EBM en les tres línies estratègiques marcades. Dins els plans de formació dissenyats per l'IMEB s'incorporarà formació a les professionals garantint que totes les escoles tinguin les eines necessàries per continuar avançant.

Calendari previst

2024-2027.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Direcció de Centres Educatius Municipals. IMEB.
- Altres implicats: IMSS, Departament d'Acció Comunitària, Pla de barris, Oficina de canvi climàtic i sostenibilitat, Consorci de Biblioteques de Barcelona.

Més enllà de l'Ajuntament

- Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya / UVIC.

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.1. Educació i criança de la petita infància
ACTUACIÓ Consolidar i continuar ampliant la Xarxa d'Espais Familiars de Criança Municipals (EFCM)	
Què és (descripció) Els EFCM són un servei educatiu adreçat a les famílies amb petita infància de 0-3 anys, que ofereix acompanyament professional en un espai de trobada entre famílies i infants, per acompanyar la criança, generar vincles i crear continuïtat en un entorn educatiu en equipaments públics, diversos i de proximitat. L'actuació consisteix en consolidar aquest servei municipal d'educació i criança mitjançant la Xarxa dels EFCM a partir del model de ciutat consensuat per tots els agents implicats: IMEB, IMSS i districtes, garantint uns estàndard comuns i uns d'específics en els Espais Familiars de Criança Socioeducatius que permetin adequar-se a la realitat de cada territori.	
Què volem (objectius) • Liderar des de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona la Xarxa d'EFCM dins del model consensuat i compartit amb tots els agents compromesos. • Ampliar la Xarxa dels EFCM per donar servei a les famílies amb infants de 0-3 anys amb diversitat d'equipaments.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Famílies amb infants de 0-3 anys.	
Què farem (activitats) • Estudiar la possibilitat d'ampliació de la Xarxa d'EFCM en els districtes en els equipaments de proximitat ja existents (centres cívics, ludoteques, casals infantils...) adequant els seus espais per poder donar el servei segons el model d'EFCM consensuat. Actualment la Xarxa la formen 25 espais familiars de criança que ofereixen 1400 places a la ciutat de Barcelona. • Consolidar el model compartit i consensuat de la Xarxa dels EFCM. • Oferir recursos formatius al conjunt d'educadors i educadores dels EFCM. • Avançar en un comú d'indicadors per tal de tenir dades unificades de la Xarxa dels EFCM que permetin l'anàlisi per possibilitar la millora del servei.	
Calendari previst 2024-2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció de Centres Educatius Municipals. • Altres implicats: IMSS / Tècnics d'Educació i/o d'infància dels Districtes.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.2. Equitat i lluita contra la segregació escolar
ACTUACIÓ Mesures contra la segregació escolar i per a la igualtat d'oportunitats i èxit educatiu	
Què és (descripció) Es tracta del conjunt de mesures de planificació, escolarització i compensació econòmica que contribueixen a l'escolarització equilibrada i l'equitat educativa. • Transformacions integrals de centres. Per tal d'avançar cap a una oferta pública on totes les escoles siguin equivalents en qualitat (projecte, equipament, recursos) s'ha actuat transformant integralment escoles i instituts que tenien baixa demanda i mals resultats. S'han creat nous instituts escola que garanteixen una major retenció de l'alumnat en el seu territori. • Escolarització. En el període ordinari es disposa de la reserva de places per tal d'equilibrar l'accés d'alumnat vulnerable a tots els centres sostinguts amb fons públics. En el període d'estiu i durant la matrícula continuada al llarg del curs s'ha activat un sistema que permet protegir aquells centres que malgrat tenir vacants ja estan al 100% del llindar de vulnerabilitat de la seva zona, i en canvi incrementar ratis en centres que estan per sota del llindar. • Motxilles i ajuts. A partir del curs 2019-20 el pla de xoc a Barcelona permet millorar la detecció de l'alumnat en situació de vulnerabilitat socioeconòmica i cultural; posa en funcionament un sistema de reserva de places per protegir els centres complexos i segregats i posa a disposició recursos financers i organitzatius per fer-ho possible. A partir del 2022 s'aplica a tot Catalunya, també a Barcelona, el Decret 11/2021 de la programació de l'oferta i del procediment d'admissió, introduint alguna modificació en el finançament a partir del concepte "motxilles econòmiques" per a garantir la gratuïtat de l'escolarització tant en centres públics com privats concertats.	
Què volem (objectius) • Avançar en l'equivalència entre centres pel que fa a equipaments, projecte educatiu, oferta d'itineraris per a potenciar l'escolarització de proximitat. • Evitar la concentració d'alumnat amb risc socioeconòmic o en situació de vulnerabilitat en determinats centres educatius. • Garantir la igualtat d'oportunitats educatives de l'alumnat amb risc socioeconòmic o en situació de vulnerabilitat salvant les barreres econòmiques.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 3 a 16 anys (ensenyaments obligatoris).	
Què farem (activitats) • Sostenir les polítiques de distribució equilibrada mitjançant la reserva de places NEEB en el procés ordinari de pre-inscripció i distribuint la matrícula viva (alumnat que arriba a partir de setembre) en aquells centres públics i concertats que estan per sota dels nivells de vulnerabilitat de la seva zona. • Transformacions integrals allà on sigui convenient. El curs 2024-25 s'inicia amb la creació de 4 nous instituts escola a Zona Nord de Nou Barris. • Acompanyar els centres corresponsables (sobretot els concertats que tradicionalment no atendien població vulnerable) en els circuits d'atenció a la infància i serveis socials. • Garantir que l'alumnat amb menys recursos tingui accés a la totalitat d'activitats educatives i de	

suports educatius que proposen els centres, en igualtat de condicions dels seus companys.

- Garantir l'ensenyament intensiu de llengua catalana a l'alumnat nouvingut a partir dels 12 anys utilitzant les noves Aules d'acollida accelerades pilotades durant el curs 2023-24

Calendari previst

2024-2027.

Amb qui comptem

Ajuntament i Generalitat

- Unitat responsable: Àrea de planificació de la Direcció d'educació i territori; Àrea d'escolarització i Unitat de sistemes d'informació de la Direcció d'atenció a la comunitat educativa (CEB).
- Altres implicats: Institut municipal de serveis socials.

El finançament del Pla de Xoc s'estableix en una proporció del 75% corresponent al Departament d'Educació i el 25% a l'Ajuntament de Barcelona. El programa "Motxilles" es finança el 100% per part del Departament d'Educació.

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.2. Equitat i lluita contra la segregació escolar
ACTUACIÓ De l'equip docent a l'equip educatiu: nous perfils professionals de l'àmbit social i emocional a les bressol, escoles i els instituts	
Què és (descripció) Incorporació de la figura d'educador social i de gestor emocional a dins dels centres educatius.	
Què volem (objectius) • Incorporar la mirada i atenció social en la dinàmica d'un centre educatiu. • Incorporar l'aprenentatge de la gestió de les emocions i la mirada restaurativa per una millora del clima escolar. • Detectar en el mateix entorn on l'infant passa gran part del dia situacions de risc que es valoren i s'atenen fent el lligam amb el CSS corresponent.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Escoles Bressol (figura únicament de l'educador), escoles de primària i secundària, per tant de 0 a 18 anys.	
Què farem (activitats) • Atenció individual a infants i família. • Atenció grupal a través de projectes dirigits al grup classe, grup d'alumnes, pares, etc. • Atenció comunitària: relacionant el dins amb el fora escola (oferta d'extraescolars, etc.). • Formació al professorat.	
Calendari previst Tot el curs 24-25 i endavant.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Pla de barris/ IMSS/ Consorci d'Educació (CEB). • Altres implicats: Districtes de Pla de barris.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.2. Equitat i lluita contra la segregació escolar
ACTUACIÓ Pràctica i processos de creació artística entre infants i adolescents	
Què és (descripció) • “EN RESIDÈNCIA” és un programa de desenvolupament de processos de creació artística als instituts públics de la ciutat. • El programa “ESCENA PILOT” vincula el llenguatge teatral amb l'alumnat d'ESO i Batxillerat des d'una experiència vivencial de creació col·lectiva. Es tracta de possibilitar que els joves tinguin l'oportunitat de tenir una experiència teatral significativa en contacte amb un entorn professional. • “espais c” és un programa basat en la vinculació d'artistes amb una escola pública d'educació primària. • “Fora de reserves” és un programa d'acollida temporal als centres educatius públics d'obres del fons d'art contemporani de la ciutat creades per artistes en actiu a Barcelona, procedents del fons d'obres d'art de titularitat municipal, bona part dels quals van ser adquirides amb Fons COVID de l'any 2020 i que actualment es troben en diferents institucions culturals de Barcelona. • El programa “TOT DANSA” posa en contacte el llenguatge del moviment i la dansa de creació contemporània amb l'alumnat d'ESO i Batxillerat des d'una experiència vivencial de creació col·lectiva.	
Què volem (objectius) Programes en el marc de la Mesura de Govern i Pla d'Accions “Cap a una política pública de Cultura i Educació” (2019), una iniciativa inèdita a la ciutat que vol abordar de manera integral la relació entre la cultura i l'educació i que sorgeix de la necessitat de coordinar-se entre agents culturals i educatius de la ciutat per abordar problemàtiques complexes de manera conjunta.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) • “EN RESIDÈNCIA”: adreçat a l'alumnat d'educació secundària obligatòria de centres públics d'educació (ESO), ja siguin instituts o instituts escola. • “ESCENA PILOT”: de 3r d'ESO a 1r de Batxillerat. • “espais c”: adreçat a l'alumnat d'educació primària de centres públics d'educació (ESO), ja siguin escoles o instituts escola. • “Fora de reserves”: adreçat a l'alumnat d'educació primària i secundària de centres públics d'educació, ja siguin escoles, instituts escola o instituts. • “TOT DANSA”: de 1r d'ESO a 2n de Batxillerat.	
Què farem (activitats) • “EN RESIDÈNCIA”: al llarg de tot un curs sencer, els i les artistes desenvolupen un procés de creació artística, amb la participació activa d'un grup d'alumnes d'ESO i els seus docents. • “ESCENA PILOT”: amb la direcció teatral escollida per les entitats organitzadores -Teatre Lliure i Institut de Cultura de Barcelona-, professorat i alumnat dels centres inscrits generen conjuntament, i al llarg d'un curs escolar, un espectacle que es representarà al Teatre Lliure els dies 11 i 12 de juny de 2025. • “espais c”: els i les artistes desenvolupen una residència de dos anys a l'escola, que també posa a la seva disposició -set dies a la setmana, les 24 hores del dia- un espai (preferentment un estudi/taller) on es localitza la seva residència. • “Fora de reserves”: comporta la instal·lació i l'exposició de les obres als centres educatius i, també,	

el desenvolupament d'un programa públic, educatiu i de mediació amb la participació activa dels creadors i creadores.

- “TOT DANSA”: amb la direcció coreogràfica, escollida per concurs del Mercat de les Flors, i l'acompanyament del Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre, professorat i alumnat dels centres inscrits generen conjuntament un espectacle que es representa al Mercat de les Flors.

Calendari previst

- “EN RESIDÈNCIA”: el 30 de juny de 2024 finalitzarà la 15a edició d'EN RESIDÈNCIA (2023-2024). L'1 de setembre de 2024 començarà la 16a edició (2024-2025).
- “ESCENA PILOT”: funcions dos dies consecutius de la setmana del 9 al 13 de juny, a les 13h i a les 17h tots dos dies.
- “espais c”: el 30 de juny de 2024 finalitzarà la 9a edició d'espais c (2023-2024). L'1 de setembre de 2024 començarà la 16a edició (2024-2025).
- “Fora de reserves”: el 30 de juny de 2024 finalitzarà la 2a edició pilot (2023-2024). L'1 de setembre de 2024 començarà la 3a edició (2024-2025).
- “TOT DANSA”: assaig general el 14/5, funcions el 15/5 a les 12h i a les 17h.

Amb qui comptem

Ajuntament

- Unitat responsable: Equip de Cultura i Educació, Direcció d'Extensió Cultural (Institut de Cultura de Barcelona) i altres implicats.

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.2. Equitat i lluita contra la segregació escolar
ACTUACIÓ Educació i cultura: caixa d'eines per a la introducció de pràctiques artístiques	
Què és (descripció) Incorporació de les disciplines artístiques dins i fora escola.	
Què volem (objectius) • Reduir les desigualtats en l'accés i experiències culturals, artístiques i científica tecnològiques. • Posar al servei del projecte del centre una disciplina artística que identifiqui i posicioni aquell centre en el seu entorn proper (eix singular). • Posar al servei de l'aprenentatge i el reforç de les competències bàsiques, tot allò que aporta una disciplina artística duta a terme en un entorn educatiu i durant tot el curs. • Reduir les desigualtats en l'accés a les activitats extraescolars, ampliant i diversificant l'oferta i forma gratuïta.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 6 a 16 anys.	
Què farem (activitats) • Tallers setmanals d'una disciplina artística dins hora escolar, en codocència amb el tutor/a. • Formació al professorat. • Acompanyament al claustre perquè, en cas de l'eix singular escola, la disciplina triada estigui ben encaixada amb el seu projecte educatiu de centre. • Tallers setmanals fora horari escolar, però dins l'escola, on es duu a terme l'aprenentatge i experiència d'una disciplina artística o científica.	
Calendari previst Curs 2024-2025 i endavant.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Pla de Barris. • Altres implicats: CEB/ ICUB/ IMSS. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Entitats gestores resultants del concurs públic i artistes i talleristes.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.2. Equitat i lluita contra la segregació escolar
ACTUACIÓ Actuacions en l'àmbit de la ciència als centres educatius	
Què és (descripció) En els darrers cursos el volum de propostes educatives STEAM i de recerca que arribaven als centres educatius va augmentar exponencialment. Des del CEB es va veure la necessitat d'endregar i canalitzar l'oferta, d'analitzar les necessitats, d'aprofitar recursos i de compartir llenguatge i significats amb les diferents institucions i administracions implicades. La convocatòria unificada de programes és l'eina que ajuda a canalitzar, validar i visualitzar aquesta oferta, alhora que permet, a través de les diferents comissions, fer una distribució equitativa i transparent. La convocatòria del curs 2024-2025 ofereix 23 programes dintre de l'àmbit Recerca, ciència i sostenibilitat, la majoria dels quals s'adrecen a centres públics de la ciutat, prioritzant centres d'alta vulnerabilitat. S'han creat sinergies i aliances entre algunes institucions, enriquint algunes iniciatives de manera coherent. En quant a la recerca, s'està posant el focus en dues propostes concretes. La primera, enfortir el Congrés de Ciència com a motor a la primària per fomentar la recerca i el pensament crític. La segona, potenciar la formació i acompanyament de tutors i tutores de treballs de recerca de batxillerat, oferint eines, recursos i bons models que ajudin a fer un bon suport a l'alumnat. Per la seva banda, el Departament d'Educació va posar en marxa dos iniciatives focalitzades en la ciència, la recerca i les matemàtiques: els programes Florence i FAIG.	
Què volem (objectius) Objectius primaris: • Ordenar, validar i canalitzar de manera coherent les propostes que arriben als centres educatius. • Oferir un itinerari coherent a l'etapa obligatòria. • Crear sinergies entre institucions i administracions per compartir llenguatge i objectius, aprofitant els diferents recursos i enriquint les diferents propostes. Objectius secundaris: • Promoure l'esperit crític. • Potenciar la metodologia de la recerca en diferents àmbits. • Fomentar les vocacions científiques, no només adreçades cap a carreres universitàries, sinó també orientades cap a ensenyaments postobligatoris. • Trencar estereotips de gènere, incidint especialment en etapes primerenques. • Trencar barreres culturals i socioeconòmiques. • Apropar la realitat al centre educatiu, mitjançant la participació d'experts i l'accés a reptes reals.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Principalment estudis obligatoris.	
Què farem (activitats) Programes de la Convocatòria unificada i altres activitats: • Programes de recerca i/o ciència: Congrés de Ciència; Petits talents científics; Recerca per a la ciutadania global/Àlia, ciència i creació. • Programes per fomentar vocacions científiques i trencar estereotips: Inspira STEAM; Aquí STEAM UPC; Vocacions científiques i tecnològiques (Nou Barris).	

- Programes de ciència ciutadana: Floodup; Mapa sonor; Mosquito Alert; Observadors del mar; OdourCollect; RitmeNatura; Riunet.
- Programes de Design thinking: Makers a les aules; Nanoinventum.
- Mostra de Recerca Jove de Barcelona.
- 100tífiques.
- Festa de la Ciència.
- Escolab.

Programes del Departament d'Educació:

- FAIG: és un programa experimental de suport a la innovació en el que participen 21 centres educatius públics de Barcelona. Aquest projecte es desenvoluparà fins el 2028. Els centres FAIG reben acompanyament, formació pedagògica, capacització tecnològica i dotació d'equipaments per impulsar els eixos d'innovació.
- FLORENCE: el programa temporal Florence per a la millora de la competència matemàtica neix amb la finalitat de millorar l'aprenentatge de les matemàtiques de l'alumnat i la millora i l'actualització de les competències docents en matemàtiques, reduir la quantitat d'alumnes que obtenen resultats baixos en les proves de competències matemàtiques i oferir formació, assessorament i material de suport a tots els centres que s'integrin en el projecte. Actualment està en fase de resolució, però es preveu que puguin participar uns 10 centres de Barcelona.

Calendari previst

Tot el curs.

Amb qui comptem

Ajuntament i Generalitat

- Unitat responsable: Consorci d'Educació de Barcelona.
- Altres implicats: IMEB / ICUB / Escoles més sostenibles / Direcció d'educació de l'Ajuntament / Centres de recursos pedagògics / CESIRE / Departament d'Educació / FCRI / Universitats: UB/ICE-UB, UPF, UPC/CCCB.

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.2. Equitat i lluita contra la segregació escolar
ACTUACIÓ Compartim espais educatius als barris	
Què és (descripció) És un programa que propicia l'ús d'espais públics municipals propers als centres educatius, com una extensió de l'escola amb potencial educatiu, tant d'esbarjo com per als aprenentatges a l'aire lliure, com una oportunitat per a la innovació pedagògica, i fer barris més educadors fent més permeable l'entorn i les parets entre l'escola i el barri.	
Què volem (objectius) Posar a disposició dels centres educatius espais públics exteriors de la ciutat (jardins, places i la via pública) perquè s'utilitzin com a espais educatius.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 3 a 18 anys, fins 19 per infants amb necessitats educatives especials. Població escolaritzada dels centres educatius públics, concertats i privats d'infantil i primària, instituts, institut escolars, i escoles d'educació especial.	
Què farem (activitats) Una vegada es fa consulta a tots els centres educatius de la ciutat, el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) i la Direcció d'Educació, elaborarà el llistat de centres i espais exteriors, aquest llistat es consulta als districtes i als diferents ens instrumentals implicats (Guàrdia Urbana, Parcs i Jardins, Neteja, Mobilitat) per a la seva aprovació i implementació a través de conveni entre CEB i Ajuntament. Una vegada aprovats, per cada curs escolar s'elaborarà el llistat d'espais que formen part del programa per al seu seguiment i coordinació.	
Calendari previst Es fa consulta als centres educatius durant l'últim trimestre del curs per autoritzar l'ús dels espais municipals durant el curs 2024-2025.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> - Unitat responsable: Direcció d'Educació. - Altres implicats: Consorci d'Educació, Districtes i diferents àmbits municipals (Guàrdia Urbana, Parcs i Jardins, Neteja, Mobilitat). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> - Els centres educatius participants al programa.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.2. Equitat i lluita contra la segregació escolar
ACTUACIÓ Pla Clima Escola	
Què és (descripció) El Pla Clima Escola és el projecte mitjançant el qual l'Ajuntament finançarà la climatització dels 170 centres educatius públics de la ciutat de Barcelona en els propers sis anys. • 149 escoles. • 16 instituts escola. • 3 instituts. • 2 centres d'educació especial.	
Què volem (objectius) • Assegurar la qualitat de l'aire interior del centres educatius. • Assegurar el confort tèrmic de l'alumnat en els mesos calorosos i els mesos freds. • Assegurar la sostenibilitat i viabilitat de tot el sistema a escala de ciutat, apostant per les energies renovables: autoproducció i descarbonització.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Els destinataris son majoritàriament els alumnes d'entre els 3 i els 16 anys de les escoles públiques de la ciutat arribant a un total de 55.000 alumnes.	
Què farem (activitats) Ha estat concebut com un projecte integral que conclou les actuacions relatives a la millora del confort tèrmic dutes a terme prèviament pel Consorci d'Educació de Barcelona. Preveu, per una banda, instal·lar equips de climatització per aerotermia –que produeixen fred i calor– i per altra banda, també la instal·lació de renovació d'aire dels espais i aules, i finalment també preveu dotar els edificis de plaques fotovoltaïques mitjançant les quals es produirà una part important de l'energia elèctrica que consumeixen aquests aparells climatitzadors. Els excedents energètics que es produeixin es podran compartir amb la comunitat. Es calcula que s'instal·laran al voltant de 30.000 m ² de plaques fotovoltaïques en els equipaments educatius. A la vegada que s'instal·len els equips d'aerotermia, es retiraran els antics sistemes de calefacció de radiadors i calderes. De fet, es tracta d'una gran aposta cap a la descarbonització dels centres pensada des d'un plantejament climàtic integral.	
Calendari previst • Fase 1. 2024: 24 centres; 2025: 30 centres; 2026: 30 centres. • Fase 2. 2027: 30 escoles; 2028: 30 escoles; 2029: 26 escoles. És un programa 100 % municipal, que és lidera des de la direcció d'Educació de la gerència de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida i que executa el Consorci d'Educació de Barcelona.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció d'Educació. • Altres implicats: Consorci d'Educació de Barcelona.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.3. Transició en l'educació postobligatòria
ACTUACIÓ Acompanyament de l'alumnat més vulnerable als estudis postobligatoris	
Què és (descripció) L'impuls a la plena continuïtat dels estudis fins als 18 anys contempla diverses actuacions estratègiques. • Actuacions preventives a l'ESO per tal de garantir una millor vinculació dels estudiants i enfortir la seva identitat com a aprenents a partir de diversificació curricular, acció tutorial, propostes significatives i globalitzades, personalització dels aprenentatges i programes d'orientació i acompanyament en el canvi d'etapa. • Actuacions d'acompanyament i orientació des del servei d'Orientació pla jove per a l'alumnat en risc d'abandonament prematur, des de l'oficina d'escolarització i atenció específica de Post obligatòria i des de la universalització i registre del consell orientador a 4t d'ESO. • Millora de l'oferta d'ensenyaments post obligatoris amb el desplegament del Pla director d'equipaments professionalitzadors que avança cap a centres de referència per a cada un dels sectors professionals. • Difusió i gestió de les beques d'estudis que convoca el MEC per tal de garantir que arriben a tots els joves que els necessiten. El fenomen de l'AEP és 20 punts percentuals superior entre adolescents en situació de vulnerabilitat respecte a la mitjana, deixant al descobert una clara desigualtat educativa. La diversitat d'origen, que també s'inclou en la vulnerabilitat socioeconòmica i cultural, és també un factor agreujant de l'AEP.	
Què volem (objectius) • Assegurar que tot l'alumnat de 4t matricula a 1r de POST en qualsevol modalitat (batxillerat, CFGM, PFI o Centres de formació d'adults). Actualment hi ha un 7% que abandona. • Assegurar que al menys el 90% gradua en tres anys els estudis post obligatoris. Actualment el pas de 1r a 2n es veu molt esbiaixat: a batxillerat un 81% promociona, i a CFPM, només un 64% passa a segon.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Dels 14 als 20 anys.	
Què farem (activitats) • Reforç a la tasca d'orientació que realitzen tutors i tutores i equips psicopedagògics a 4t de l'ESO a partir del registre del Consell orientador i la monitorització del grau d'encert, i fent formació específica. • Formació per a la millora de l'acció tutorial i atenció personalitzada entre equips docents de cicles formatius. • Transformar l'oferta dels 8 centres que encara no s'han desplegat del pla director. • Detectar (a partir d'una avaluació dins del programa PROAVA 2023) actuacions efectives dels centres de màxima complexitat que han aconseguit un efecte protector de l'AEP, i escalar-les al conjunt de centres educatius que es troben en contextos similars.	

Calendari previst 2024-2027 millora contínua de les actuacions iniciades.
Amb qui comptem <u>Ajuntament i Generalitat</u> • Unitat responsable: Àrea d'ensenyaments post-obligatoris (CEB). • Altres implicats: Direcció d'atenció a la comunitat educativa. <u>Més enllà de l'Ajuntament i la Generalitat</u> • Agència de la FP de Catalunya / Consell de la FP.

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.3. Transició en l'educació postobligatòria
ACTUACIÓ Escola Municipal de Segones Oportunitats de Barcelona: lluita contra l'abandonament escolar prematur i per refer trajectòries educatives	
Què és (descripció) Servei socioeducatiu que té per objectiu refer trajectòries educatives per a joves d'entre 16 i 21 anys que han interromput el seu itinerari educatiu en l'etapa obligatòria (abandonament escolar prematur, d'ara endavant AEP) o en l'etapa postobligatòria.	
Què volem (objectius) Acompanyar i orientar a joves vulnerats que es troben en situació d'AEP. Facilitar el seu retorn i sosteniment en el sistema educatiu o en el sistema integrat de formació professional i, si s'escau, facilitar la inserció laboral.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 16 a 21 anys.	
Què farem (activitats) • Fase 1: dissenyar i executar un Pla personal de treball per cada alumne/a. El jove rebrà la informació, l'orientació i la formació (tastets d'oficis) que l'ha de permetre decidir què vol fer i quins estudis li permetran assolir el seu projecte de vida. També es desenvolupen activitats de lleure educatiu i d'aprenentatge i servei. • Fase 2: formació en centres públics o privats. Des de l'em2o es dona suport en el finançament d'aquesta formació i també es dona reforç educatiu per garantir la continuïtat i l'èxit en la formació escollida. • Adaptació de la durada del programa i el contingut a les necessitats de cada alumne. • Tutorització de l'alumnat durant tot el programa. Corresponsabilització de les famílies o representants legals. • Suport emocional, psicològic i, si s'escau, de cobertura de necessitats bàsiques, per a sostenir l'itinerari educatiu.	
Calendari previst El servei va iniciar l'activitat el curs 2019-2020 i actualment s'està desenvolupant el cinquè (2023-24).	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció Educació, Àrea de Drets Socials, Cultura, Educació i Cicles de Vida. • Altres implicats: Institut Municipal de Serveis Socials, Barcelona Activa, Districte de Nou Barris i Districte de Sant Andreu. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.4. Pes del lleure com a factor essencial
ACTUACIÓ Promoció de la pràctica esportiva d'infants i adolescents	
Què és (descripció) - Pla escola esport ciutat: promoció de l'activitat física com hàbit saludable i educatiu. - Esport Inclou: promoció de l'activitat física per a persones amb discapacitat com hàbit saludable i educatiu (monitoratge de suport). - Pla fora horari lectiu: homologar les entitats i activitats segons criteris qualitatius.	
Què volem (objectius) - Pla escola esport ciutat: conèixer i practicar disciplines i activitats esportives que s'ofereixen a la ciutat per part de les entitats esportives i als centres esportius municipals; aprendre a nedar, anar en bicicleta, participar de proves atlètiques, participar en programes d'esport i dansa; promoure la pràctica esportiva sense discriminació. Participa tot el grup classe i també els centres d'educació especial. - Esport Inclou: incloure als infants amb discapacitat a la practicar esportiva que s'ofereixen a la ciutat per part de les entitats esportives, al pla escola esport, ciutat i als centres esportius municipals. Participa tot el grup classe i també els centres d'educació especial. - Pla fora horari lectiu: que les activitats que ofereixen les entitats tinguin una programació i serveis correctes en funció de les edats. Es fa uns ajuts econòmics a les famílies per participar de les activitats esportives de les entitats homologades.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 6 a 17 anys.	
Què farem (activitats) - Pla escola esport ciutat: 52 activitats programades. - Esport Inclou: subvencionar monitoratge de suport, formació i assessorament als tècnics per incloure a tots els infants. - Pla fora horari lectiu: fer seguiment de les premisses de qualitat en que s'ofereix el servei esportiu per infants i adolescents de la ciutat.	
Calendari previst Tot el curs escolar.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> - Unitat responsable: Departament de promoció esportiva. - Altres implicats: Consell d'Innovació Pedagògica. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> - Agents esportius de la ciutat/ Contracte de Serveis.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.4. Pes del lleure com a factor essencial
ACTUACIÓ Campanya de Vacances d'Estiu (CVE) inclusiva amb activitats educatives per gaudir en el període de vacances	
Què és (descripció) La Campanya de Vacances d'Estiu és un programa municipal que cada any ofereix més d'un miler d'activitats educatives i engrescadores perquè els infants i adolescents de Barcelona d'1 a 17 anys gaudeixin del període de vacances. Prop de 350.000 places per triar, en diferents entorns i per a totes les edats.	
Què volem (objectius) • Facilitar que famílies amb una situació socioeconòmica vulnerable puguin participar de les activitats de la Campanya de Vacances d'Estiu mitjançant una convocatòria de subvencions. • Aconseguir una campanya el més inclusiva possible mitjançant una convocatòria de subvencions de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD) per donar un suport a la inclusió d'infants i joves amb discapacitat.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 1 a 17 anys, fins a 21 en cas d'infants o joves amb discapacitat.	
Què farem (activitats) Fase 1: gener-març • Habilitació d'entitats que vulguin organitzar activitats per la Campanya de Vacances d'Estiu. • Aprovar les activitats proposades per les entitats organitzadores d'acord amb uns criteris de sostenibilitat, inclusivitat, accessibilitat, solidaritat, respecte. Fase 2: abril-juny • Convocatòria anual de subvencions per famílies en situació de vulnerabilitat socioeconòmica. Fase 3: juny-setembre • Les entitats organitzadores porten a terme les activitats de la Campanya de Vacances d'Estiu. Fase 4: setembre-desembre • Justificació i pagament de les subvencions a les entitats organitzadores. • Avaluació qualitativa i quantitativa.	
Calendari previst Tot l'any.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Promoció de la Infància. • Altres implicats: Institut de Persones amb Discapacitat (IMPD)/ Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB)/ Institut Barcelona Esports (IBE). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Entitats organitzadores de les activitats de la Campanya de Vacances d'Estiu.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.4. Pes del lleure com a factor essencial
ACTUACIÓ Reflexió sobre el model de casals infantils i ludoteques, adequant-los a la realitat actual dels infants i les seves famílies	
Què és (descripció) • Es revisarà el projecte sòcio-educatiu del model de casals infantils i ludoteques: s'analitzarà quin ha de ser el principal valor i quin ha de ser el servei que han de donar aquests equipaments com a espais educatius i de lleure per afavorir el màxim desenvolupament dels infants, tenint en compte l'oferta actual de projectes de lleure educatiu de la ciutat i les necessitats dels infants i les famílies. • Es revisarà el projecte de gestió del model de casals infantils i ludoteques: s'actualitzaran els aspectes organitzatius i de recursos, infraestructurals, humans, materials, econòmics, inscripcions, etc. que han d'esdevenir model de ciutat.	
Què volem (objectius) • Adequar els projectes i serveis dels casals infantils i ludoteques perquè donin resposta als reptes actuals de la infància en termes de lleure, salut, aprenentatges, desenvolupament emocional, socialització, etc. • Adequar-los a la realitat social de cada territori de la ciutat i definir-los en complementarietat i coordinació amb els altres serveis i projectes existents a la ciutat. • Alinear els projectes de ludoteques i de casals infantils als principals marcs i estratègies de ciutat (Decret i Pla estratègic de ludoteques de la Generalitat de Catalunya). • Actualitzar-lo d'acord a l'anàlisi del funcionament actual dels Casals Infantils i les Ludoteques. • Adequar-lo i alinear-lo amb els models de gestió de serveis similars a la ciutat: Casals de Gent Gran, Centres Cívics, Casals de Barri, segons es cregui convenient. S'abordarà aquesta revisió tenint en compte la doble mirada del pla; una mirada universal al servei de totes les infàncies i una mirada específica a les situacions de més vulnerabilitat i/o exclusió social. Aquesta actuació s'emmarca en el Pla de millora d'equipaments de proximitat.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 0 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Diagnosi de la situació actual de les ludoteques i casals infantils de la ciutat. Amb una avaluació quantitativa i una avaluació qualitativa. Abast, impacte, funcionament, etc. (2024). • Dades i evidència per a inspirar i orientar el nou model: a) Bones pràctiques (Projecte Educatiu) b) Consultes pertinents sobre les característiques dels perfils professionals i condicions de contractació, etc. (Projecte de Gestió) (2024/2025). • Procés participat per a la revisió del model amb la implicació dels equips referents dels districtes, les empreses gestores, els equips de professionals implicats, els infants i les famílies (2024/2025). • Elaboració del document final per a la revisió del model (2025). • Jornada final (interna/tècnica) de presentació del model (2025) (pendent de concretar).	

Calendari previst

Del 2024 al 2025.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Departament de Promoció de la Infància.
- Altres implicats: Taula de les Direccions de Serveis a les Persones (2 sessions: una inicial i una de presentació de resultats de la diagnosi i model)/ Grup motor amb tècnics d'infància de 3 districtes, Institut Infància i Adolescència, i Departament de Promoció de la Infància/ Referents de tots els districtes.

Més enllà de l'Ajuntament

- Institut Infància i Adolescència/ S'entrevistarà alguns agents clau (empreses gestores).

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.4. Pes del lleure com a factor essencial
ACTUACIÓ Temps de joc: espai de lleure i esport per a infants i adolescents derivats de serveis socials i les seves famílies	
Què és (descripció) Projecte de lleure educatiu destinat a infants i famílies derivats de serveis socials, que es duu a terme els dissabtes al matí i que a través de l'esport es treballen altres aspectes relacionats amb la gestió de les emocions, la relació pares-fills. Ofereix dinar i espai de dutxes.	
Què volem (objectius) • Oferir un espai de lleure educatiu que inclogui infants i famílies. • Utilitzar l'esport i el lleure per reflexionar al voltant de la criança. • Garantir alimentació i espai d'higiene (sobretot per infants que viuen en pensions o infrahabitatges).	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 4 a 16 anys.	
Què farem (activitats) • Activitat esportiva els dissabtes al matí. • Dinar i dutxes. • Sortides a altres espais de la ciutat o del municipi. • Colònies.	
Calendari previst Tot el curs.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Pla de Barris/ IMSS. • Altres implicats: Districtes.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.4. Pes del lleure com a factor essencial
ACTUACIÓ Tardes educatives amb extraescolars culturals, artístiques, científiques i tecnològiques	
Què és (descripció) Una nova política educativa i cultural de la ciutat per garantir les tardes d'activitats extraescolars diverses, de qualitat i accessibles a tots els infants i adolescents de la ciutat, impulsant un sistema de beques per fer-les accessibles, en un marc col·laboratiu i d'objectius compartits entre administracions i teixit social.	
Què volem (objectius) • Ampliar el dret a l'educació més enllà de l'escola en clau de ciutat educadora des dels barris. Aconseguir que tots els barris tinguin una oferta territorial suficient, de qualitat, diversa i complementària entre centres, entitats i equipaments. • Avançar en els drets culturals d'infants i adolescents per fer realitat la seva participació en la vida cultural i comunitària amb igualtat d'oportunitats. • Reduir desigualtats o situacions de pobresa en la infància i l'adolescència. Reduir les barreres d'accés per a la realització d'activitats extraescolars (econòmiques, informatives, administratives, territorials, etcètera).	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 6-17 (fins 19 per infants amb necessitats educatives especials).	
Què farem (activitats) Consolidació, implementació, seguiment i avaluació continuada del programa: • Habilitació de noves entitats. • Ampliació del catàleg d'activitats. • Suport a les AFA com a gestores i promotores d'activitats extraescolars. • Acompanyament a les entitats per vincular el seu projecte a la programació d'extraescolars de tardes. • Ampliar la difusió en els barris amb menys teixit social i menys oferta diversificada d'extraescolars.	
Calendari previst Curs 2024-2025 i propers cursos escolars.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció d'Educació. • Altres implicats: Direcció d'Extensió Cultural, Pla de Barris, Districtes, Esports, IMPD, Consorci d'Educació i Drets Socials. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • AFA/ AMPA i les federacions, Entitats socials, Centres Educatius, Empreses de lleure educatiu, cultural, artístic, científic i tecnològic.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.4. Pes del lleure com a factor essencial
ACTUACIÓ Revisió dels caus i esplais	
Què és (descripció) Revisió i actualització de les actuacions recollides en la mesura del 2018, amb la intenció de continuar impulsant el lleure educatiu de base comunitària, així com reconeixent la tasca educativa que fa a la ciutat.	
Què volem (objectius) • Incidir en l'acció educativa de la ciutat i facilitar l'accés al lleure. Dret al lleure: que es faciliti l'accés equitatiu i la vinculació d'infants i adolescents a propostes d'educació en el lleure promogudes des de l'associacionisme educatiu de base comunitària. Gestió de la diversitat: que l'associacionisme educatiu esdevingui una proposta educativa integradora i inclusiva capaç d'atendre i gestionar la diversitat sense discriminació per raons econòmiques, territorials, socials, culturals o de capacitat. • Establir i reforçar aliances que afavoreixin la col·laboració i el (re)coneixement mutu. • Millorar el dia a dia de les entitats.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 5 a 17 anys.	
Què farem (activitats) Actualment en elaboració: Mesura de Govern per l'impuls i reconeixement del Lleure Educatiu 2024.	
Calendari previst Elaboració i aprovació al 2024, amb horitzó 2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Joventut. • Altres implicats: Departament de Promoció a la Infància; la Direcció d'Educació; el Consell Educatiu Municipal de Barcelona (CEMB); el Consorci d'Educació (CEB); l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS); la Direcció de Salut; Acció Comunitària; Drets Humans; Justícia Global i Cooperació Internacional; Interculturalitat; la Direcció de Feminismes; l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD); Democràcia Activa; el Departament de Participació d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge; Patrimoni Ciutadà; Pla de Barris i les direccions dels Districtes de la ciutat. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Consell de la Joventut de Barcelona/ Federacions de Lleure de la ciutat.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REPTE Repte 2.4. Pes del lleure com a factor essencial
ACTUACIÓ Casals d'estiu Baobab	
Què és (descripció) Oferta gratuïta de casals d'estiu al mes d'agost a 12 barris de Pla de Barris. Hi participen 1.200 infants, en torns de 15 dies (600 infants per torn).	
Què volem (objectius) • Oferir un espai de lleure educatiu. • Garantir un àpat de qualitat als infants. • Facilitar la conciliació familiar.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 6 a 12 anys.	
Què farem (activitats) • Activitats de joc en l'entorn barri. • Sortides a altres entorns (piscina, muntanya, museus...).	
Calendari previst El mes d'agost.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Pla de Barris. • Altres implicats: IMSS i Districtes. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Entitats gestores.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.4. Pes del lleure com a factor essencial
ACTUACIÓ Menja llibres 2.0: foment de la lectura i l'escriptura fora de l'horari escolar	
Què és (descripció) Activitat gratuïta, de 2 dies a la setmana, fora l'horari lectiu, on ha través de dinàmiques no escolars, es promou el gust per la lectura, la compressió i l'expressió oral, a aquells infants de segon i tercer de primària que els seus tutors valoren que necessiten un reforç en aquestes competències. Arriba a 30 escoles i se'n beneficien 480 infants.	
Què volem (objectius) • Ajudar en la consolidació de competències bàsiques necessàries per un bon seguiment escolar. • Promoure l'hàbit lector i el gust per la lectura. • Potenciar l'ús del català com a llengua vehicular de l'escola. • Implicar i acompanyar a les famílies per promoure l'hàbit lector dels seus infants.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 7 a 9 anys (segon i tercer de primària).	
Què farem (activitats) • Activitats al voltant dels llibres (lectures en grup, individual, il·lustracions, conta contes, autors...). • Potenciar la conversa i la reflexió a partir dels llibres triats. • Activitats conjuntes famílies i infants. • Visites periòdiques a la biblioteca del barri.	
Calendari previst Curs escolar.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Pla de Barris. • Altres implicats: ICUB / Consorci Biblioteques / CEB. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Entitats gestores.	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.5. Oportunitats de joc a l'aire lliure
ACTUACIÓ Millora de la infraestructura lúdica de la ciutat per a millorar i diversificar les oportunitats de joc en el conjunt de l'espai públic	
Què és (descripció) Barcelona pretén millorar i diversificar les oportunitats de joc en el conjunt de l'espai públic de la ciutat. No només dels llocs on està previst jugar, les àrees de joc, sinó també en aquells espais on es juga de manera espontània, fortuïta i puntual com són els parcs i jardins, les places i interiors d'illa, els parcs esportius urbans, els carrers exclusius per vianants o les pistes esportives obertes o les platges, entre altres. És per aquest motiu que s'ha identificat quins espais formen part de la infraestructura lúdica de la ciutat; jerarquizant-los en funció de la seva especialització i ús més o menys exclusiu pel joc (les 3 capes de la infraestructura lúdica), tal i com recull del Pla del joc a l'espai públic amb horitzó 2030 presentat el febrer de 2019. I s'han planificat actuacions de millora a partir de 7 criteris de qualitat per avançar cap a una ciutat jugable: • Múltiples propostes de jocs creatius i amb reptes pel desenvolupament saludable d'infants i adolescents. • Espai físic divers, estimulante, versàtil, connectat i accessible. • Espais de joc inclusius per edats, gèneres, orígens i diferents capacitats. • Contacte amb la natura, el verd i el joc amb elements naturals com l'aigua i la sorra. • Joc compartit, intergeneracional i col·laboratiu. • Lloc de trobada i convivència comunitària. • Ubicats en ecosistemes lúdics i entorn segur i jugable. El disseny dels espais i propostes de millora es fan de forma cocreada amb els infants i adolescents.	
Què volem (objectius) Més i millors espais pel joc a l'entorn urbà, <i>la infraestructura lúdica en una ciutat jugable</i>: • Dissenyar àrees de joc de qualitat, així com espais lúdics i elements urbans jugables que ofereixin millors oportunitats de joc divers, segur, estimulante i inclusiu tenint en compte l'adolescència, la diversitat d'orígens, l'accessibilitat universal i la perspectiva de gènere. • Planificar i incrementar la infraestructura lúdica amb criteris de proximitat, densitat i equitat en ecosistemes lúdics que aprofitin el potencial i les característiques de cada barri tot cercant un equilibri territorial de ciutat. • Incrementar les oportunitats i l'espai disponible per jugar al carrer incitant al joc fortuït i espontani arreu de la ciutat en entorns més segurs. • Crear ambients d'estada confortable a l'aire lliure que fomentin el vincle social i la vida comunitària al voltant del joc incorporant en el disseny urbà les diferents necessitats de la vida quotidiana d'infants, joves, així com de les persones adultes que els cuiden. L'estímul de l'activitat lúdica i física al carrer i a l'aire lliure, <i>els usos lúdics en una ciutat jugada</i>: • Incentivar que nenes i nens i adolescents surtin a jugar al carrer, als parcs i a les places amb el màxim d'autonomia possible. • Promoure el joc intergeneracional i l'hàbit de jugar i fer activitat física a l'aire lliure a totes les edats especialment als espais verds.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Els principals destinataris són els infants de 0 a 17 anys però també tota la ciutadania. Les diverses	

actuacions pretenen maximitzar les oportunitats de joc lliure i d'activitat física, així com també les possibilitats de trobada i vida comunitària, per a totes les edats: també per als i les joves, les persones adultes i la gent gran.

Què farem (activitats)

Doblar les àrees de joc amb diversitat d'activitats lúdiques. Garantir el joc divers i creatiu a les àrees de joc doblant aquelles que proposen diversitat de joc, és a dir, que ofereixen, almenys, sis de les principals activitats lúdiques: lliscar, enfil·lar-se, gronxar-se, balancejar-se, fer equilibris, saltar, sentir vertigen, córrer/rodar, amagar-se, experimentar, interpretar rols, expressar-se, trobar-se/relaxar-se.

Assegurar uns estàndards mínims de superfície i de jugabilitat en les àrees de joc reduint les que són excessivament petites (les de menys de 50m²) i renovant les que tenen insuficients propostes d'activitats lúdiques diferents (les que no ofereixen ni tres activitats).

Revertir el dèficit de joc amb elements naturals d'aigua i sorra als espais lúdics i àrees de joc incrementant els espais pel joc d'esquitxar-se i per refrescar-se, així com possibilitats de joc amb sorra a les àrees de joc (siguin sorral·ls delimitats o superfície de sorra que no ha de cobrir necessàriament tota l'àrea per facilitar l'accessibilitat física).

Doblar els jocs amb reptes i gestió del risc en espais lúdics per adolescents i joves amb parcs esportius urbans per a monopati, patins i patinets (tipus skate parc grans), amb tirolines, amb tobogans gegants (de vesant o plataformes lliscants) i amb elements de joc amb repte d'alçada (de més de 3 metres tipus xarxes tridimensionals).

Augmentar les oportunitats de joc compartit i col·laboratiu i l'activitat física al conjunt de l'entorn urbà arribant a la meitat dels elements de joc certificats aptes per jugar en grup i per a diferents edats (com gronxadors de cistella, tobogans amples, elements giratoris, etc.) i incrementant elements esportius a l'espai públic (tipus taules de ping-pong i cistelles de bàsquet fora de pistes esportives).

Incrementar les oportunitats de joc de les persones amb diversitat funcional afavorint el joc inclusiu i l'entorn accessible a les àrees de joc mitjançant millores de disseny d'accessibilitat universal i augmentant els elements de joc certificats com a inclusius i les àrees de joc 100% accessibles. Una primera fase serà la de diagnosticar l'accessibilitat de les àrees de joc a càrrec de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat. En la feina de treball de camp de més de 800 espais de joc a la ciutat, es revisa l'accessibilitat de diversos paràmetres: disseny i organització de l'espai de joc, àrea d'estada per a acompanyants, elements de jocs, paviments, tancaments de les àrees de jocs, mobiliari auxiliar, comunicació i informació, serveis. Produint un informe de recomanacions que servirà de full de ruta per la millora de l'accessibilitat.

Millorar l'habitabilitat dels espais verds com a llocs de trobada social i espais lúdics: incrementant la disponibilitat de lavabos (guinguetes-bar i altres), de taules de pícnic, i també de fonts per beure aigua tant en espais verds com a prop de les àrees de joc (menys de 50 metres) i ombreig.

Cocrear amb infants i adolescents. Incorporar als infants principalment en processos de codiagnosi i codisseny dels espais per tal d'implicar-los en la transformació de la ciutat i donar-los veu per tenir en compte els seus interessos i les seves necessitats en la planificació i la transformació d'un espai públic més jugable. Explorant també possibilitats de coconstrucció i de cogestió dels espais.

Incorporar elements urbans jugables en el catàleg de mobiliari urbà. Escalar progressivament diversos tipus de microintervencions en el conjunt de l'entorn urbà, a partir d'una desena d'elements jugables prototipats amb l'objectiu per tal que incitin a jugar tenint en compte criteris d'accessibilitat i de perspectiva de gènere.

Impulsar programes d'estímul de joc a l'espai públic. Escalar programes com el Juguem a les places amb propostes lúdiques itinerants per afavorir l'hàbit de trobar-se a jugar a les places que, amb diversos quioscos de jocs (tradicionals, circ, de taula, d'arreu del món, etc.), jocs de carrer de gran format, ambients i intervencions efímeres per al joc creatiu lliure, de descoberta i experimentació.

Retirar els cartells de la ciutat que prohibeixen el joc a pilota i estimular tot tipus de joc al carrer en convivència amb altres usos.
Calendari previst Actuacions planificades fins l'any 2030. Però l'any 2025 es farà una revisió del seu desenvolupament, per tal de reprogramar les actuacions necessàries de millora de la infraestructura lúdica.
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge, Institut Municipal de Parcs i Jardins / Institut Municipal de persones amb discapacitat / Els 10 districtes de la ciutat / Direcció de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida/ BIMSA / BCASA / Foment de ciutat. • Altres implicats: Institut Infància i Adolescència de Barcelona-Institut Metròpoli.

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.5. Oportunitats de joc a l'aire lliure
ACTUACIÓ Transformem els patis perquè esdevinguin més naturalitzats, coeducatius, comunitaris i amb diversitat de joc	
Què és (descripció) És un programa per transformar els patis escolars, tant des d'un punt de vista físic —mitjançant una renovació infraestructural— com des de la perspectiva del projecte educatiu. Es tracta de maximitzar el potencial dels patis com a espais educatius, d'aprenentatge i de desenvolupament saludable dels infants, a més de contribuir a lluitar contra l'emergència climàtica des de les escoles. Els patis també han de ser espais que promoguin dinàmiques i relacions positives i igualitàries i que afavoreixin usos comunitaris de lleure i de trobada, així com activitats físiques i esportives fora de l'horari lectiu.	
Què volem (objectius) Transformar els patis dels centres educatius d'infantil i primària, institut escoles i escoles d'educació especial dels centres públics de la ciutat per tal que siguin coeducatius, verds i comunitaris tant en els espais com en les seves dinàmiques.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 3 a 18 anys, fins 19 per infants amb necessitats educatives especials: població escolaritzada dels centres dels centres educatius públics d'infantil i primària, institut escoles i escoles d'educació especial.	
Què farem (activitats) La metodologia és participada des dels inicis a través d'un procés cocreació de la comunitat educativa acompanyada de l'expertesa de diferents tècnics i eines municipals de processos participatius com decidim.barcelona. Té especial rellevància el paper actiu de l'alumnat que, en tot moment, participa en les decisions a prendre en la transformació del seu pati. Fases a cada grup motor de cada centre participant: • Informativa. • Diagnosi del pati i elaboració de propostes. • Feedback de l'avantprojecte. • Presentació del projecte definitiu. • Avaluació durant el curs següent (es fa una vegada realitzada l'execució de l'obra i s'ha fet ús del pati transformat durant un curs sencer). Per al curs 2024-2025 hi ha previsió de transformar, com a mínim, els patis de tres centres educatius.	
Calendari previst Des de l'inici de curs al setembre de 2024, fins a l'avaluació durant el curs següent (maig de 2026).	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció d'Educació. • Altres implicats: Consorci d'Educació, Districtes, diferents àmbits municipals (Esports, Ecologia Urbana, Agència de Salut Pública, Serveis de Gènere, Democràcia Activa), l'Associació de Mestres Rosa Sensat i l'Institut d'Infància i Adolescència. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • El grup motor de la comunitat educativa de cada centre participant (alumnat, famílies, professorat, monitoratge migdia, i entitats territori).	

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.5. Oportunitats de joc a l'aire lliure
ACTUACIÓ Taula d'espai públic i adolescència	
Què és (descripció) L'adolescència és un període vital, que en el marc de les polítiques públiques i les actuacions municipals- tot i existir alguns programes específics destinats a aquest col·lectiu- queda, sovint, força invisibilitzada. Una prova d'això la trobem en la pròpia organització municipal en la qual les accions dirigides a aquest col·lectiu estan dividides entre el departaments d'infància i els de joventut. Les polítiques d'infància abasten des dels 0 als 17 anys i les de joventut des dels 12 fins a 35 anys. En ambdós casos les diferències entre les necessitats dels nois i noies respecte les dels col·lectius de menys i més edat són evidents. De fet, sovint s'utilitza els terme infants i el terme joves com a nom genèric que ja incorpora als i les adolescents. Per tal d'abordar aquests aspectes es proposa la creació d'una taula transversal sobre adolescència, ciutat i espai públic. Un espai de reflexió i generador de propostes i idees per a responsables tècnics municipals. Precisament, un dels punts de partida i dels objectius implícits d'aquesta taula és el de donar visibilitat a l'etapa 12-17, com a una etapa amb idiosincràsia pròpia i necessitats específiques que cal abordar de forma concreta i a les quals cal donar una resposta. Cal subratllar que s'abordarà l'adolescència des de una visió positiva i constructiva (Desenvolupament Positiu Adolescent DPA Benson, Scales, Hamilton i Sesman, 2006). A l'hora volem identificar quins són els grans reptes envers aquest col·lectiu, als que podem donar resposta des de la política municipal i quines són les oportunitats que tenim a la ciutat per a fer-ho. De forma compartida, els equips de diferents àrees i instituts municipals, identificarem quines respostes podem donar des de les polítiques d'espai públic i de lleure per afavorir un millor benestar de l'adolescència i avançar cap a una major vinculació dels nois i noies amb la ciutat. El focus es posarà en el paper del joc i l'activitat lúdica a l'aire lliure, l'activitat física espontània i autoorganitzada i els espais de trobada i relació, però també en la mobilitat autònoma i sostenible i en altres aspectes rellevants que sorgiran en els espais de debat.	
Què volem (objectius) • Compartir el coneixement que es té sobre els adolescents a la ciutat i el tipus de resposta que actualment dona la política municipal des de les diferents àrees. • Generar sinèrgies i transversalitat amb diferents àrees que despleguen actuacions vinculades a l'adolescència. • Identificar els principals reptes a abordar respecte els i les adolescents de Barcelona en relació a l'espai públic i el seu temps de lleure a partir d'un marc conceptual compartit. • Identificar principals vies d'actuació possibles des de les diferents àrees, generant vincles entre programes existents o identificant noves propostes.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 12-17 anys.	

Què farem (activitats)

- Constitució de la Taula de treball Adolescència i Espai públic. La creació d'espais de treball compartits i transversals ha permès en experiències anteriors fer avançar les polítiques i actuacions municipals. Des de l'Institut Infància i Adolescència agafem de referència la Taula transversal sobre infància i espai públic que al 2016 va ser un dels punts de partida que va permetre desplegar a la ciutat les polítiques de ciutat jugable.
- Generació de coneixement al voltant de l'adolescència de la ciutat.
 - Marc conceptual: Eixos de desenvolupament.
 - Dades Clau de l'Adolescència a la Ciutat. A partir de les dades de l'Observatori 0-17.
 - Primeres idees sobre reptes identificats en relació al desenvolupament de l'adolescència, el lleure i l'espai públic a partir de recerca documental.
 - Contrast i enriquiment de la diagnosi a partir de les aportacions dels membres de la Taula.
 - Inspiració amb referents internacionals.
- El resultat de la taula serà un document amb orientacions i propostes d'actuació municipal per tal abordar, des de les polítiques d'espai públic i de lleure, una resposta a les necessitats i interessos específics de l'adolescència per:
 - Avançar cap a una major vinculació dels nois i noies amb la ciutat.
 - Millorar el seu benestar.
- Contrast de les propostes amb adolescents.
- Implementació de les propostes d'actuació en dos nivells: A) des del compromís de tots els participants (Àrees, Instituts municipals i districtes) per incorporar en les seves actuacions i estratègies i plans, ja aprovats o per desplegar, tant el marc conceptual, com els reptes i les propostes treballades i recollides en el document. B) Des de la Direcció d'Infància i Adolescència i la Direcció d'estratègia urbana per a que hi hagi un impuls polític del desplegament de les actuacions amb el suport de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona.

Calendari previst

Abril 2024 - Abril 2025 amb possibilitats de continuïtat.

Amb qui comptem

Ajuntament

- Unitat responsable: Direcció d'Estratègia Urbana (Àrea de la Gerència de l'Arquitecte en Cap) i la Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran (Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida).
- Altres implicats: Institut Infància i Adolescència de Barcelona.

Més enllà de l'Ajuntament

- Consell de la Joventut de Barcelona / Casal de Joves.

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.5. Oportunitats de joc a l'aire lliure
Espai de joc 0-99 a l'aire lliure	
Què és (descripció) L'Espai de Joc 0-99 és un servei municipal a l'aire lliure per a persones de totes les edats; fomentant les activitats intergeneracionals, coeducatives i la diversitat social i cultural, al voltant dels jocs de taula i a l'espai públic, en espais centrals de la ciutat (Parc de les Glòries Catalanes). L'Espai de Joc 0-99 ofereix jocs de taula, des dels grans clàssics fins a les darreres novetats, jocs tradicionals, jocs d'arreu del món, jocs gegants, jocs de fusta, jocs de construcció, d'habilitat i de moviment, a més d'activitats lúdiques. A banda del servei ordinari que ofereix aquest espai, al llarg de la temporada d'obertura es desenvolupen també altres propostes i esdeveniments, relacionats amb el món del joc de taula, i diades temàtiques. També, amb mirada comunitària, l'Espai de Joc s'ofereix a les entitats, les escoles, els casals, i els esplais i caus de la ciutat.	
Què volem (objectius) L'objectiu d'aquest servei és estimular el joc compartit, col·laboratiu i intergeneracional, promoure la diversitat social i la convivència, recuperar l'espai públic com a lloc de trobada i convivència, i crear un punt d'atracció de vida comunitària al seu entorn. • Estimular el joc compartit, col·laboratiu i intergeneracional. • Promoure la diversitat social i una millor convivència, a través de posar a disposició de la ciutadania activitats gratuïtes, lúdiques. • Recuperar el carrer, l'espai públic, com a lloc de convivència. • Incentivar la comunicació i l'intercanvi entre persones de diverses edats i realitats culturals generant espais de respecte i reconeixement envers la pluralitat cultural de la ciutat. • Modificar usos i estimular trobades gràcies al joc. • Esdevenir un motor i punt d'atracció de vida comunitària. • Fomentar el joc coeducatiu que superi els estereotips de gènere en relació als elements jugables.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0-99 anys.	
Què farem (activitats) • Préstec de material lúdic i jocs de taula per jugar in situ durant l'obertura de l'espai. • Organització d'esdeveniments i vetllades puntuals entorn els jocs de taula, convidant a proveïdors i agents del joc, editors i autors de jocs de taula per compartir les seves darreres creacions i prototips. • Diades temàtiques: a partir de demandes de diferents col·lectius i diades temàtiques de jocs de taula en dates assenyalades (ex. St. Jordi, St. Joan, La Mercè). • Implicant i facilitant l'espai al veïnat, escoles, esplais i caus, casals de gent gran, etc., i amb iniciatives que es plantegin des dels equipaments de proximitat i/o entitats dels barris. • Espai d'uns 150 m² amb taules i cadires a l'entorn del quiosc de jocs, amb para-sols i racons habilitats per poder jugar. • Persones dinamitzadores agents del joc, que orienten, acompanyen, expliquen i creen ambients de joc per a totes les edats i faciliten sobretot el joc compartit intergeneracional i intercultural.	

Calendari previst

Tots els divendres, dissabtes i diumenges de l'any, 4h diàries.

Horari variable segons temporada: primavera i estiu de 17 a 21h i tardor i hivern de 10 a 14h.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Direcció d'Educació (Àrea de cultura, educació, esports i cicles de vida).
- Altres implicats: coordinació amb altres serveis i àrees de l'Ajuntament que també intervenen en el Parc de les Glòries i la Clariana: districtes de St. Martí i Eixample, Pla de barris, Formació i Treball, Ecologia Urbana, Guàrdia Urbana, Parcs i Jardins.

DRET 2. Dret a l'educació, el lleure, la cultura, el joc i el descans	REpte Repte 2.5. Oportunitats de joc a l'aire lliure
Juguem a les places	
Què és (descripció) El programa Juguem a les places estimula el joc a l'espai públic a través de propostes diverses de dinamització del joc i l'activitat lúdica per als nens i nenes a l'aire lliure en diferents places durant el bon temps. Es concreta en actuacions específiques que potencien l'espai públic com a espai educador i afavoridor del desenvolupament integral i saludable dels infants i adolescents de la ciutat.	
Què volem (objectius) • Promoure que en tots els districtes i en la majoria de barris de la ciutat, especialment en aquells prioritaris, es desenvolupin actuacions que estimulen el joc a les places per tal d'enriquir l'entorn urbà pels infants, les famílies i la comunitat, i que l'espai públic esdevingui un lloc de relacions positives i d'aprenentatge. • Generar mètode i estratègies conjuntes a nivell de ciutat per abordar el joc des de diferents perspectives, així com sistematitzar experiències existents o emergents, amb la idea de crear un marc conceptual, compartir recursos i generar coneixement. • Recuperar el carrer, l'espai públic, com a lloc de convivència. • Modificar usos i estimular trobades gràcies al joc. • Promoure la diversitat social i una millor convivència, a través de posar a disposició de la ciutadania activitats gratuïtes, lúdiques. • Estimular el joc compartit, col·laboratiu i intergeneracional.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Als infants i les seves famílies i també als i les adolescents.	
Què farem (activitats) • Activitats de joc lliure i dinamitzades en format taller o espectacle. • Carretó de jocs mòbil amb un fons lúdic variat que es posa a disposició dels infants, adolescents i de les seves famílies. Està dinamitzat per monitors i monitores que acompanyen el joc i vetllen pel bon funcionament de l'activitat i el bon ús del material. • Guingueta de jocs: espai de joc desplegable que es compon de diferents racons de joc (construcció, simbòlic, de taula, etc.) adaptats a les diferents franges d'edat. • Préstec de jocs: materials de joc que es posen a disposició dels infants i les seves famílies de forma autogestionada. Els equipaments i/o comerços del barri custodien els materials que cedeixen de forma totalment gratuïta. No hi ha personal que acompanya el joc.	
Calendari previst A diferents places de la ciutat amb un calendari específic que es planifica cada any.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció d'Educació (Àrea de cultura, educació, esports i cicles de vida). • Altres implicats: tots els districtes de la ciutat de Barcelona i Pla de barris / IIAB (Institut de la Infància i Adolescència de Barcelona).	

3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris

DRET	REpte
3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	Repte 3.1. Promoure hàbits saludables
ACTUACIÓ	
Programes de promoció de la salut a l'escola	
Què és (descripció) Els programes de promoció de la salut a l'escola treballen diversos blocs temàtics en funció de l'edat i de les necessitats de l'alumnat: alimentació saludable, salut bucodental, activitat física, salut emocional, prevenció de consum de substàncies, salut afectivo-sexual i imatge corporal entre d'altres. L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) els dissenya, n'avalua l'efectivitat i els ofereix gratuïtament a tots els centres escolars de Barcelona ciutat. Són implementats pel professorat prèviament format, amb el suport de material didàctic, formació i l'assessorament continuat per part dels equips dels serveis de Salut, Escola i Comunitat i de Salut i Barris de l'ASPB. Els programes es basen en les recomanacions de la OMS, amb una durada mínima de 4 hores en diverses sessions separades. Inclouen activitats dinàmiques i pràctiques a partir de les necessitats i interessos del propi alumnat. A més, fomenten la col·laboració amb altres entitats de la comunitat que treballen per la salut escolar.	
Què volem (objectius) Promoure la salut i afavorir el desenvolupament d'hàbits saludables en la població escolar. La cobertura dels programes és més alta als barris socioeconòmicament més desfavorits.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) La franja d'edat és des d'infants del segon cicle d'educació infantil fins a alumnat d'educació secundària obligatòria (de 4 a 17 anys).	
Què farem (activitats) • Programes d'educació emocional: 1,2,3 emoció! (1-3, 1-4 i 1-5). • Programes d'alimentació saludable i activitat física: Ens fem grans (1-4), Creixem Sans (4rt de primària) i Creixem més sans (6è de primària). • Programa de salut bucodental: Bon dia somriu! (1er de primària). • Programa de prevenció de consum de tabac, alcohol i cànnabis: Contracorrent (de 1er a 4t de la ESO). • Programa de canvis a l'adolescència, alimentació, valoració personal, imatge i activitat física: Canvis (2n d'ESO). • Programa d'educació afectivo-sexual: Parlem-ne; no et tallis! (a partir de 3er d'ESO). • Programa de prevenció del joc d'apostes i els seus danys associats: Cara i Creu (4t d'ESO). Nou programa que serà avaluat durant el curs 2024-25. • Programa de promoció de les relacions equitatives i saludables: Canviem els papers (1r i 2a de primària i 5é i 6é de primària). Nou programa que serà avaluat durant el curs 2024-25. • Actualment s'està elaborant un nou programa de promoció de les relacions equitatives i saludables dirigit a l'alumnat de secundària: Posem el Focus. Els programes més recents de promoció de les relacions equitatives i saludables han estat dissenyats des d'una perspectiva interseccional.	

Calendari previst

El calendari previst es correspon amb el del curs escolar. S'obren les inscripcions al maig i es tanquen al setembre/octubre. A l'octubre, novembre i desembre es duen a terme les formacions per a que es puguin implementar els programes al llarg del curs. I al juny es duen a terme les valoracions.

Amb qui comptem**Ajuntament**

- Unitat responsable: Servei de Salut, Escola i Comunitat i Servei de Salut i Barris de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.
- Altres implicats: Consorci d'Educació de Barcelona / Institut Municipal d'Educació / Consorci Sanitari de Barcelona.

Més enllà de l'Ajuntament

- Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

DRET 3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	REPTE Repte 3.1. Promoure hàbits saludables
ACTUACIÓ Intervencions de salut comunitària en infants i joves (Salut als barris)	
Què és (descripció) En aquestes intervencions l'ASPB participa cofinançant o finançant la intervenció, així com en el disseny, seguiment i avaluació de les intervencions conjuntament amb la resta d'agents territorials implicats. Formen part de l'estratègia de salut comunitària "Barcelona Salut als Barris" que es realitza en els 26 barris amb indicadors de vulnerabilitat més alts. Es realitzen diferents tipus d'actuacions, que poden ser agrupades en: • Activitats a través del circ vinculades als casals infantils. • Activitats de mentoria amb un component artístic. • Activitats alternatives de lleure saludable amb joves (algunes d'aquestes intervencions inclouen formacions per incrementar les habilitats dels i les joves, així com les primeres oportunitats laborals).	
Què volem (objectius) Promoure una bona salut emocional, física i social, oferint alternatives d'oci i activitats saludables i fomentant el vincle amb el territori.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) La franja d'edat és diferent en funció del tipus d'activitat: • Activitats a través del circ vinculades als casals infantils (de 6 a 12 anys). • Activitats de mentoria amb un component artístic: "En tàndem" (nens i nenes de 10 a 12 anys). • Activitats alternatives de lleure saludable amb joves (de 16 a 25 anys): algunes d'aquestes intervencions poden incloure formacions per incrementar les habilitats dels i les joves, així com les primeres oportunitats laborals.	
Què farem (activitats) • Circ i Casals Infantils: el programa engloba la realització de diferents sessions de circ (2-3) en el context dels casals infantils de les Roquetes, el Verdun, la Trinitat Nova i Canyelles. El 2021 s'ha obert als casals de la Zona Nord (Torre Baró, Vallbona i Ciutat Meridiana). • Activitats de mentoria (en tàndem): activitat extraescolar de dues sessions setmanals: un dia fan els acompanyaments educatius individuals i el segon realitzen l'activitat artística (al Carmel i el Verdun, música, i al Bon Pastor i Baró de Viver es fa circ). • Activitats alternatives de lleure saludable, té tres fases: fase de captació de joves, fase de formacions i fase de primeres experiències laborals. En la fase de formació s'ofereixen les formacions de monitor/a de menjador, monitor/a esportiu i de monitor/a de lleure (entre d'altres). En la tercera fase, el grup que ha rebut la formació s'encarrega de dinamitzar activitats pels i les joves del barri. Aquest programa està present en diferents barris amb diferents noms i modalitats (Entrenosaltres # a la Barceloneta; Divendres Alternatius a Zona Nord; "Esforça't" al Bon Pastor i Baró de Viver; Impuls Jove al Besòs i el Maresme; i el Jo+Vé a la Verneda i la Pau; Karpa, a les Roquetes i la Trinitat Nova; "Fem Lleure a la Trini" a la Trinitat Vella; "Tastet de formacions" al Turó de la Peira i Can Peguera). • Accions amb adolescents de promoció del lleure saludable però que no inclouen la part formativa: Generació Zirc (Nou Barris), "Dona-li la volta" (Casc Antic), "Cuina-t'ho" (la Trinitat Nova), "Circ en Moviment" (la Trinitat Nova, en el marc de l'IETN), "Posa't en forma" (el Carmel) i Batukasec (el Poble-sec).	

Calendari previst

En general les accions es realitzen seguint el calendari escolar.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Servei de Salut Comunitària de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.
- Altres implicats: Àrea de Drets Socials / Pla de barris / Institut Municipal de Serveis Socials / Barcelona Activa / Acció Comunitària.

Més enllà de l'Ajuntament

- Equips atenció primària dels territoris involucrats / Plans de desenvolupament comunitaris dels territoris involucrats / Serveis Socials dels territoris involucrats, entitats del territori (per exemple, Ateneu Popular 9 Barris per les activitats de circ, o l'AFEV per les mentories, entre d'altres) / Equipaments de territori (casals de barri, casals infantils, centre cívics, casals de joves, PIJ, centres educatius).

DRET 3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	REpte Repte 3.1. Promoure hàbits saludables
ACTUACIÓ Menjadors escolars més sans i sostenibles	
Què és (descripció) És un programa on es promou la millora dels menús escolars. Es proposen nous menús amb menys carn vermella i/o processada i més proteïna d'origen vegetal, a banda d'altres recomanacions nutricionals, com apostar per un menú sostenible que fomenta utilitzar productes locals, de temporada, ecològics, provinents de la pagesia local de circuits curts de comercialització.	
Què volem (objectius) • Combatre l'emergència climàtica de Barcelona a través de promoure menús i dietes baixes en carboni i disminuir el consum de proteïna d'origen animal, fent als centres escolars espais sostenibles. • Impulsar dietes més saludables reduint el consum de productes ensucrats, processats i càrnics ja que tenen efectes negatius en la salut i incrementen el risc de patir malalties (cardiovascular, diabetis i càncer). • Enfortir l'economia local, de la nostra pagesia i contribuir a la bona salut dels nostres ecosistemes mitjançant l'augment de consumir aliments pròxims, frescos i ecològics (fruites, verdures, llegums, fruits secs...). S'ha augmentat la cobertura i s'està treballant en una estratègia per promoure el programa i augmentar la cobertura especialment en les zones socioeconòmicament més desfavorides de Barcelona.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Els infants que accedeixen als menjadors.	
Què farem (activitats) • Assessorament a demanada en 4 àmbits: famílies, professorat, monitoratge i restauració. • Formació en 4 àmbits: famílies, professorat, monitoratge i restauració. • Edició de diversos documents i materials de suport. • Promoure el programa en barris vulnerables adaptant-lo a les necessitats del territori. • Vincular el programa a altres iniciatives. • Seguiment de l'estratègia. • Avaluació de l'estratègia	
Calendari previst • Maig-Juny de 2024: inscripcions i selecció d'escoles participants. • Setembre de 2024: inici del programa a l'escoles amb assessorament i entregues de productes de suport. • Setembre-novembre de 2024: disseny i planificació dels canvis de menú. • A partir de novembre 2024: implementació dels canvis. • Juny-Juliol de 2024: avaluació final i continuïtat.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Agència de la Salut Pública de Barcelona. • Escoles + Sostenibles / Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Consoci d'Educació de Barcelona.	

DRET 3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	REPTE Repte 3.1. Promoure hàbits saludables
ACTUACIÓ Hàbits saludables en infants i adolescents	
Què és (descripció) Projecte amb mirada integral per acompanyar als infants amb sobrepès i a les seves famílies en tots els canvis d'hàbits que es necessita per dur a terme una vida saludable.	
Què volem (objectius) Es posa l'atenció al voltant de l'alimentació i aspectes de la criança (pantalles, hores de son, límits, lleure saludable....) i sortides familiars de lleure.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Dels 6 als 14 anys.	
Què farem (activitats) • Trobades setmanals amb els adults, al voltant de l'alimentació i aspectes de la criança (pantalles, hores de son, límits, lleure saludable...). • Tallers de cuina. • Sortides familiars els caps de setmana per promoure alternatives de lleure saludables. • Derivació a recursos i serveis del propi entorn.	
Calendari previst Concurs amb data de finalització al novembre de 2024. Després es valorarà la seva continuïtat.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Pla de Barris. • Altres implicats: Agència Salut Pública de Barcelona (programa salut als barris) / Districtes. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Pediatria del CAP de referència.	

DRET 3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	REpte Repte 3.2. Assistència sanitària no coberta
ACTUACIÓ Reducció de les desigualtats socials en la infància per l'accés a tractaments sanitaris no coberts per la xarxa pública de salut	
Què és (descripció) Des del Departament de Salut es porten iniciatives per tal de reduir les desigualtats socials en salut a col·lectius en situació de vulnerabilitat socio-econòmica a través de la gestió de diferents recursos (productes òptics, farmacèutics, ...) i de tractament (odontologia conservadora en dentició temporal).	
Què volem (objectius) • Facilitar l'accés a tractaments, productes òptics i farmacèutics a infants i joves. • Facilitar tractaments d'odontopediatria en dentició temporal per infants.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 0 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Prescripció de productes d'òptica, a preus molt reduïts per a usuaris derivats des de serveis socials municipals. • Tractaments conservadors en dentició temporal. Per infants en situació de vulnerabilitat socioeconòmica derivats pels centres socials municipals, centres d'atenció primària de salut, ... • Productes de farmàcia i parafarmàcia, prescrits des dels centres de salut. Cobertura total o parcial de tractaments farmacològics o de parafarmàcia per a persones en situació de vulnerabilitat socioeconòmica que no puguin cobrir aquests productes a través de la prescripció social dels centres d'atenció primària de salut.	
Calendari previst Serveis permanents, oberts tot l'any.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament Salut (Àrea Drets Socials). • Altres implicats: IMSS. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Consorci Sanitari de Barcelona/ Creu Roja Catalunya/ Banc Farmacèutic/ Fundació Ramon Martí Bonet.	

DRET 3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	REpte Repte 3.3. Necessitats emocionals i salut mental
ACTUACIÓ Actuacions per combatre la soledat en la infància i l'adolescència	
Què és (descripció) Projecte educatiu per la detecció, prevenció i sensibilització sobre la soledat no desitjada, en el marc de l'Estratègia contra la soledat.	
Què volem (objectius) • Sensibilitzar i generar coneixement sobre l'impacte de la soledat no desitjada en els infants i en la comunitat educativa en general. • Realitzar un itinerari transformador amb capacitat de deixar petjada a l'escola i el seu entorn i augmentar el benestar de les persones que formen la comunitat educativa i el territori que l'envolta. • Facilitar eines per prevenir, detectar i atendre les situacions de soledat no desitjada. • Fer ús del llenguatge artístic com a eina d'expressió per parlar sobre sentiments i emocions. • Desenvolupar la creativitat des d'una mirada crítica, lliure i col·lectiva.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Cicle Superior d'Educació Primària.	
Què farem (activitats) Fase 1: 1r trimestre curs escolar • Sessió per al professorat: definició de conceptes, errors habituals, necessitats emocionals, detecció de situacions de soledat no volguda a la vida dels infants, acompanyament i guia d'eines. (2h) • Sessió per l'alumnat: Reflexió i diagnosi sobre moments vitals a partir de les propostes del material didàctic. (1h) • Sessió d'empoderament de l'alumnat com a eina de suport per a companys i companyes en situació d'estrès emocional. (1h) Fase 2: 2n trimestre curs escolar • Adquisició d'eines artístiques. Proposta mixta d'acompanyament i autogestió de les activitats. (2h) • Desenvolupament creatiu a partir del llenguatge artístic escollit. (4h) • Resultat final (preparació, assajos, temes tècnics, etc.). (2h) Fase 3: 3r trimestre curs escolar • Treball final amb mostra/representació amb públic dins o fora de l'escola.	
Calendari previst Curs escolar (setembre–maig).	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Promoció a las Infància. • Altres implicats: IMB (Institut de Mercats de Barcelona). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Viu el teatre / Associació Contra el Càncer Barcelona.	

DRET 3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	REpte Repte 3.3. Necessitats emocionals i salut mental
ACTUACIÓ Serveis i recursos en salut mental per a infants i adolescents	
Què és (descripció) Des del Pla de Salut Mental de Barcelona s'han desplegat diferents serveis i recursos adreçats a adolescents i joves. • Konsulta'm: servei que es va iniciar al 2018 per atendre els malestars emocionals d'adolescents i joves (12-22 anys). També fa assessorament a professionals del territori. • Xat de suport emocional: servei de missatgeria instantània via whatsapp (24/7) per a joves d'entre 14 i 25 anys amb situacions de malestar emocional. Aquest servei es va iniciar al 2022. • Telèfon de Prevenció del Suïcidi: telèfon que atén a qualsevol persona amb ideació o conducta suïcida, o al seu entorn. Disponible els 365 dies l'any 24/7. Servei iniciat al 2020.	
Què volem (objectius) • Fer prevenció dels problemes de salut mental d'adolescents i joves. • Atendre el malestar emocional d'adolescents i joves. • Detectar situacions de risc i derivar si escau als serveis especialitzats.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Adolescents i joves.	
Què farem (activitats) • Pel que fa al Konsulta'm, està desplegat als 10 districtes de la ciutat, però es valorarà el desplegament de més punts segons necessitats. També està pendent una línia de treball amb els centres oberts de la ciutat. • Donar continuïtat als serveis del Xat i TPS.	
Calendari previst 2023-2030.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament Salut Mental (Direcció de Serveis de Salut i Cures). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Consorci Sanitari de Barcelona, entitats proveïdores del CSMA i CSMIJ / Fundació Ajuda i Esperança.	

DRET 3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	REpte Repte 3.3. Necessitats emocionals i salut mental
ACTUACIÓ Actuacions pel benestar digital i l'ús saludable de les pantalles	
Què és (descripció) Durant el procés de diagnosi per l'elaboració del II Pla de Salut Mental es van recollir preocupacions i impactes de les pantalles en infants i adolescents. Per aquest motiu, la línia d'acció 11 del Pla parla sobre constituir una xarxa amb diferents agents clau de la ciutat per concretar i activar mesures de protecció de la salut mental d'infants, adolescents i joves davant l'espai digital, com ara la difusió de recomanacions en relació a la petita infància i l'ús de pantalles. Arrel d'aquesta necessitat, es va constituir el Grup Promotor Barcelona pel Benestar digital i es va fer una diagnosi i anàlisi de la situació actual treballant en relació a tres eixos temàtics: Prevenció de l'accés prematur, Prevenció de l'ús excessiu i les addiccions, i Prevenció de l'accés a continguts inadequats i conductes de risc. Fruit de tot aquest treball, van sorgir 51 actuacions que han quedat plasmades en la "Mesura de Govern: Accions 2024-2027 pel benestar digital. Eduquem i promovem un ús saludable de les pantalles en la infància i l'adolescència".	
Què volem (objectius) • Millorar i assegurar el benestar d'infants i joves en la seva relació amb la tecnologia. • Cercar una resposta proactiva als reptes que els dispositius digitals ens plantegen. • Adquirir un compromís ferm amb la salut, el benestar i el desenvolupament integral dels infants i adolescents. • Responsabilitat i model que representem les persones adultes. • Minimitzar els potencials efectes nocius de l'ús de les pantalles i donar-los a conèixer.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Infància i adolescència.	
Què farem (activitats) 51 actuacions organitzades en 3 línies d'intervenció.	
Calendari previst 2024-2027. La implementació de cada acció té una temporalitat diferent.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Salut Mental i Direcció d'Educació. Impulsors: 2a Tinència d'Alcaldia de Drets Socials, Cultura, Educació i Cicles de Vida. • Altres implicats: Tots aquells departaments de l'Ajuntament de Barcelona implicats en les línies d'acció del Pla, i altres administracions i institucions implicades en les línies d'actuació. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Professionals experts (57 persones de 36 organitzacions i entitats diferents).	

DRET 3. Dret a la salut integral i als serveis sanitaris	REpte Repte 3.3. Necessitats emocionals i salut mental
ACTUACIÓ Primers suports en salut mental	
Què és (descripció) Programa de “suports de proximitat” de formació i capacitatció per a ciutadania i referents professionals o de la comunitat en temes de salut mental.	
Què volem (objectius) • Sensibilitzar la ciutadania i els professionals que atenen ciutadania entorn el malestar emocional, dotant d'eines i competències per la identificació i acompanyament del malestar. • Millorar i enfortir les xarxes de suport social a la comunitat, dotant-les de referents comunitaris en acompanyament emocional. • Lluitar contra l'estigma relacionat amb els trastorns mentals.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) • Formació adreçada a professionals (segons el col·lectiu amb el que treballen): infància, adolescència i joventut, i persones grans. • Formació adreçada a ciutadania (ciutadania general i dirigida a adolescents/ joves (suport entre iguals).	
Què farem (activitats) Formació i capacitatció a ciutadania i professionals en temes de salut mental.	
Calendari previst • 2024: Disseny i pilotatge de les formacions per professionals (infància, adolescència i joventut, i població adulta), amb el grup CHM les Corts. • 2025: Disseny i pilotatge de les formacions per professionals (persones grans), i de les formacions adreçades a ciutadania, i adolescents / joves amb el grup CHM les Corts. Formació de formadors.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament Salut Mental (Direcció de Serveis de Salut i Cures). • Altres implicats: Agència de Salut Pública de Barcelona que avaluarà el programa / Districtes. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Grup CHM Les Corts que és qui dissenyarà el programa i farà el pilot.	

4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REPTE Repte 4.1. Xarxes comunitàries i suport entre famílies
ACTUACIÓ Concilia: servei de canguratge	
Què és (descripció) El Projecte Concilia és un servei d'atenció i canguratge que acull, per franges horàries, a infants fora de l'horari escolar. L'objectiu del Projecte Concilia és contribuir a l'harmonització de la vida laboral, familiar i personal mitjançant un servei que respongui a les necessitats de conciliació existents, principalment per part de les dones, pel que fa a la cura dels infants. Prioritàriament es dirigeix a infants d'1 a 12 anys de famílies de mares monoparentals de la ciutat de Barcelona amb una xarxa fràgil i manca de recursos, a dones víctimes de violència de gènere i a famílies sense teixit comunitari. No obstant, també està obert a altres perfils de famílies diverses que compleixin els requisits establerts i tinguin necessitats que no es puguin conciliar amb la criança. El servei també preveu l'atenció a infants amb necessitats especials.	
Què volem (objectius) El servei d'atenció a la infància per a la conciliació de la vida laboral, familiar i personal té un doble objectiu, referint-se d'una banda a persones amb infants a càrrec i, de l'altra, als mateixos infants. Responsables dels infants: L'objectiu general pel que fa als responsables de infants és contribuir a l'harmonització de la vida laboral, familiar i personal mitjançant un servei que respongui a les necessitats de conciliació existents, principalment per part de les dones, pel que fa a l'atenció dels infants a la seva cura. Es defineixen els objectius específics següents: • Afavorir l'accés de dones a cursos de formació ocupacional, així com la seva ocupació. • Facilitar l'accés, la promoció i el manteniment al seu lloc de treball. • Promoure el benestar de les unitats familiars. • Facilitar un temps propi per a les dones que els permeti participar plenament en la seva comunitat per tal d'enfortir el seu paper actiu en la societat. • Facilitar espais de respir per a les famílies. Infants: L'objectiu general pel que fa als infants és oferir una atenció bàsica i una atenció lúdica, social i educativa als infants que es queden sols en absència de la seva mare, pare o persona responsable, sempre que no es puguin utilitzar altres recursos adequats. Es defineixen els objectius específics següents: • Habilitar espais que contribueixin al desenvolupament de la personalitat infantil mitjançant el joc i les joguines. • Oferir als infants un pla d'activitats i tallers de caràcter lúdic i educatiu, en la línia d'intervenció des de l'educació no formal, és a dir, presentar l'activitat lúdica com a recurs educatiu i creatiu en el seu temps lliure.	

• Oferir als infants activitats lúdico-educatives relacionades amb l'educació per a la igualtat, la diversitat i, en general, l'educació en valors socio-comunitaris.
Franja d'edat (a qui s'adreça) Infants de 1-12 anys. Les persones beneficiàries podran fer ús del servei de manera puntual o d'una manera més estable i continuada. Hauran de complir els següents requisits: • Preferència mares monoparentals i dones en situació de violència de gènere. • Pocs recursos econòmics de la unitat familiar. • Nombre d' infants a la llar. • Causes de la sol·licitud: donar preferència a les sol·licituds de la conciliació laboral i formativa. • Circumstàncies personals de la família i/o la dona: malalties, emergències familiars. El projecte està adreçat especialment a famílies monomarentals, fent difusió als espais adreçats especialment a dones. Del 94% de famílies la primera referent és la mare. Un 11,21% ha patit o està patint violència masclista. El 50% de les famílies són monomarentals. S'atenen infants amb necessitats especials, baixant la ràtio d'atenció del projecte els dies que s'atenen infants amb aquestes característiques per fer una atenció més acurada, hi ha 4 educadores especialitzades en NESE. La difusió és en diverses llengües, el 90% de les famílies són d'origen divers, s'ha creat una comissió d'interculturalitat dins el projecte per treballar les diferents activitats que es duen a terme.
Què farem (activitats) • Comunicació, captació, inscripció i atenció a les famílies per inscriure i acompanyar al servei. • Organització del servei als diferents barris (un total de 10). Tenint en compte que ha de ser un servei flexible que s'adapti a les necessitats i possibilitats de cada barri. • Atenció durant les tardes entre setmana i els dissabtes. • Comissions de treball per a l'organització de les activitats amb els infants i la implicació comunitària. • Coordinacions amb els serveis i entitats per a la derivació de casos i la intercooperació. Participació activa en espais de treball comunitaris. • Atenció als infants als equipaments i espais a l'aire lliure establerts. • Recollida dels infants a la porta de les escoles i acompanyament al punt Concilia. • Derivació d'infants i famílies a altres recursos, segons necessitats. • Treball de vinculació entre les famílies a través d'activitats comunitàries programades des del projecte (projecte mares mentores, berenars en família...). • Estreta col·laboració amb serveis i equipaments de referència de la ciutat que atenen a la població diana del servei (famílies col·laboradores, IMPD...).
Calendari previst Va iniciar a l'octubre de 2020 i s'ha donat servei de manera ininterrompuda. Ara tenim finançament i assegurat el servei fins juliol del 2025 però més enllà no es pot saber, ja que es cerca finançament curs a curs.
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Pla de barris (Foment de Ciutat). • Altres implicats: IMEB, IMSS, Feminismes, Equipaments municipals (casals de bari, centres cívics...). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Es treballa de manera coordinada amb tot el teixit comunitari de cada territori.

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REpte Repte 4.1. Xarxes comunitàries i suport entre famílies
ACTUACIÓ Xarxa d'empreses NUST – Xarxa d'empreses per un nou temps de treball	
Què és (descripció) És una xarxa local d'empreses i entitats de diferents mides i sectors, orientada a promoure una cultura del treball i una gestió del temps de treball que comporti un major equilibri entre les necessitats de temps de les persones i els requeriments i necessitats de competitivitat i productivitat de l'organització, impulsant canvis per contribuir a millorar la qualitat de vida de les famílies, oferint un context més favorable perquè els pares i mares puguin dedicar més temps a la cura i educació dels seus fills i filles. S'emmarca en el Pacte del Temps de Barcelona: un compromís de ciutat per a una organització del temps més saludable, igualitària, eficient i sostenible.	
Què volem (objectius) Construir un temps de ciutat que respongui a les necessitats de les persones en el seu temps de vida quotidiana i generar entorns més favorables per a la conciliació, impactant positivament en el benestar dels infants i les seves famílies. • Reconeixent i promovent la tasca de les empreses i organitzacions compromeses a facilitar l'harmonització del temps. • Intercanviant i difonent coneixements i experiències entre empreses i organitzacions en l'àmbit de la gestió del temps i la conciliació. • Treballant en xarxa amb altres organitzacions públiques, privades i del tercer sector, a nivell local i internacional, per generar sinergies.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) • Persones treballadores.	
Què farem (activitats) • Accions de formació i intercanvi d'experiències: programa de tallers i jornades tècniques. • Col·laboració amb altres xarxes de treball global i local. • Foment de la participació de les organitzacions adherides a la Xarxa en fòrums, jornades i altres esdeveniments per facilitar l'intercanvi de bones pràctiques i la seva difusió com a models de referència.	
Calendari previst 2024-2027, de forma continuada.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI (Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida).	

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REpte Repte 4.2. Necessitats específiques de l'adolescència
ACTUACIÓ Incrementar l'abast del Servei per Adolescents i Famílies (SAIF) per donar una major actuació als territoris apropiant-se i facilitant l'accés universal als i les adolescents així com a les famílies amb fills i filles adolescents, amb la finalitat promoure el benestar emocional dels adolescents i les famílies	
Què és (descripció) El Servei per Adolescents i Famílies és un servei municipal gratuït d'àmbit de ciutat que té com a finalitat oferir un acompanyament als adolescents i a les seves famílies des d'una mirada positiva de l'adolescència incorporant la perspectiva de l'educació emocional per tal d'afavorir la millora del benestar emocional i l'adquisició d'autonomia.	
Què volem (objectius) • Promoure el benestar emocional en l'adolescència acompanyant a adolescents, les famílies amb fills i filles adolescents per a la millora de les pròpies habilitats i afavorint el creixement personal. • Oferir eines i recursos als adolescents i les seves famílies que afavoreixin l'adquisició d'autonomia de l'adolescent i faciliti l'entrada a la joventut. • Escoltar, assessorar i orientar de forma presencial i individual, als adolescents i a les famílies amb fills i filles adolescents, en els casos en que puguin estar immersos en un procés de dubte i desorientació per les característiques pròpies del moment vital. Derivant a d'altres recursos especialitzats quan la consulta ho requereixi. • Oferir espais d'intercanvi, reflexió i formació (per a professionals que treballen amb població adolescent) que incorporin la perspectiva de l'educació emocional i s'orientin a la millora de l'acompanyament de l'etapa adolescent.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Adolescents entre 12 i 20 anys, i famílies amb fills i filles adolescents. Així com professionals que treballen amb població adolescent	
Què farem (activitats) Dirigides a famílies: • Escolta i acompanyament emocional (assessorament individual/familiar): espai d'atenció individual/familiar i confidencial, amb l'objectiu de mobilitzar els propis recursos i redibuixar el rol parental. • Formació i sensibilització: eines i recursos per a l'exercici de la funció parental: oferta d'un catàleg d'activitats formatives per proporcionar eines i recursos que orientin l'acompanyament de l'etapa adolescent i l'exercici de la funció parental en aquest moment vital. • Espais de reflexió i compartir entre iguals (espais compartim), espais per a compartir experiències i treballar habilitats, actituds, aspectes de relació, comunicació... en l'acompanyament als fills i filles adolescents mitjançant el debat, la reflexió, l'intercanvi de la pròpia vivència. Dirigides a adolescents: • Escolta i acompanyament emocional (assessorament individual i confidencial): espai d'atenció individual i confidencial, per part d'un/a psicòleg/a i/o un/a educador/a, que doni suport als adolescents en moment de desorientació, dubte o patiment amb l'objectiu de millorar el benestar emocional de l'adolescent. • Eines i recursos per promoure l'equilibri i el benestar emocional (espais d'activitats grupals). • Programació trimestral: organització d'activitats grupals en format de tallers amb l'objectiu de treballar les competències personals i socials, així com, fomentar el creixement personal dels i les adolescents.	

- Reflexió i compartir entre iguals (Espais Compartim): espais grupals que permetin als i les adolescents poder treballar habilitats, actituds, assajant-les en un marc grupal. Alhora que espais per conversar, escoltar, donar-se suport, conversar, compartir experiències i afavorir el debat per tal de construir recursos personals i socials que reafirmen la seva confiança i seguretat en la vida diària.

Dirigides a professionals:

- Jornades de formació (xerrades, tallers..) dirigides a professionals organitzades pel Centre per famílies. Amb l'objectiu d'aprofundir i reflexionar sobre un tema o temes d'interès en relació a l'etapa adolescent alhora que oferir eines i recursos per a la seva tasca diària.
- Reflexió i diàleg (Diàlegs ATE): espais de trobada entre professionals que treballen amb adolescents i joves, per a compartir experiències i afavorir el debat, la reflexió, l'intercanvi que afavoreixi la construcció de recursos personals i professionals útils per a la pròpia pràctica.

Calendari previst

Línia de continuïtat . Actualment el contracte de gestió finalitza a 31/05/2025, a data 1/06/2025 es preveu donar-li més abast.

Amb qui comptem

Ajuntament

- Unitat responsable: Departament de Joventut.
- Altres implicats: Districtes.

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REPTE Repte 4.3. Discapacitat i famílies monoparentals
ACTUACIÓ Impuls dels centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP) pels nens i nenes amb dificultats i trastorns de desenvolupament	
Què és (descripció) L'IMPD fa la gestió directa dels centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP) als districtes de Ciutat Vella i Nou Barris. Es tracta de serveis socials especialitzats concertats que formen part de la Xarxa de Serveis d'Atenció Precoç de la Generalitat de Catalunya, que atenen nens i nenes fins als 6 anys que presenten dificultats i trastorns de desenvolupament, i incideixen en les situacions de risc que puguin provocar-los. S'adrecen a la població infantil i a les seves famílies pel que fa a la prevenció, la detecció, la diagnosi i el tractament.	
Què volem (objectius) Com a objectius en els CDIAP municipals per al mandat 2024-2027 destaquem: • Augmentar la freqüència d'hores d'assistència per infant. • Crear criteris per valorar la rotació del projecte "El CDIAP a l'escola bressol" a les escoles bressol dels districtes de Ciutat Vella i de Nou Barris. • Mantenir el nombre grups d'atenció als infants.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Els CDIAP atenen a nens i nenes fins als 6 anys d'edat i a llurs famílies i entorn.	
Què farem (activitats) • Inversió en els CDIAP municipals al districte de Ciutat Vella i Nou Barris (adquisició de nous equipaments donada la manca d'espai existent). • Manteniment del projecte de prevenció i detecció "El CDIAP a l'escola bressol". • Promoció d'intervenció grupal amb finalitat terapèutica (teràpia aquàtica, grups amb infants i famílies, etc.). • Enfortir el treball amb les famílies des de l'atenció individual i grupal.	
Calendari previst Es tracta de serveis permanents.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Institut Municipal de Persones amb Discapacitat. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Treball coordinat amb pediatria, EAP, escoles bressol del territori, districtes i Consorci d'Educació de Barcelona.	

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REpte Repte 4.4. Infància en situació de risc i desprotecció
ACTUACIÓ Ampliació dels serveis d'intervenció socioeducativa no residencial (Línies 1, 2, 3 i 4) per a infants i adolescents en situació de risc social i llurs famílies	
Què és (descripció) A l'any 2016, la Generalitat de Catalunya inicia el treball per desenvolupar un nou model de serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents en situació de risc i les seves famílies (a partir d'ara SIS), modificant l'anterior model on els centres oberts eren els únics serveis d'atenció social i educativa no residencial per a infants i adolescents de 3 a 18 anys en situació de risc, definits a la cartera de serveis socials aprovada pel Decret 142/2010 d'11 d'octubre. Aquest nou model redefineix i diversifica les diferents necessitats d'atenció generant 5 noves tipologies de servei, segons el col·lectiu objecte d'atenció: 1. Servei de suport a les famílies amb infants de 0 a 3 anys en situació de risc. 2. Servei d'atenció diürna, assimilable a l'antic centre obert. 3. Servei d'intervenció amb famílies amb infants i adolescents en situació de risc. 4. Servei d'acompanyament socioeducatiu per adolescents en situació de risc. 5. Servei d'intervenció socioeducatiu itinerant (aquest no aplica a la ciutat de Barcelona degut a que està pensat per territoris de baixa densitat demogràfica i gran amplitud territorial). El desenvolupament d'aquest model depèn, en gran mesura, de la reformulació i l'aprovació de la cartera de serveis socials per part de la Generalitat. Al 2023 es va ampliar les places concertades passant a més de 1400 places en els centres oberts-serveis diürns. Durant l'any 2023 s'han consolidat els Espais familiars de criança conveniats amb l'IMEB, arribant a 3 (Aurora, Casa dels Colors i Teixonera). Durant l'any 2024 també es van ampliar els SIS municipals ampliant els serveis a la L3 de famílies. Es va generar un nou SIS a Gràcia 0-3 i famílies i es va generar el SIS cap de Setmana i mes d'agost en els Districtes de Sant Martí, Nou Barris i Sant Andreu.	
Què volem (objectius) La finalitat del programa d'actuació és el desenvolupament progressiu del model de serveis d'intervenció socioeducativa. Els objectius serien els següents: • Ampliar el número de places del SIS diürn-Centre Obert, arribant a noves zones territorials i ampliant aquelles on hi ha més vulnerabilitat i/o situacions de risc. • Ampliar el número de serveis de suport a les famílies amb infants de 0 a 3 anys que permeti que hi hagi un per cada districte de la ciutat (actualment 5). • Ampliar el número de serveis dirigits a famílies amb infants i adolescents en situació de risc. • Desenvolupar el model SIS de la ciutat de Barcelona. • Consolidar les subvencions com una eina per a donar resposta a les entitats que vulguin iniciar i/o consolidar projectes en les línies abans esmentades i que actualment no estan a cartera de serveis de la Generalitat. • Ampliar la mirada inclusiva, que els serveis que tenim tinguin una mirada inclusiva que permeti el lliure accés de persones amb una discapacitat.	

Franja d'edat (a qui s'adreça) 0-18 anys i llurs famílies.
Què farem (activitats) • Elaborar el model SIS de la ciutat de Barcelona. • Revisió de les necessitats de la ciutat a nivell de recursos de SIS. • Desenvolupar el model psicoterapèutic del model més enllà de la intervenció socioeducativa (que està molt poc desenvolupada actualment en els serveis). • Potenciar les línies 1 i 3, promocionant aquelles entitats que estan desenvolupant aquestes línies segons el model propi de ciutat. • Acord amb la Generalitat de Catalunya per al finançament del SIS a la ciutat segons les necessitats detectades. • Potenciar que les línies 1,3 i 4 del SIS siguin introduïdes a la Cartera de Serveis.
Calendari previst Fins al desembre de 2027.
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament d'Atenció Social a la Infància i Famílies. • Altres implicats: Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Entitats que desenvolupen els serveis concertats, les subvencions relacionades amb els serveis d'intervenció socioeducativa i les gestores dels serveis propis. Un total de 54 entitats.

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REPTE Repte 4.4. Infància en situació de risc i desprotecció
ACTUACIÓ Millora dels processos tècnics per a la intervenció social amb els infants i adolescents en situació de risc social i les seves famílies	
Què és (descripció) L'actuació consisteix en la revisió, anàlisi i millora dels processos tècnics d'estudi de possibles situacions de risc social en infants i adolescents per part de tots els serveis de l'IMSS que en tenen les competències. Inclou la construcció d'un mòdul en els Sistemes d'Informació de l'IMSS amb eines de diagnòstic i de suport al procés d'atenció, que permetrà una anàlisi de dades exhaustiva (Mòdul Infància i Adolescència en Risc, IAR).	
Què volem (objectius) Millorar la qualitat i augmentar l'eficiència de la intervenció social amb els infants i adolescents en situació de risc social i les seves famílies i augmentar així la detecció i per tant el treball preventiu. Disposar d'un únic model consensuat per a l'estudi de possibles situacions de risc social en infants i adolescents amb processos, terminis i instruments definits. A finals de 2023 es va iniciar la implementació del mòdul IAR amb la formació als SBAS (Serveis Bàsics d'Atenció Social) de la ciutat. Aquest procés s'ha ampliat al 2024. Al 2024 també s'ha iniciat el procediment administratiu en infància en risc que significa que l'ens local haurà d'obrir procediment administratiu a totes aquelles situacions de risc que valori (aquesta tasca la feia fins ara la DGAIA). El procediment administratiu de risc en els propers anys haurà de ser sostingut en el mòdul IAR.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Finalitzar la implementació del mòdul IAR i fer el seguiment de la implementació. • Procedimentar l'expedient administratiu de risc, complementant la feina feta amb la millora de processos d'infància en risc. • Plantejar evolutius de l'eina que permetin una menor càrrega en els professionals i una traçabilitat en les actuacions que es fan amb infància en risc. • Observar la situació de la infància en risc en la ciutat de Barcelona, aportant números amb dades reals.	
Calendari previst Desembre de 2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament d'Atenció Social a la Infància i Família. • Altres implicats: IMI / Direcció d'acció social territorial i comunitària.	

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REpte Repte 4.4. Infància en situació de risc i desprotecció
ACTUACIÓ Equip EDEIAR per centralitzar la recepció de les demandes d'estudi d'infància en risc	
Què és (descripció) EDEIAR és un equip municipal d'atenció social bàsica dirigit a un sector específic: centralitzar la recepció de les demandes d'estudi d'infància en risc derivades des de diferents organismes (Fiscalia, jutjats, DGAIA i Consorci d'Educació). S'inicia com a projecte pilot el 14/1/2019 i un cop acabat el període d'avaluació amb resultats positius, es decideix consolidar l'equip i ampliar l'activitat d'estudis tècnics a tot Barcelona ciutat. La finalitat del servei se centra en dos objectius principals: • Centralitzar i registrar totes les demandes d'estudi d'infants i adolescents en risc de tota la ciutat provinents de la Fiscalia de Menors, jutjats, DGAIA i Consorci d'Educació i posteriorment, distribuir-les al servei que correspongui. • Realitzar una primera valoració de la possible situació de risc de l'infant i adolescent derivats per Fiscalia, jutjats i DGAIA en els casos no coneguts pels centres de serveis socials de Barcelona (a nivell pilot en tres districtes: Nou Barris, Sant Martí i Ciutat Vella) i emetre una resposta en el temps preceptiu.	
Què volem (objectius) Desplegament progressiu de l'àmbit d'actuació tècnica d'EDEIAR a tota la ciutat entre l'any 2021-2027.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) La franja d'edat és de 0 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Negociació amb la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència dels contractes programa per a la incorporació del personal tècnic necessari. Es requereix la incorporació de 13 tècnics/tècniques i 3 administratius/ives a l'equip. • Ampliació progressiva dels territoris (districtes) d'àmbit d'actuació en funció de la incorporació dels professionals. • Infraestructura: cerca d'un local on poder desenvolupar la tasca d'EDEIAR.	
Calendari previst El desenvolupament progressiu serà entre l'any 2021-2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament d'Atenció Social a la Infància i Família. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). Generalitat de Catalunya.	

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REpte Repte 4.4. Infància en situació de risc i desprotecció
ACTUACIÓ Serveis especialitzats d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (SEAIA)	
Què és (descripció) L'actuació consisteix en la revisió, anàlisi i millora dels processos tècnics d'atenció amb els infants i adolescents en situació de greu risc i/o desemparament, diferenciant unitats d'estudis i seguiment a nivell tant organitzatiu com de processos metodològics. Per desenvolupar això, el repte inclou un canvi organitzatiu i una unificació metodològica de les intervencions en cada una de les unitats. Paral·lelament, defineix els recursos necessaris per dotar, tant el Departament com els SEAIA, de les figures de gestió i tècniques, per tal de desenvolupar la implantació del nou model amb els canvis plantejats per fer efectiva la millora en la execució de l'encàrrec. Inclou la definició i elaboració d'un model tècnic d'intervenció amb eines de diagnòstic i de suport al procés d'atenció especialitzat en infància en greu risc i/o desemparament, així com les eines i instruments de seguiment, a nivell de dades, aplicatius municipals i matrius de càrrega a utilitzar per les Direccions per poder avaluar resultats. En el nou model, s'inicia la fase de tractament psicoterapèutic, mitjançant una prova pilot, dotant el Servei de Psicoteràpia per a infants, adolescents i famílies, de professionals terapeutes, que atendran les famílies i/o infants i adolescents atesos per SEAIA, que responguin als criteris establerts d' inclusió al servei.	
Què volem (objectius) • El principal objectiu de la definició del nou model és unificar i estandarditzar l'organització i la manera de treballar dels diferents equips de SEAIA de Barcelona per tal de garantir una atenció als infants/adolescents tan estandarditzada com sigui possible a tota la ciutat. • Disposar d'eines de diagnòstic i d'un registre adequat de les dades per una millor explotació d'aquestes.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Infants i adolescents de la ciutat de Barcelona entre 0 a 18 anys.	
Què farem (activitats) • Creació d'un grup motor conjuntament amb una consultoria externa i professionals (direccions SEAIA). • Creació d'una comissió de professionals, per analitzar rols, funcions i disciplines dels SEAIA. • Elaboració i revisió de la documentació generada. • Jornades de presentació a tots els equips i professionals SEAIA. • Procés d'implementació en cada equip, direcció i territori, mitjançant acompanyament individualitzat i seguiment de les seves necessitats per dur-ho a terme. • Inauguració del Servei Psicoterapèutic. • Inici de la fase de tractament com a prova pilot en el servei de psicoteràpia/ SEAIA de Sants. • Jornades SEAIA al primer trimestre de 2025. • Pla de comunicació als diferents serveis de l'IMSS del nou model dels SEAIA.	

Calendari previst

Gener de 2024-gener d 2025.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Departament D' Atenció Especialitzada a la Infància i Famílies.
- Altres implicats: Departament de Projectes Estratègics i Processos/ Departament de Projectes de Transformació Digital de l'IMSS/ Departament de RRHH IMSSB.

Més enllà de l'Ajuntament

- Consulting - Business Operations. CONSULTORIA Deloitte.

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REpte Repte 4.5. Infants i adolescents tutelats i migrats sols
ACTUACIÓ Dret de relació dels infants tutelats amb la família i amb l'entorn	
Què és (descripció) - Relació amb la família: segons els articles 116 i 134 de la Llei 14/2010 de drets i oportunitats de la infància, que regula el dret de relació i visites, els infants i adolescents acollits a centres han de disposar de les condicions adequades per poder exercir aquest dret, en un entorn tan normalitzador com sigui possible, i on es respecti la seva intimitat i es reproduïxi un ambient de seguretat. Tot això respon a l'objectiu final de restablir els vincles entre infants i famílies de cara (si és possible) a un futur retorn. - Relació amb l'entorn: segons els articles 54 a 56 de la Llei 14/2010 de drets i oportunitats de la infància, els infants i adolescents (i també els acollits a centres residencials) tenen el dret a gaudir de l'entorn, en totes les seves accepcions, en condicions de seguretat. Això refereix a medi natural, entorn urbà, lleure i esport, i és un dret íntimament relacionat amb el de construir relacions de xarxa social en un entorn normalitzat, que els ofereixi un model alternatiu al viscut.	
Què volem (objectius) - Relació amb la família: garantir que el dret de relació es produeixi en unes condicions facilitadores i confortables, tant pel que fa a espais, com suport personal. Que els centres disposin d'espais acollidors, i que es pugui portar a terme la supervisió i acompanyament quan cal fer les visites en altres equipaments externs. - Relació amb l'entorn: promoure i facilitar activitats de lleure, d'oci i esportives a la infància i l'adolescència tutelada, en la proporció adequada que no suposi un greuge comparatiu respecte la resta d'infants.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0 a 18 anys.	
Què farem (activitats) Relació amb la família: - Supervisió dels espais físics on es porten a terme les visites. - Foment de l'elaboració de protocols i seguiment de la seva aplicació. - Anàlisi de la càrrega de treball que suposen els acompanyaments. Relació amb l'entorn: - Revisió anual de les activitats extraescolars, esportives i d'estiu a les quals han tingut accés els infants i adolescents del sistema. - Cerca de col·laboracions i convenis per l'obtenció de beques i suport econòmic pels centres d'infància, alhora de programar colònies i casals d'estiu, o altres activitats de lleure i esportives durant l'any.	
Calendari previst Anual.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> - Unitat responsable: Consorci de Serveis Socials de Barcelona. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> - Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA).	

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REPTE Repte 4.5. Infants i adolescents tutelats i migrats sols
ACTUACIÓ Servei de Detecció i Intervenció amb infants, adolescents i joves migrats sols (SDI)	
Què és (descripció) És el servei que detecta i identifica els menors i joves no acompanyats nouvinguts a la ciutat mitjançant les prospeccions, fa l'acompanyament als recursos indicats segons el diagnòstic de cada situació, realitza el seguiment en medi obert, intervé directament per treballar conductes i dinàmiques, diagnostica indicis d'alarma social i valora l'impacte al territori envers d'aquests grups, intervé en situacions de conflicte en l'àmbit comunitari i es coordina amb els referents municipals per possibilitar el traspàs d'informació.	
Què volem (objectius) General: • L'objectiu general del servei és identificar i oferir alternatives als infants, adolescents i joves migrats sols que es troben al carrer, en situació de risc i desemparament, l'edat dels quals és inferior als 21 anys, facilitant l'accés als recursos de la xarxa de serveis de protecció i d'atenció social. Específics, des de 3 eixos: • Coneixement que ha de permetre, amb la recollida de dades i informació de diferents fonts, detectar tendències, diagnosticar situacions, fer difusió del coneixement assolit i articular estratègies d'intervenció, esdevenint Observatori del fenomen. • Intervenció social, individual i grupal, amb els destinataris del servei coordinada amb d'altres serveis i agents, cercant la vinculació que permeti l'acompanyament, tot respectant l'autonomia i les decisions de les persones usuàries del servei, per aconseguir l'afavoriment i la millora de la situació individual de les persones i l'accés i establiment de xarxes de suport. • Treball comunitari amb els actors i actius al territori, impulsant la inclusió social, la convivència i la cohesió social.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Infants, adolescents i joves de fins a 21 anys d'edat.	
Què farem (activitats) • Realitzem funcions d'observatori del fenomen. • Detectem la població objecte de la seva intervenció a l'àmbit territorial de la ciutat de Barcelona. • Acompanyem les persones menors d'edat al sistema de protecció a la infància i l'adolescència i, en cas de rebuig, treball des de la perspectiva de reducció de danys. • Proporcionem atenció socioeducativa a joves ex-tutelats a Catalunya i la resta de l'estat espanyol de fins a 21 anys, i a joves de 18 a 21 anys que no han accedit prèviament a cap sistema de protecció a la infància i l'adolescència estatal. • Desenvolupem treball comunitari tant als entorns dels centres de menors de la DGAIA, com als espais d'estada i pernocta. • Participem a diverses taules de coordinació amb Districtes, GUB, CME, CSSB, DGAIA, ASJTET, OAM, Justícia Juvenil, Presons, Recursos per a joves vulnerables.	
Calendari previst Tot l'any.	

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Departament de Serveis Socials d'Intervenció a l'Espai Públic (IMSS).
- Altres implicats: altres serveis socials, Districtes, Parcs i Jardins, Neteja, GUB, Agència de Salut Pública de Barcelona, etc.

Més enllà de l'Ajuntament

- DGAIA, CME, Serveis de Salut (SATMI, CSMA), Agència de Salut Pública de Catalunya, Justícia, ICAB, entitats del tercer sector, etc.

DRET 4. Dret a la família i les seves responsabilitats, i a la protecció social de la infància	REpte Repte 4.5. Infants i adolescents tutelats i migrats sols
ACTUACIÓ Servei d'Intervenció Social de Famílies amb Menors (SISFAM)	
Què és (descripció) És el servei que atén famílies amb infants a càrrec o persones embarassades que viuen i pernocten en assentaments (naus i solars) o en altres infrahabitatges de la ciutat de Barcelona, on s'hi donen simultàniament l'ús residencial amb el desenvolupament de dinàmiques relacionades amb la recollida, magatzematge i/o manipulació de diferents tipus de residus (ferralla, palets, cartró, paper...).	
Què volem (objectius) L'objectiu general és ajudar les famílies a millorar les seves condicions de vida parant especial atenció en facilitar i impulsar l'accés dels menors a l'atenció sanitària i a l'escolaritat. En relació amb els adults l'objectiu és facilitar alternatives de capacitació que els permeti canviar d'estil de vida i millorar la seva situació. L'objectiu final del servei és aconseguir que el màxim de famílies amb infants a càrrec que viuen i pernocten en assentaments (naus o solars), o en locals amb dinàmica d'assentament trobin vies d'inserció sociolaborals que els permeti trobar alternatives a la vida en assentaments i que aquest canvi reverteixi en el benestar dels infants. Igualment es considera necessari atendre les dones embarassades que fan vida i pernocten en els assentaments per tal de garantir el correcte seguiment del seu embaràs i el naixement del nadó amb totes les garanties. El servei treballarà per millorar la convivència cívica i la cohesió social en l'entorn dels assentaments on es troben les famílies ateses des de l'àmbit d'actuació de la intervenció socioeducativa en l'entorn comunitari. Les línies de treball es concreten en 4 dimensions: • Dimensió individual/familiar. • Dimensió grupal. • Dimensió comunitària. • Dimensió assessorament expert.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Infants i adolescents menors d'edat i els seus nuclis de convivència.	
Què farem (activitats) • Proporcionar atenció socioeducativa a unitats familiars amb menors a càrrec i dones embarassades que viuen en assentaments a la ciutat (naus i solars) o en altres infrahabitatges amb dinàmica d'assentament. Posa el focus en l'atenció als infants. • Incorporar l'atenció grupal com a metodologia d'intervenció. Es realitzaran sessions grupals amb famílies, adults i/o joves adolescents destinades a treballar aspectes clau del pla de treball establert. • Incorporar la dimensió comunitària cercant i treballant pel manteniment de la comunicació, l'atenció als actors del territori i l'activació de la corresponsabilitat. • Compartir amb altres agents el seu coneixement del fenomen i les dinàmiques així com el coneixement del perfil objecte d'atenció (assessorament expert). • Garantir l'escolarització de tots els infants en edat d'escolarització obligatòria. • Facilitar l'accés a la sanitat pública i el seguiment mèdic, especialment dels menors i les dones embarassades.	

• Fomentar el seguiment d'itineraris formatius i laborals dels adults. • Vetllar per la convivència i la cohesió social a l'entorn dels assentaments. • Acompanyar a les famílies en els processos de reallotjament que puguin iniciar-se. • Potenciar la inserció social i laboral que possibiliti un canvi d'estil de vida.
Calendari previst Tot l'any.
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Serveis Socials d'Intervenció a l'Espai Públic (IMSS). • Altres implicats: altres serveis socials, Districtes, Parcs i Jardins, Neteja, GUB, Agència de Salut Pública de Barcelona, etc. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • DGAIA, CME, Serveis de Salut, Agència de Salut Pública de Catalunya, entitats del tercer sector, etc.

5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REPTE Repte 5.1. Sensibilització qualsevol tipus discriminació
ACTUACIÓ Programes i formacions de benestar i salut a les escoles	
Què és (descripció) Des del CEB es treballa per oferir de manera equitativa, unificada, gratuïta i transparent l'oferta formativa per als centres i el professorat. Dins l'àmbit dels programes i formacions de Benestar i Salut s'impulsen propostes que promouen la prevenció i el benestar en relació a la convivència. Es treballa amb un model de capacització docent que faciliti l'impuls per detectar les necessitats en cada context i sigui capaç de generar entorns de benestar amb recursos preventius on sentir-se segurs i on l'aprenentatge i el creixement personal i relacional siguin possibles, des d'una mirada respectuosa i inclusiva: • Escoles per la Igualtat i la Diversitat: és un programa de formació i acompanyament als centres públics i concertats de Barcelona basat en la mesura de Govern de l'Ajuntament de Barcelona de juliol de 2014 per a la prevenció de les relacions abusives, la violència masclista, la discriminació racial, i la discriminació per diversitat funcional, sexual, de gènere, identitat, orientació sexual i ètnicocultural i religiosa. • En Cercle: el programa es desenvolupa en el marc de la innovació educativa i l'educació inclusiva, per tal de donar resposta a la necessitat de canvi de mirada en la gestió de la convivència en les comunitats educatives. Es centra en l'acompanyament emocional, l'atenció a la diversitat i la promoció de la cultura de pau des de la pràctica de l'enfocament restauratiu global. • Mediació entre iguals: promou i acompanya els projectes de mediació dels centres educatius d'acord amb l'enfocament restauratiu, com a estratègia per a impulsar competències socials constructives i la resolució positiva de conflictes dins el marc escolar. Es desenvolupa a través d'un seminari de referents dels centres mediadors, per compartir projectes i afavorir l'intercanvi de recursos i propostes, des de la perspectiva de xarxa. Des del Programa també s'organitza la Trobada anual d'Alumnat mediador de centres educatius de Barcelona, en la que l'alumnat dels diferents centres pot compartir una jornada de convivència a través de la proposta d'activitats de mediació que el propi alumnat dissenya i dinamitza. • Enfocament Restauratiu Global (ERG), es desplega als centres a través de diferents opcions: Capacitació Enfocament Restauratiu o Enfocament Restauratiu i Mediació; Programa d'Innovació en ERG, que proporciona als centres educatius els recursos i formació per promoure la necessitat de canvi cap a una comunitat educativa restaurativa tenint en compte els valors i principis de l'Enfocament Restauratiu Global, les noves habilitats a aprendre per construir relacions i crear comunitat, donar resposta positiva al conflicte, reparar danys i restaurar relacions definint els elements estructurals i organitzatius dins del projecte de convivència de centre. • #aquíproubulling: programa d'innovació que promou el benestar emocional de l'alumnat, la implicació individual i col·lectiva en la millora de la convivència, i la sensibilització envers	

l'assetjament escolar com a factors clau en la prevenció. A banda, promou estratègies de detecció preventiva continuada, estructures de tipificació i pautes en el procés d'abordatge de situacions d'assetjament i ciberassetjament escolar.

- La comunicació entre l'escola i les famílies: es proposa donar resposta a la necessitat de la majoria de centres educatius de generar, mantenir i tenir cura d'una bona comunicació amb les famílies de l'alumnat del centre. Conscients que una relació tan delicada com la de famílies/escola no es pot deixar a mercè de la improvisació o a l'embat dels tòpics socials, sinó que cal planificar-la estratègicament i amb el màxim consens possible.
- Coeduca't: formació introductòria adreçada a les docents i els docents d'educació infantil, primària i secundària, que té com a objectiu acompanyar els centres educatius per treballar de forma explícita, sistemàtica, rigorosa i respectuosa, aspectes bàsics de coeducació, de perspectiva de gènere i d'educació afectivosexual.

Què volem (objectius)

- Escoles per a Igualtat i la Diversitat: potenciar unes actituds i uns comportaments en les relacions interpersonals que facin efectius els valors de la igualtat, l'equitat i el respecte en els infants i adolescents, en el seu entorn proper i les seves famílies; evitar l'aparició i fer una identificació precoç d'actituds i comportaments abusius, discriminatoris i/o xenòfobs en les relacions interpersonals; oferir a les escoles i instituts accions i recursos per treballar determinades temàtiques, dins els objectius i les prioritats del seu Projecte Educatiu de Centre (PEC), del Programa de Convivència i del Pla de Direcció; instal·lar als centres educatius una mirada interseccional de manera transversal que els permeti identificar les desigualtats estructurals.
- En Cercle: promoure una mirada escolar restaurativa i una cultura escolar més inclusiva, que posa les relacions interpersonals i la gestió positiva del conflicte en el centre de l'educació i té en compte tota la comunitat educativa; desenvolupar competències restauratives en tot l'equip educatiu; fomentar les competències emocionals de l'alumnat, des de la consciència i regulació emocional fins a la competència social i habilitats de vida i benestar; millorar la capacitat de gestió de la contenció i disminuir el malestar emocional des de la comunitat educativa per millorar la convivència escolar; promoure l'adquisició d'eines i estratègies de la comunitat educativa en habilitats per a la gestió de les relacions i els conflictes des de l'enfocament restauratiu.
- Mediació entre iguals: promoure l'enfocament restauratiu, a través d'estratègies de mediació i resolució positiva de conflictes en l'àmbit de la convivència dels centres educatius; potenciar la implicació de l'alumnat com a agent actiu de la convivència i cohesió; compartir i promoure recursos/propostes entre centres educatius mediadors.
- Enfocament Restauratiu Global (ERG): capacitar en la dinàmica del cercle com a metodologia d'aula per a la creació i cohesió de grup; practicar les habilitats personals per a la gestió relacional; introduir les idees clau de les pràctiques i principis restauratius en situacions de conflicte; dissenyar intervencions restauratives per a gestionar les situacions que es donen en un centre; identificar els elements clau per a la implementació de l'Enfocament Restauratiu Global al centre; orientar per a la implementació de la cultura de la mediació escolar als centres; facilitar materials i recursos.
- #aquíprobulling: establir estratègies emmarcades en l'àmbit de la prevenció de l'assetjament escolar i altres tipus de violències tals com són la prevenció i la sensibilització envers l'assetjament escolar; sensibilitzar i implicar tota la comunitat escolar en la millora de la convivència i el compromís amb el benestar com a eina clau per a l'èxit escolar; empoderar i implicar l'alumnat en

el treball per la millora del benestar emocional propi i dels companys i companyes; concretar les accions i els mecanismes que es duran a terme per a la millora de la detecció preventiva continuada; establir criteris i canals per a una bona detecció per la solució aprofundint en la tipificació de casos per a una millor resolució i una ràpida resposta educativa; dotar d'estratègies per a l'abordatge davant de l'alumnat implicat, els grups classe i les famílies.

- La comunicació entre l'escola i les famílies: identificar i reflexionar sobre el que millor i pitjor funciona a nivell comunicatiu al centre i destacar algunes experiències positives o negatives. Mitjançant dues eines: un qüestionari a contestar prèviament a la sessió presencial i una dinàmica que anomenem "L'armari de la neteja". Enriquir-se i aprendre sobre un dels tres continguts fonamentals que caldrà activar a nivell de centre; compartir el contingut après, per fer-lo entenedor a les altres persones de la comunitat educativa, i copsar el sentit de què els altres expliquen per poder pensar i fer una primera proposta d'acció de millora.
- Coeduca't: conèixer el concepte de coeducació i perspectiva de gènere en l'actualitat, el seu marc legal i la seva acció educativa transversal a través del currículum; aprofundir sobre les causes i efectes dels estereotips sexistes i la seva incidència en l'àmbit educatiu; facilitar eines i recursos pedagògics per a treballar l'educació sexual i afectiva, la perspectiva de gènere i la coeducació; repensar la pròpia pràctica coeducativa amb perspectiva de gènere.

Franja d'edat (a qui s'adreça)

- Escoles per la igualtat i la Diversitat: professorat, alumnat i comunitat educativa dels centres educatius públics i concertats de Barcelona, d'infantil, primària i secundària obligatòria.
- En Cercle: centres educatius d'infantil, primària i secundària de Pla de Barris, amb la possibilitat d'incorporar algun centre educatiu més, amb un alt índex de vulnerabilitat.
- Mediació entre Iguals: centres d'educació secundària amb projectes de mediació escolar (inicials i/o consolidats).
- #aquíproubulling, ERG, La comunicació entre l'escola i les famílies, Coeduca't: centres educatius d'infantil, primària i secundària, sostinguts amb fons públics.

Què farem (activitats)

- Escoles per la Igualtat i la Diversitat: el programa es desenvolupa durant dos cursos (30h/curs) i consta de dues fases, la primera, adreçada al professorat i alumnat dels centres, i la segona, a la comunitat educativa; els principis orientadors de la metodologia a emprar són la pedagogia activa, el pensament crític i la participació reflexiva i compromís ètic.
- En Cercle: el programa té una durada de 3 cursos escolars, en els que un/a professional acompanya al centre en el desenvolupament i adquisició de les competències que ofereix la pràctica restaurativa, mitjançant la codocència, l'assessorament i la formació al professorat.
- Mediació entre iguals: seminari de centres mediadors, amb una trobada mensual; participar a la Trobada d'alumnat mediador de centres de secundària de Barcelona; informació sobre propostes/recursos vinculats a convivència/ mediació/ cultura de pau; assessorament i acompanyament al centre.
- Enfocament Restauratiu Global (ERG): les pràctiques proactives, cercles de creació de grup; desenvolupament de competències relacionals i comunicacionals, escolta empàtica, comunicació no violenta; el conflicte com a oportunitat; preguntes restauratives; valors de base, principis, models restauratius i cultura de centre; pràctiques responsives informals, cercles de resolució de problemes a l'aula; introducció a la mediació entre iguals.
- #aquíproubulling: formació de les competències socioemocionals, de la gestió positiva dels

conflictes i de les relacions personals, així com de la presa de decisions adequades, empàtiques, solidàries i ajustades moralment. Les escoles disposen de sis mòduls de formació adreçats a l'alumnat que es podran utilitzar a tutoria o en el marc que el centre determini. El pla posa a l'abast de les famílies mòduls formatius que s'orienten a facilitar-les estratègies i recursos per ajudar els seus fills a desenvolupar les capacitats que els han de facilitar una bona relació intrapersonal i interpersonal així com la gestió positiva dels conflictes, capacitats que són fonamentals per conviure positivament a l'aula i fora d'ella i per prevenir i aturar possibles situacions d'assetjament.

- La comunicació entre l'escola i les famílies: la confiança, els bàsics comunicatius per prevenir conflictes i generar vincles positius: claredat, oportunitat, connexió emocional, generositat, honestetat, responsabilitat; l'escolta activa i empàtica: la detecció dels sentiments de l'interlocutor, l'empatia, la regulació dels propis sentiments, saber preguntar; la comunicació assertiva: el respecte vers un mateix, el respecte vers l'altre, defugir actituds inhibides i agressives, saber emetre una crítica, saber fer un elogi; formes, hàbits, competències, costums, nous hàbits, noves formes, suports, estils, formats, temps i espais de comunicació entre les famílies i els docents del centre.
- Coeduca't, formació 30h en que es treballen els següents continguts: marc legal i conceptual de la coeducació i la construcció social del gènere; currículum i perspectiva de gènere; l'educació afectivosexual; materials i recursos pedagògics per acompanyar a la diversitat de gènere i familiar; itinerari pedagògic; prevenció de les violències masclistes en el centre educatiu; pràctiques coeducatives de referència.

Calendari previst

- Escoles per la Igualtat i la Diversitat: 2 cursos escolars.
- En Cercle: 3 cursos escolars.
- Mediació entre iguals: 1 curs escolar.
- Enfocament Restauratiu Global (ERG): la capacitació té una durada de 30 hores i el PINN 3 cursos escolars.
- #aquíproubulling: 3 cursos escolars.
- La comunicació entre l'escola i les famílies: 15h en un curs escolar.
- Coeduca't: 30h en un curs escolar.

Amb qui comptem

Ajuntament i Generalitat

- Unitat responsable: Consorci d'Educació de Barcelona i Departament d'Educació de Catalunya.
- Altres implicats: Escoles per la Igualtat i la Diversitat: Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI / Direcció de Feminismes i LGTBI / Direcció de Drets de Ciutadania / Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios / Institut Municipal de Persones amb Discapacitat / Departament de Promoció de la Infància / Institut Municipal d'Educació de Barcelona / Programa En Cercle: Pla de Barris.

Més enllà de l'Ajuntament i la Generalitat

- Escoles per la Igualtat i la Diversitat: Àrea d'Innovació, Programes i Formació (Consorci d'Educació de Barcelona) / Centre de Recursos Pedagògics de les Corts (CEB) / Inspecció (Departament d'Educació, Generalitat de Catalunya) / Àrea per a la Igualtat de Tracte i No-discriminació de Persones LGTBI (Departament de Drets Socials, Generalitat de Catalunya) / Institut Català de les Dones (Generalitat de Catalunya).

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REPTE Repte 5.1. Sensibilització qualsevol tipus discriminació
ACTUACIÓ Programes i formacions de benestar i salut a les escoles, per part d'entitats externes	
Què és (descripció) A més dels programes i formacions del Consorci d'Educació i del Departament d'Educació, des del CEB coordinem altres propostes que impulsen entitats externes, ja siguin fundacions privades o administracions públiques i que promouen el benestar als centres, treballant per la prevenció i promoció de la salut, així com la millora de la convivència: • Programa Komtū (Fundació Nous Cims): és un model integral per a la millora de la salut emocional i relacional a les escoles. Involucra a tota la comunitat educativa per promoure un entorn positiu i d'acompanyament emocional. Les escoles durant tres cursos, amb l'acompanyament de l'equip tècnic del programa, inicien un procés de canvi per promoure la salut relacional, la prevenció, la intervenció precoç i l'educació emocional dels nens i nenes. • Programa WeKo (Fundació Nous Cims): WEKO és un programa de promoció i prevenció pel bon ús de les tecnologies entre les comunitats educatives de primària. Pretén acompanyar a les persones adultes que formen part de la comunitat dels joves, docents i famílies, per què tinguin estratègies i recursos per abordar l'ús de les tecnologies des de l'oportunitat. • Programa What's Up! Com vas de Salut Mental (Obertament): fomenta parlar de salut mental a l'aula de manera natural i normalitzada amb l'objectiu de trencar el tabú que existeix, eliminar l'estigma i facilitar la comprensió entre l'alumnat del fenomen. • ASPB: ofereix programes que tracten diferents temàtiques centrades en la salut (física, mental, emocional...). S'inclouen altres programes com el "Parlen els nens i les nenes".	
Què volem (objectius) • Programa Komtū (Fundació Nous Cims): desenvolupar competències emocionals, socials i personals dels nens i les nenes; capacitar amb eines i recursos als adults que acompanyen als infants (equip docent, personal no docent i famílies); instaurar al centre una mirada compartida per tota la comunitat educativa sobre l'acompanyament emocional. • Programa WeKo (Fundació Nous Cims): acompanyar i enfortir les comunitats educatives a partir de compartir eines, recursos i vivències pel bon ús de les tecnologies amb joves d'entre 10 i 12 anys; potenciar el benestar individual; generar un sentit crític; potenciar la comunicació social; diferenciar el món virtual del real; implicar a tota la comunitat educativa; formació continuada. • Programa What's Up! Com vas de Salut Mental (Obertament): millorar el coneixement dels i les joves en salut mental; empoderar la població jove per poder parlar lliurement sobre salut mental; promoure l'esperit crític de la població jove per identificar i reconèixer situacions d'estigma i discriminació cap a tot allò que envolti la salut mental; ajudar a crear un entorn més obert i disposat a escoltar, entendre i parlar de qualsevol tema relacionat amb salut mental. • ASPB: prevenir i promoure la salut als centres educatius.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) • Programa Komtū (Fundació Nous Cims): comunitat educativa de centres educatius d'infantil i primària, professorat, equip no docent (PAS, equip de migdia, monitors/es...), famílies i infants.	

- Programa WeKo (Fundació Nous Cims): centres educatius públics de primària, amb implicació de la comunitat educativa, infants/joves de 5è i 6è de primària, docència i famílies.
- Programa What's Up! Com vas de Salut Mental (Obertament): alumnat de tota l'etapa d'educació secundària obligatòria de centres públics i concertats.
- ASPB: infantil, primària i secundària (en funció del programa).

Què farem (activitats)

- Programa Komtū (Fundació Nous Cims): diagnosi inicial; formació continuada; acompanyament individual i grupal al professorat per tal de donar resposta a les seves necessitats i contribuir a que adquireixin recursos i dinàmiques que afavoreixin el benestar emocional i relacional dels infants a l'escola; suport i recolzament per millorar diferents aspectes del centre; implementació d'una cultura reflexiva de la pràctica professional; espais de parentalitat positiva amb les famílies; desenvolupament de les accions establertes al full de ruta amb l'escola.
- Programa WeKo (Fundació Nous Cims): sessions mensuals a l'aula dinamitzades per professionals que acompanyen al tutor/a; formació al professorat dels grups implicats (30h en el total dels 2 cursos) i altres sessions a famílies.
- Programa What's Up! Com vas de Salut Mental (Obertament): consisteix en una sèrie de materials didàctics avaluable, competencials i curriculars a implementar durant el cicle de l'ESO; ofereix materials elaborats segons el currículum educatiu ja preparats perquè puguin ser directament implementats per part del professorat.
- ASPB: els programes proposen una formació inicial i una bateria d'activitats per fer a l'aula dinamitzades pel professorat. Alguns programes també proposen activitats per a famílies i altres agents educatius.

Calendari previst

- Programa Komtū (Fundació Nous Cims): 3 cursos escolars.
- Programa WeKo (Fundació Nous Cims): 2 cursos escolars.
- Programa What's Up! Com vas de Salut Mental (Obertament): 1 curs escolar.
- ASPB: hores en funció del programa, distribuïdes en un curs escolar.

Amb qui comptem

Ajuntament i Generalitat

- Unitat responsable: Consorci d'Educació de Barcelona.
- Altres implicats: Agència de Salut Pública de Barcelona (en el cas dels seus programes).

Més enllà de l'Ajuntament i la Generalitat

- Fundació Nous Cims (Komtū i WeKo)/ Obertament (What's Up! Com vas de Salut Mental?).

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REPTE Repte 5.1. Sensibilització qualsevol tipus discriminació
ACTUACIÓ Centre LGBTI: eines i informacions per a infants, adolescents i famílies en l'àmbit de la diversitat sexual i de gènere i la prevenció d'estereotips	
Què és (descripció) El Centre LGBTI de Barcelona és un equipament municipal de proximitat, obert al conjunt de la ciutadania, que té com a finalitat fomentar el dret per a la diversitat sexual i de gènere del conjunt de la ciutadania, així com contribuir a la prevenció de les situacions d'LGTBIfòbia. Es per aquest motiu que constitueix un espai de referència en l'àmbit LGBTI, que ha d'oferir activitats, espais de trobada, reflexió i visibilitat on es fomenti l'intercanvi, la creació, el voluntariat i la participació de la ciutadana per avançar en la promoció i la defensa dels drets a la diversitat sexual i de gènere, impulsant el treball en xarxa entre diferents entitats, col·lectius i serveis de la ciutat implicats aquest àmbit.	
Què volem (objectius) Té com a objectiu principal oferir serveis especialitzats d'informació, primera atenció, assessorament i programació d'activitats en el marc d'un Centre Municipal de Recursos LGBTI.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Des d'infància a gent gran.	
Què farem (activitats) • Servei d'acollida per oferir un acompanyament pausat a les persones i famílies usuàries on identificar les seves necessitats. De les 670 persones ateses al 2023: 18 eren menors de 18 anys, 97 tenien entre 19-25 anys, 114 tenien entre 26-30 anys, 194 tenien entre 31-40 anys, 127 tenien entre 41-50 anys, 82 tenien entre 51-65 anys i 20 tenien més de 65 anys. • Servei d'informació i dinamització per a la gestió de les demandes del servei d'acollida i inscripció a les diferents activitats programades al Centre. • Assessorament psicològic de les persones i famílies que sol·liciten atenció psicològica en relació a qüestions relacionades amb orientació sexual, identitat i expressió de gènere. • Assessorament jurídic a les persones usuàries en situacions de discriminació per LGTBIfòbia o serofòbia i respecte a qüestions relacionades amb el dret familiar, estrangeria, etc. • Atenció a persones trans i no binàries mitjançant l'acompanyament dels grups, col·lectius i associacions trans i intersex a través de la formació, la programació d'activitats i la difusió de recursos i materials especialitzats. • Seu de les següents entitats residents: Associació de Famílies LGBTI (FLG), Associació de Pares i Mares de Gais, Lesbianes, Bisexuals i Transsexuals (AMPGIL), Casal Lambda, Gais Positius, Observatori contra l'LGTBI-fòbia i Ahora Dónde – Le Refuge. • Seu del Centre de Documentació Armand de Fluvià del Casal Lambda. • Grup Trans i No Binari és un espai de socialització on poder connectar amb diferents persones que exploren el seu gènere i compartir experiències. • Al 2023 es va celebra l'exposició fotogràfica "Cora", inclosa en el cicle "La ploma als carrers". Aquesta exposició tractava sobre les infàncies trans.	

Calendari previst

L'atenció dels serveis es du a terme durant tot l'any, mentre que la programació cultural i divulgativa es realitza durant cicles trimestrals.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida.
- Altres implicats: Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI.

Més enllà de l'Ajuntament

- Plataforma d'Entitats LGTBI de Catalunya (Entitat gestora del Centre mitjançant conveni).

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REPTE Repte 5.2. Prevenció contra les violències i bon tracte
ACTUACIÓ Programa per a la prevenció de les violències sexuals en la infància i l'adolescència	
Què és (descripció) Aquest programa té per objectiu garantir que els equipaments municipals siguin espais segurs, davant de qualsevol tipus de violències, i que garanteixin el bon tracte cap a la infància i l'adolescència davant qualsevol situació, tal i com contempla la LOPIVI (Llei Orgànica per la Protecció Integral de la Violència a la Infància i l'Adolescència).	
Què volem (objectius) • Debatre la necessitat d'ampliar la mirada del programa de prevenció de les violències sexuals en la infància i l'adolescència incorporant la prevenció de totes les formes de violència tal i com recull la LOPIVI. • Que els equipaments municipals siguin espais segurs per als infants i adolescents. • Que els i les professionals coneguin els protocols i disposin d'eines per poder actuar davant situacions de qualsevol tipus de violències. • Que les persones adultes, famílies i professionals estiguin sensibilitzades sobre les dimensions i conseqüències de qualsevol tipus de violència en la infància i l'adolescència, i tinguin pautes d'identificació, detecció, actuació i derivació. • Que les diferents administracions, institucions i organismes competents en la prevenció, l'atenció i la detecció de les violències en la infància i l'adolescència actuïn de manera coordinada.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0-18 anys.	
Què farem (activitats) • Grup motor. • Taula d'entitats per a la prevenció de les violències sexuals en la infància i l'adolescència. • Taula interinstitucional. La XDI (Xarxa dels Drets dels Infants s'emmarca dins l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva) realitzarà durant el 2024 un Informe ombra centrat en la prevenció de violències entre iguals per presentar al Comitè dels Drets dels Infants a Ginebra durant el 2025. Es pretén incorporar la mirada i a veu dels mateixos infants.	
Calendari previst Anual.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de promoció de la Infància. • Altres implicats: Comissionat de polítiques d'Infància, Adolescència, Joventut, i Persones LGTBI/ Departament de Promoció de la Infància/ Departament de Joventut/ Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Persones Grans/ Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI/ Direcció de Serveis de Prevenció/ Direccions de Serveis a les Persones i al Territori dels Districtes/ Institut Municipal de Serveis Socials/ Institut Municipal de Persones amb Discapacitat/ Institut Municipal d'Educació de Barcelona/ Institut d'Infància i Adolescència de Barcelona/ Agència de Salut Pública de Barcelona/ Sindicatura de Greuges de Barcelona.	

Més enllà de l'Ajuntament

- Generalitat de Catalunya: Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, Direcció General de Joventut, Unitat del Menor de Mossos d'Esquadra/ Altres institucions: Consorci d'Educació de Barcelona, Consorci de Biblioteques de Barcelona, Unitat d'Atenció a les Violències vers la Infància i l'Adolescència (Equip EMMA)/ Entitats: Associació Catalana per la Infància Maltractada (ACIM), Associació d'Assistència a Dones Agredides Sexualment (AADAS), Associació Drets Sexuals i Reproductius (CJAS), Associació El mundo de los ASI, Associació EXIL, Associació Mans Petites, Fundació Barça, Fundació Vicki Bernadet, PrevenSI, Save the Children Catalunya, UNICEF Comitè Catalunya.

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REPTE Repte 5.2. Prevenció contra les violències i bon tracte
ACTUACIÓ Formació en prevenció en l'àmbit de la seguretat i les emergències per a infants i adolescents	
Què és (descripció) L'actuació consisteix en la realització d'activitats adreçades a infants, adolescents i joves en matèria de prevenció de riscos derivats de l'àmbit de la seguretat i les emergències. L'objectiu principal és donar eines per identificar aquests riscos, poder-los prevenir, i quan això no sigui possible, oferir una sèrie de coneixements d'autoprotecció i pautes per a una correcta actuació davant de situacions de perill.	
Què volem (objectius) • Identificar els riscos derivats del foc. Evitar distraccions i descuits, i com protegir-se i fer-se veure davant un foc. • Conèixer el funcionament del Cos de Bombers. • Conèixer l'entorn proper per tal de donar pautes per tenir-hi una vinculació positiva i de cura, amb la finalitat de millorar la convivència i les relacions interpersonals. • Prevenir conductes de risc en els àmbits de la conducció i la mobilitat segura. • Prevenir el consum de drogues.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) La franja d'edat es comprèn des de l'educació infantil fins als 18 anys, amb activitats i temàtiques en funció de les franges d'edat.	
Què farem (activitats) • Gimcanes, tallers, exposicions, visites guiades, etc., per tal de treballar els continguts. • Sessions formatives en prevenció i autoprotecció. • Visites a l'Espai Bombers.	
Calendari previst 2024-2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Guàrdia Urbana / Serveis de Prevenció (Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència). • Altres implicats: Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància (IMSS) / Guàrdia Urbana. Servei d'Educació per a la Seguretat. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • TIAF - Taula d'infància, adolescència i famílies de la Marina.	

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REPTE Repte 5.2. Prevenció contra les violències i bon tracte
ACTUACIÓ Coeducació, convivència i benestar als centres educatius	
Què és (descripció) • COCOBE: coordinador per la prevenció i actuació en situacions de violència entre iguals en l'àmbit educatiu. Es realitzaran trobades presencials mensuals, als diferents districtes, on es tractaran aspectes teòrico-pràctics del desenvolupament i competències d'aquesta figura. • Guia d'Actuació i Protocol de prevenció i gestió de situacions de violència entre iguals en centres educatius de la ciutat de Barcelona: actualització del procediment de prevenció i actuació en situacions de violència entre iguals en l'àmbit educatiu. Unificació dels diversos protocols de violència entre iguals que existeixen en l'àmbit educatiu i concreció de l'actuació a les especificitats de la ciutat de Barcelona. • Xarxa de suport i referents de zona: assessorament especialitzat en situacions de violència entre iguals en l'àmbit educatiu. S'han escalat diferents nivells d'intervenció i assessorament per acompanyar els centres educatius que pateixen situacions de violència (els centres educatius, els referents de centre de l'EAP, els referents de zona i els serveis centrals del CEB). • Formació en la nova Guia d'Actuació i Protocol de prevenció i intervenció en situacions de violència entre iguals detectades en els centres educatius de la ciutat de Barcelona: procediment de prevenció i actuació en situacions de violència entre iguals en l'àmbit educatiu. Es realitzaran jornades formatives presencials on es tractaran aspectes pràctics i concrets de la nova Guia d'Actuació i Protocol de prevenció i intervenció en situacions de violència entre iguals detectades en els centres educatius de la ciutat de Barcelona. • Taula Interdepartamental de Protecció i Bon Tracte a la Infància de Barcelona: treball en xarxa per a la unificació de criteris d'actuació en les violències entre iguals. Espai interdepartamental de trobada que pretenem donar continuïtat al treball col·laboratiu entre el sector sanitari, social, judicial i educatiu.	
Què volem (objectius) COCUBE: • Capacitar i empoderar aquests professionals, clarificant quin és el seu rol i quines són les característiques principals dels protocols i guies d'actuació per atendre situacions de violència detectades als centres escolars. • Donar coneixements pràctics de les fases d'intervenció, circuit i eina de gestió de les situacions de violència. Guia d'Actuació i Protocol: • Facilitar les instruccions a seguir, als professionals d'educació que acompanyen situacions de violència entre iguals. • Millorar l'atenció a tots els i les implicades en aquestes situacions (infants, famílies i professionals). Xarxa de suport i referents de zona: • Donar un acompanyament especialitzat i contextualitzat als professionals dels centres educatius. • Abordatge conjunt i intervenció en casos de violència entre iguals d'especial complexitat.	

Formació en la nova Guia d'Actuació i Protocol:

- Capacitar i empoderar als i les professionals que atenen i acompanyen situacions de violència entre iguals.
- Oferir coneixements pràctics de les fases d'intervenció, circuit i Eina de gestió de les situacions de violència.

Taula Interdepartamental:

- Promoure una mirada multidisciplinària i una resposta integral que inclogui al sector sanitari, social, seguretat, judicial, protecció i educatiu, per tal d'oferir una millor atenció a les situacions de violència entre iguals detectades als centres educatius de Barcelona.
- Millorar la diligència i l'efectivitat en la intervenció dels professionals de l'àmbit d'educació que detecten i gestionen situacions de violència patides pels infants.

Franja d'edat (a qui s'adreça)

- COCOBE i Guia d'Actuació i Protocol: referents de centres educatius ordinaris i centres d'educació especial (públics i concertats) d'infants dels 3 als 16 anys.
- Xarxa de suport i referents de zona: centres educatius ordinaris i centres d'educació especial (públics i concertats) que atenen infants i adolescents dels 3 als 16 anys (direccions, COCOBEs o altres professionals), referents de centre de l'EAP i referents de zona.
- Formació en la nova Guia d'Actuació i Protocol: a referents de zona, direccions d'EAP, COCOBEs i direccions de centres educatius ordinaris i centres d'educació especial (públics i concertats) d'infants dels 3 als 16 anys.
- Taula Interdepartamental: professionals que intervenen amb infància i adolescència de la ciutat de Barcelona dels 3 als 16 anys.

Què farem (activitats)

COCOBES:

- 2 seminaris de districte per a COCOBEs (sessions mensuals de 2 hores).

Guia d'Actuació i Protocol:

- Elaboració de la nova Guia d'Actuació i Protocol de prevenció i gestió de situacions de violència entre iguals en centres educatius de la ciutat de Barcelona.
- Elaboració del circuit d'intervenció davant situacions de violència entre iguals detectades en centres educatius.
- Elaboració de models d'informes, d'eines d'intervenció i de comunicació dirigides als professionals dels centres educatius.
- Implantació del registre únic de violències mitjançant l'Eina de gestió de les violències del CEB.
- Actualització de la web del CEB dirigida a la gestió de les situacions de violència i convivència, establint una única via de comunicació i informació dirigida a professionals.

Xarxa de suport i referents de zona:

- Espais d'assessorament de casos concrets, amb la participació de la xarxa de suport i dels professionals dels centres educatius.

Formació en la nova Guia d'Actuació i Protocol:

- Jornada formativa presencial amb els referents d'EAP dels centres educatius, referents de zona i direccions d'EAP on es tractaran aspectes pràctics i concrets de l'Eina de gestió de les situacions de violència i de la nova Guia d'Actuació i Protocol de prevenció i intervenció en situacions de violència entre iguals detectades en els centres educatius de la ciutat de Barcelona, així com les eines i tècniques restauratives recomanables en cada fase de la intervenció.

- Jornada formativa presencial amb els i les COCOBEs i direccions dels centres educatius d'educació obligatòria (públics i concertats) on es tractaran aspectes pràctics i concrets de la nova Guia d'Actuació i Protocol de prevenció i intervenció en situacions de violència entre iguals detectades en els centres educatius de la ciutat de Barcelona.

Taula Interdepartamental:

- Trobades periòdiques entre professionals del sector sanitari, social, seguretat, judicial, protecció i educatiu que tenen funcions preventives i gestionen situacions de violència entre iguals en centres educatius de la ciutat de Barcelona.
- Grups de treball col·laboratiu i multidisciplinar on abordar qüestions comunes de la intervenció tècnica i unificar criteris d'actuació des de cada àmbit competencial.

Calendari previst

- COCOBE: octubre del 2023 a juny del 2025.
- Guia d'Actuació i Protocol: gener del 2024 a setembre del 2025.
- Xarxa de suport i referents de zona: setembre de 2024 a juny 2025.
- Formació en la nova Guia d'Actuació i Protocol: setembre i Octubre de 2024.
- Taula Interdepartamental: gener del 2024 a setembre del 2025.

Amb qui comptem

Ajuntament i Generalitat

- Unitat responsable: Consorci d'Educació de Barcelona (Gestió infància en risc de l'Àrea d'Educació Inclusiva).
- Altres implicats: Serveis Educatius i EAPs de la ciutat de Barcelona / Àrea de Sistemes del Consorci d'Educació de Barcelona / Professionals del sector sanitari, social, seguretat, judicial, protecció i educatiu de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya.

Més enllà de l'Ajuntament i la Generalitat

- Formadora especialitzada en pràctiques restauratives / Possible participació de professionals experts.

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REPTE Repte 5.2. Prevenció contra les violències i bon tracte
ACTUACIÓ Prevenció, detecció i acció envers les violències sexuals en l'esport	
Què és (descripció) Prevenció, detecció i acció envers les violències sexuals en l'esport.	
Què volem (objectius) Detectar i prevenir qualsevol acció de violència sexual en l'àmbit de l'esport.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Tota la infància.	
Què farem (activitats) • S'han fet protocols marc. • S'han difós entre totes les entitats esportives. • S'ha fet un registre de tots els delegats/des envers aquesta temàtica de cada entitat i CEM. • S'ha fet formació en aquest àmbit. • S'ha fet assessorament i seguiment en tots els casos detectats.	
Calendari previst Tot l'any.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de promoció esportiva. • Altres implicats: Infància. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Contractes de servei i entitats esportives homologades.	

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REPTE Repte 5.3. Lluita contra la violència masclista
ACTUACIÓ El Plural, centre de masculinitats	
Què és (descripció) El Plural, Centre de Masculinitats, és un equipament municipal dirigit a la població masculina que vol fer canvis cap a models relacionals més oberts, respectuosos i saludables. És un espai proper pensat per acompanyar els homes en aquells dubtes que apareixen en diferents moments de la vida. El Plural ofereix atenció a les persones que exerceixen o han exercit violència en qualsevol dels àmbits que preveu la llei i també accions de sensibilització i prevenció dirigides a la ciutadania i als professionals interessats en el treball de masculinitats i la revisió dels seus models actuals. El centre treballa amb la xarxa de dispositius i serveis del circuit de violència masclista de Barcelona, i ofereix espais de coordinació, assessorament i accions formatives als i les professionals de la xarxa de serveis de Barcelona, facilitant el seu equipament a agents socials i associacions que vulguin fomentar i promoure el treball de masculinitats a la ciutat.	
Què volem (objectius) El centre Plural té dos programes: el d'atenció i el de prevenció i sensibilització. • Abordar qualsevol de les violències masclistes amb els homes per reduir o eliminar la violència. • Minimitzar les situacions de risc de les dones i els seus fills i filles. • Aconseguir canvis en els models relacionals dels homes que els ajudin a construir relacions més respectuoses i igualitàries. • Qüestionar els models de masculinitat hegemònica i les desigualtats de poder entre homes i dones. • Promoure la participació dels homes en l'equitat de gènere, i promoure les noves masculinitats.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Els destinataris del Programa d'atenció són tots els homes més grans de 21 anys, i joves d'entre 12 i 21 anys que viuen, treballen o estudien a la ciutat de Barcelona, que han exercit o exerceixen qualsevol tipus de violència masclista (sexual, econòmica, física, psicològica, etc.), en els àmbits de parella, familiar, comunitari i laboral, que, de manera voluntària, volen canviar aquesta situació. Els destinataris del programa SAH-Prevenció ("Canviem-ho") són la ciutadania en general i prioritàriament tots els homes de la ciutat de Barcelona que vulguin evolucionar cap a models de masculinitat més igualitaris. També professionals i serveis interessats en aquestes temàtiques que volen incorporar la perspectiva de gènere en les seves intervencions.	
Què farem (activitats) Programa d'atenció: • Espai d'acollida (presencial, telefònic i/o per derivació). • Atenció a homes: atenció psicològica (tractament i seguiment) i jurídica. Atenció a nivell individual i grupal (grups socioeducatius i grups terapèutics). • Homes atesos (dades 2023: 435 homes). • Previsió de 4 grups terapèutics de 32 sessions. • Previsió de 2 grups socioeducatius. • Previsió d'1 grup de pares.	

- Atenció àmbit familiar (dades 2023: 229 atencions a parelles i ex-parelles. 119 dones ateses).
- Atenció a homes joves individual i grupal).
- Assessoraments a ciutadania (dades 2023: 77 assessoraments).
- Formacions a professionals (dades 2023: 5 formacions a professionals/serveis municipals).

Programa de Prevenció i sensibilització:

- Previsió de xerrades, grups i formacions (dades 2023: 55 activitats).
- Participació en grups de treball, comissions i circuits.
- Presentació a serveis, entitats i organitzacions (dades 2023: 22 presentacions).

Calendari previst

El programa d'atenció i de prevenció dura tot l'any.

Amb qui comptem

Ajuntament

- Unitat responsable: Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida. Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI.

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REpte Repte 5.3. Lluita contra la violència masclista
ACTUACIÓ Procediments policials per reforçar la detecció, atenció i intervenció en els casos de persones menors d'edat víctimes de violència masclista i domèstica	
Què és (descripció) Consisteix en l'adaptació i/o l'elaboració d'un o diversos procediments policials operatius, així com altre material de suport per tal que la Guàrdia Urbana disposi de les eines adequades per prevenir situacions de violència domèstica i masclista entre les persones menors d'edat, i també per intervenir quan aquestes violències s'hagin produït, i en aquest darrer cas, ha de disposar de mitjans adequats per portar a terme la millor atenció a aquestes víctimes, així com realitzar les actuacions operatives que corresponguin. També cal disposar de material de suport pedagògicament adequat per a les sessions divulgatives que pugui fer sobre la matèria davant de col·lectius específics.	
Què volem (objectius) • Disposar d'indicadors que facilitin la detecció de les possibles víctimes. • Disposar dels procediments operatius policials que estableixin l'operativa que cal seguir davant de possibles casos. • Establir una formació especialitzada en aquest àmbit per a les unitats policials que hi treballin, i que prevegi les diferents fases de la intervenció (prevenció, detecció, atenció víctima, diligències policials, etc.). • Disposar d'un espai adequat per a l'atenció policial a aquest tipus de víctimes. • Elaborar material de suport per a les activitats en les quals participi la Guàrdia Urbana on es treballi la violència masclista i domèstica.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0-17 anys.	
Què farem (activitats) • Activitats formatives adreçades a la Guàrdia Urbana a fi d'aconseguir una especialització més gran en aquest tipus de violències. • Xerrades formatives sobre violència masclista adreçades a les escoles, entitats i altres contactes amb la comunitat. • Elaboració d'un procediment operatiu específic per a aquests tipus de violències.	
Calendari previst 2024-2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Guàrdia Urbana (Àrea de Seguretat, Prevenció i Convivència). • Altres implicats: Àrea de Drets Socials.	

DRET 5. Dret a la protecció contra les discriminacions i les violències	REpte Repte 5.3. Lluita contra la violència masclista
ACTUACIÓ Revisió, anàlisi i millora dels processos tècnics per a l'atenció dels infants i adolescents en situació de violències masclistes al Servei d'atenció, recuperació i acollida (SARA) i redefinir el SARA Jove	
Què és (descripció) L'actuació consisteix en la revisió, anàlisi i millora dels processos tècnics d'atenció amb els infants i adolescents en situació de violència masclista (VM) com a fills i/o filles de les mares ateses al servei, ja sigui que es trobin en acolliment pel dispositiu d'acollida per VM de la ciutat de Barcelona com en atenció ambulatoria al SARA. Inclou la definició i elaboració d'un model tècnic d'intervenció amb eines de diagnòstic i de suport al procés d'atenció especialitzat per la infància i independentment del procés de recuperació de la mare, així com el seguiment del registre de les dades als aplicatius que permetrà una anàlisi de dades exhaustiva. El SARA Jove és el programa específic del Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA) que dona suport i acompanyament socioeducatiu i psicològic a adolescents de la ciutat de Barcelona que estan vivint o han viscut violències masclistes. És un servei d'àmbit ciutat, voluntari i al que es poden adreçar adolescents de forma directa o derivada per altres professionals o serveis per tal de rebre assessorament o ajuda. El SARA Jove realitza, també, funcions d'assessorament tècnic a professionals o serveis sobre situacions concretes de violència masclista en adolescents.	
Què volem (objectius) SARA: - Definir el protocol d'entrada i el model organitzatiu i d'acompanyament professional del SARA en base a les necessitats d'infants i adolescents en situació de violència masclista i a les propostes tècniques tant pròpies com derivades del "Protocol marc per una intervenció amb la diligència deguda en situacions de violències masclistes" de la Generalitat de Catalunya. - Establir un model tècnic d'intervenció de manera estandaritzada propi del SARA per tal de sistematitzar i avaluar les intervencions amb infants i adolescents. - Disposar d'eines de diagnòstic i d'un registre adequat de les dades per una millor explotació d'aquestes. - Donar resposta a les peticions d'informes a través del Mòdul IAR ajustada en el temps i amb rigorositat, incorporant millores tècniques i organitzatives en les exploracions conjuntes amb Plural i CSS. SARA Jove: - Revisió i redefinició del protocol d'entrada i el model organitzatiu i d'acompanyament professional del SARA Jove en base a les necessitats dels i les adolescents en situació de violència masclista i a les propostes tècniques tant pròpies com derivades del "Protocol marc per una intervenció amb la diligència deguda en situacions de violències masclistes" de la Generalitat de Catalunya.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) - SARA: infants i adolescents de la ciutat de Barcelona de dones ateses al SARA, ja siguin acollides o en atenció ambulatoria. - SARA Jove: adolescents de la ciutat de Barcelona entre els 14 anys i el 18 anys.	

Què farem (activitats)

SARA:

- Es realitzaran diverses sessions de treball intern per part de les professionals que formen l'equip d'infància del SARA per tal de protocol·litzar i construir processos d'entrada, tractament i tancament dels casos, revisant els models d'acompanyament. Es definiran els processos tècnics i organitzatius per tal d'unificar i concretar les actuacions que implica el procés d'entrada, exploració, valoració diagnòstica i intervenció incorporant-hi indicadors de qualitat d'avaluació amb l'objectiu de millorar l'atenció que es presta a les famílies i als infants i adolescents. Un cop aquest procés estigui finalitzat es farà un treball de revisió de les dades recollides, per contrastar amb els processos elaborats. S'acabaran de definir els processos tècnics pertinents, amb la revisió del Departament de Projectes Estratègics i Processos de l'IMSS.

SARA Jove:

- Es realitzaran un seguit de sessions de treball intern per part de les professionals que treballen en el programa per tal de protocol·litzar i construir processos d'entrada, tractament i tancament dels casos, revisant els models d'acompanyament i fent de la intervenció individual i grupal fonts de coneixement i expertesa. Aquest procés es realitzarà revisant tot el recorregut històric del servei, l'expertesa i experiències de les professionals que treballen al programa de SARA Jove, les necessitats actuals dels i les adolescents i amb el suport del "Protocol marc per una intervenció amb la diligència deguda en situacions de violències masclistes" de la Generalitat de Catalunya.

Calendari previst

SARA:

- Recull de les necessitats dels casos en actiu, i de la situació de la xarxa d'atenció a violència masclista en relació als i les infants i adolescents.
- Revisió de la normativa legal vinculada a l'atenció a adolescents en situació de violència masclista.
- Definició de funcions i competències dels perfils professionals de l'equip d'infància del SARA.
- Elaboració inicial dels processos tècnics i organitzatius propis de la intervenció del SARA.
- Revisió de les dades i contrast amb els processos tècnics i organitzatius.
- Elaboració definitiva dels processos tècnics i organitzatius propis de la intervenció del SARA.
- Adaptació del servei a les necessitats i demandes de la població atesa i a les normatives en actiu tant a nivell metodològic com competencial i de procediments d'entrada, tractament i tancament de l'atenció.

SARA Jove:

- Recull de les necessitats dels casos en actiu, de les demandes externes d'adolescents tant de forma directa com indirecta i de la situació de la xarxa d'atenció a violència masclista en relació als i les adolescents.
- Revisió de la normativa legal vinculada a l'atenció a adolescents en situació de violència masclista.
- Definició de funcions i competències dels perfils professionals que atenen dintre del programa de SARA Jove.
- Adaptació del programa a les necessitats i demandes de la població atesa i a les normatives en actiu tant a nivell metodològic com competencial i de procediments d'entrada, tractament i tancament de l'atenció.
- Capacitació formativa en violència masclista i adolescència de les professionals que atenen dintre del programa de SARA Jove, adaptada a les necessitats i demandes dels i les adolescents usuàries, a l'encàrrec professional i a les funcions i competències dels i les professionals.

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable: Departament d'Atenció i Acol·lida per Violència Masclista (IMSS).
- Altres implicats: Departament de Projectes Estratègics i Processos / CSS/ Plural.

6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada

DRET	REPTE
6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	Repte 6.1. Ampliar canals i espais escolta i participació
ACTUACIÓ Parlen els nens i nenes: el benestar de la infància a Barcelona	
Què és (descripció) <i>Parlen els nens i nenes</i> és un programa municipal de recerca i participació promogut per l'Ajuntament de Barcelona des de l'any 2016 i desenvolupat per l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona (dins l'Institut Metròpoli). La primera edició va ser entre 2016-20 i la segona entre 2021-25. L'objectiu principal és generar coneixement sobre el benestar de la infància vinculat a l'agenda pública per contribuir a millorar les polítiques locals i aportar als debats socials. Periòdicament, amb l'Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB) i els tallers participatius posteriors es revisa i s'actualitza l'Agenda dels infants (una síntesi de les demandes i les propostes dels nens i nenes per millorar el benestar de la infància a la ciutat de Barcelona). Després, l'Altaveu d'infants (grups Altaveus d'Infants a les Escoles i el grup Altaveu d'Infants de la Ciutat) presenta l'Agenda dels infants per tal d'obrir diàlegs per avançar en les seves demandes per millorar el benestar de la infància: • Amb la seva comunitat educativa: altres nens i nenes de l'escola, els mestres i les famílies. • Amb agents polítics, socials i territorials de la ciutat de Barcelona: per exemple, grups polítics municipals, consells municipals i xarxes de la ciutat, districtes, etc.	
Què volem (objectius) • Conèixer el benestar dels infants, des dels seus punts de vista (Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona: EBSIB). • Cointerpretar els resultats de l'EBSIB i proposar millores, des de la perspectiva dels infants (tallers participatius per a l'elaboració de l'Agenda dels infants). • Amb el protagonisme dels infants, difondre l'Agenda dels infants i promoure les seves propostes de millora (Altaveu d'infants).	
Franja d'edat (a qui s'adreça) El programa comença amb l'EBSIB adreçant-se a 5.000 infants que cursen des de 3r fins a 6è (8-11 anys) el curs 2021-22. Es retornen els resultats de l'EBSIB a tots els infants participants i continua adreçant-se a 2.000 d'aquests infants amb els tallers participatius, quan cursen des de 4t fins a 6è (9-11 anys) el curs 2022-23. Continua amb 470 infants de 5è (10-11 anys) als grups Altaveus d'Infants a les Escoles (curs 2023-24) i, finalment, 20 d'ells quan fan 6è (11-12 anys) constitueixen l'Altaveu d'Infants de la Ciutat (activitat principal el curs 2024-25).	
Què farem (activitats) • EBSIB (curs 2021-22): publicació de l'informe de primeres dades. • Tallers participatius (curs 2022-23): publicació de l'Agenda dels infants i l'informe de recerca. • Altaveu d'infants (cursos 2023-24 i 2024-25): desplegament dels Altaveus d'Infants a les Escoles i l'Altaveu d'Infants de la Ciutat amb publicacions dels informes de seguiment/recerca. • En paral·lel, elaboració de publicacions específiques per transferir el coneixement generat a les polítiques locals i els debats socials. Per compte propi i/o en col·laboració amb equips investigadors.	

Calendari previst

2a edició: 2021-25 (EBSIB: curs 2021-22; Tallers participatius: curs 2022-23; Altaveu d'infants: cursos 2023-24 i 2024-25).

Amb qui comptemAjuntament

- Unitat responsable, finançament, promoció i integrants del Grup Motor: Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat amb l'Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida.
- Altres implicats, també dins el Grup Motor: Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge; i Consorci d'Educació de Barcelona, amb les Junes de Direcció d'Ensenyament Obligatoris.

Més enllà de l'Ajuntament

- Equip de recerca en infància, adolescència, drets dels infants i la seva qualitat de vida (ERIDIQV), de la Universitat de Girona, com a equip de la recerca internacional Children's Worlds.
- Grup de recerca en educació moral (GREM), de la Universitat de Barcelona, com a grup del projecte de recerca europeu I'm Citizen.

DRET 6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	REPTE Repte 6.1. Ampliar canals i espais escolta i participació
ACTUACIÓ Innovació de processos de participació infantil	
Què és (descripció) Un grup de reflexió entre administracions per avançar sobre la participació dels infants a partir de conèixer les experiències que es duen a terme.	
Què volem (objectius) • Compartir les seves fortaleces i febleses. • Analitzar noves experiències. • Donar suport per promoure noves iniciatives de participació i infants.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0-17 anys.	
Què farem (activitats) • Grup motor de participació dels infants. Es centrarà en aprofundir en la participació dels infants en temàtiques concretes (plecs de gestió de serveis i equipaments; llistat de comprovació de projectes de participació dels infants per facilitar l'avaluació de l'impacte en la infància, etc.) i en seguir potenciant la innovació en la participació dels infants. • Finalització del projecte europeu Imcitizen 2024-2025: les plataformes de participació d'infants de dos escoles del Districte de Sant Martí presentaran les seves idees per incrementar la seva participació; formació en participació d'infants a professionals municipals.	
Calendari previst Del 2024 al 2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Promoció de la infància. • Altres implicats: tècnics d'infància dels districtes i tècnics que porten temes d'infància de diferents direccions i àrees i formen part del grup motor. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Universitat de Barcelona/ Consorci d'Educació que també forma part del grup motor/ 2 escoles al Districte de Sant Martí La Pau i Els Porxos (projecte Imcitizen).	

DRET 6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	REpte Repte 6.1. Ampliar canals i espais escolta i participació
ACTUACIÓ Projecte Volem decidir! en el marc de la Capitalitat europea de la democràcia	
Què és (descripció) Procés participatiu per a infants i adolescents de 8 a 17 anys per tal de proposar a l'Ajuntament nous canals i mecanismes d participació per a infants i adolescents.	
Què volem (objectius) • Crear nous mecanismes estables de participació d'infants i adolescents a la ciutat. • Empoderar infants i adolescents en el seu dret a la participació. • Visibilitzar i donar valor a la participació d'infants i adolescents.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 8 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Tallers a centres educatius, equipaments i entitats de lleure. • Àgores amb representants dels diferents centres per votar. • Acte final del procés. • Presentació a l'Alcalde. • Constitució d'una comissió de Seguiment.	
Calendari previst • Febrer-juny 2024: realització del procés. • Setembre 2024 a desembre 2025: reunions Comissió de Seguiment.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció de Serveis de Participació i Innovació Democràtica. Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat. • Altres implicats: Departament d'Infància, Grup Motor de Participació de la infància. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Consorci Educació, Imcizen, Institut d'Infància i Adolescència, equipaments, entitats i centres educatius de primària i secundària.	

DRET 6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	REPTE Repte 6.1. Ampliar canals i espais escolta i participació
ACTUACIÓ Projecte pilot per la privacitat de dades i digitalització democràtica als centres educatius	
Què és (descripció) Creació d'una eina digital adreçada a l'ensenyament que respecti i garanteixi els drets digitals dels menors.	
Què volem (objectius) • Creació d'una eina tipus suite composta per diferents programes de software lliure existents que garanteixin la privacitat de dades personals dels alumnes. • Creació d'un sistema de servidors segurs als centres d'ensenyament. • Extensió del projecte al màxim de centres educatius. • Implicació del Departament d'Ensenyament en el projecte, en finançament i compromisos d'extensió.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Infants i adolescents dels centres educatius.	
Què farem (activitats) • Negociació amb a Generalitat per a articular el projecte a 3 bandes: Xnet, Ajuntament i Generalitat. • Seguiment de l'empresa adjudicatària del contracte de desenvolupament i servidors. • Extensió del projecte a 50 centres educatius de Barcelona i Catalunya	
Calendari previst 2022-2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció de Serveis de Participació i Innovació Democràtica. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Departament d'Ensenyament, Xnet, empreses contractistes.	

DRET 6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	REpte Repte 6.1. Ampliar canals i espais escolta i participació
ACTUACIÓ Participació de l'adolescència (proves pilot)	
Què és (descripció) Accions per promoure la participació dels i les joves, revisant els espais que s'ofereixen de participar, identificant les decisions municipals en les que han de participar els i les joves, promovent processos participatius.	
Què volem (objectius) • Promoure i incentivar la participació activa d'adolescents i joves amb perspectiva de gènere i mirada interseccional. • Oferir canals i òrgans de participació municipal, així com revisar-los i adaptar-los a les necessitats i formes de les persones joves.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) De 12 a 35 anys (separant per franges). En relació a la població adolescent abastaria de 12 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Celebració d'un procés participatiu per i amb joves cada mandat. • Diagnosi participativa sobre els canals municipals de participació amb una mirada jove, per aplicar les modificacions adients posteriorment. • Participació dels i les joves en els pressupostos participatius. • Guia per a la identificació de les decisions municipals en les quals cal promoure la participació juvenil amb mirada interseccional. • Realització d'un estudi diagnòstic per identificar els límits de la població de joves migrants en l'accés als diferents àmbits que afecten al seu desenvolupament.	
Calendari previst 2023-2026.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Joventut (impuls del Pla). • Altres implicats: Departament de Democràcia Activa. Consell Municipal d'Immigració de Barcelona – CMIB (responsables de l'impuls de les actuacions concretes).	

DRET 6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	REPTE Repte 6.1. Ampliar canals i espais escolta i participació
ACTUACIÓ Pressupostos participatius en infància i adolescència	
Què és (descripció) Estratègia específica per a la participació d'infants i adolescents als Pressupostos Participatius 2024-2027.	
Què volem (objectius) • Participació activa dels infants en tots els processos participatius de ciutat. • Crear una estratègia específica que faciliti la participació d'infants i adolescents als Pressupostos Participatius. • Crear dinàmiques participatives que puguin utilitzar-se en diferents processos.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 8 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Tallers autoformatius als equipaments i entitats de temps lliure per a la recollida de propostes pels Pressupostos Participatius. • Àgores o assemblees d'infants per a la priorització dels projectes. • Debats específics per a recollida de projectes entre adolescents. • Acompanyament i suport als grups d'infants i adolescents que presentin propostes.	
Calendari previst Octubre 2024-maig 2025.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció de Serveis de Participació i Innovació Democràtica. Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat. • Altres implicats: Districtes, Departament d'Infància, departament de Joventut, Grup Motor de Participació Infància, equipaments infantils municipals. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Entitats amb serveis de lleure infantil.	

DRET 6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	REPTE Repte 6.2. Facilitar una informació adequada
ACTUACIÓ Difusió dels Drets dels Infants	
Què és (descripció) La XDI és una xarxa d'acció entre entitats de la ciutat de Barcelona que treballen temes d'infància, amb l'objectiu general de promocionar i defensar el desenvolupament dels drets universals de la infància a la ciutat de Barcelona.	
Què volem (objectius) • Enfortir les capacitats de la ciutat en la defensa i promoció dels drets dels infants en el marc de la convenció sobre els Drets dels Infants. • Fer especial èmfasi en el dret a la participació, mitjançant accions de sensibilització, processos d'incidència política i intercanvi d'idees, projectes i treball entre entitats.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) A la infància i a la població en general.	
Què farem (activitats) La XDI ha creat un joc de cartes per explicar als infants les actuacions de la XDI els últims anys, i treballarà el dret a la participació dels infants recollint aportacions dels infants.	
Calendari previst Durant el 2024-2025.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Promoció de la Infància. • Altres implicats: Departament de Participació Social. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Entitats de la XDI.	

DRET 6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	REPTE Repte 6.2. Facilitar una informació adequada
ACTUACIÓ Joves de Barcelona: recursos informatius i accions de dinamització i promoció de la participació	
Què és (descripció) Consolidació de la integració i l'atenció unificada dels serveis d'informació juvenil de Barcelona. Aquest model incorpora una nova conceptualització dels serveis d'informació juvenil de la ciutat de Barcelona en la que s'integrarà com a Serveis Joves de Barcelona, els punts de informació de Districte (anterior PIJ), els punts d'informació juvenil amb atenció estable dels centres educatius de secundària, abans Punts "Jove, Informa't i Participa" (Punt JIP) i els serveis Joves de Barcelona d'assessorament. Per tant els serveis Joves de Barcelona integraran les 2 modalitats de prestació: a l'equipament del Districte on es situa el punt de Joves de Barcelona i als punts d'atenció estables dels centres educatius de secundària.	
Què volem (objectius) • Millorar en l'atenció integral i unificada dels serveis de Joves de Barcelona com a un únic servei. • Donar continuïtat entre els diferents punts d'atenció (centres d'educació secundària, equipaments...) i generar vincle i acompanyament en la població adolescent entre el centre educatiu i el punt Joves de Barcelona de districte. • Augmentar la identificació i visibilització dels Serveis Joves de Barcelona per part dels i de les joves.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Servei d'acció socioeducativa, adreçat a adolescents i joves estudiants de 12 a 18 anys dels centres d'ensenyament secundari (públic i concertat) i altra alumnat de post-obligatòria (batxillerats i cicles formatius).	
Què farem (activitats) Oferir recursos informatius, orientació, dinamització i acompanyament a l'alumnat sobre diferents aspectes d'interès lligats al seu desenvolupament personal, i per altra banda, oferir un conjunt d'accions i estratègies que promouen experiències participatives dins i fora dels centres d'ensenyament.	
Calendari previst Projecte de continuïtat 2023-2026 (prevista la renovació al 2026).	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Departament de Joventut.	

DRET 6. Dret a la participació, a l'escolta i a rebre una informació adequada	REPTE Repte 6.2. Facilitar una informació adequada
ACTUACIÓ Canòdrom: ús segur de les pantalles i defensa dels drets digitals d'infants i adolescents	
Què és (descripció) Activitats de difusió i sensibilització per un ús segur de les pantalles i defensa dels drets digitals d'infants i adolescents.	
Què volem (objectius) • Sensibilitzar sobre un ús segur de pantalles. • Promoure els drets digitals d'infants i adolescents.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0 a 20 anys.	
Què farem (activitats) • Activitats trimestrals: xerrades, tallers, etc.	
Calendari previst Anual.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Canòdrom-Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica. • Altres implicats: Direcció de Serveis de Participació i Innovació Democràtica, Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat. <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Som connexió, Generalitat de Catalunya i altres persones expertes.	

7. Dret a l'interès superior de l'infant

DRET 7. Dret a l'interès superior de l'infant	REpte Repte 7.1. Qualsevol decisió tingui en compte infància
ACTUACIÓ Observatori 0-17 BCN: dades i anàlisis sobre les vides i drets de la infància i l'adolescència a la ciutat	
Què és (descripció) L'Observatori 0-17 BCN és un programa municipal de coneixement que aporta dades i anàlisis sobre les vides i els drets de la infància i l'adolescència a la ciutat i les polítiques públiques que els afecten.	
Què volem (objectius) Persegueix tres objectius: Millorar la comprensió sobre les condicions de vida dels infants i adolescents a la ciutat; respondre preguntes rellevants sobre les polítiques públiques locals; enfortir i millorar els impactes positius de les polítiques locals.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) La franja d'edat és de 0 a 17 anys.	
Què farem (activitats) • Actualització i monitoratge del Sistema integral d'indicadors d'infància i adolescència de Barcelona (SIIAB), amb més de 200 indicadors. • Publicació de l'informe Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona amb monitoratge i anàlisi de dades disponibles. • Laboratoris de coneixement per respondre preguntes rellevants sobre les polítiques públiques locals que afecten els infants i adolescents.	
Calendari previst • Monitoratge anual dels més de 200 indicadors. • Informe Dades clau d'infància i adolescència bianual a partir del monitoratge dels indicadors i amb un focus analític concret. • Els laboratoris són d'abast divers i alguns d'ells poden ser de caràcter plurianual.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-Institut Metròpoli). • Altres implicats: àrees/ departaments de l'Ajuntament de Barcelona i institucions relacionades amb els àmbits de l'Observatori 0-17 BCN.	

DRET 7. Dret a l'interès superior de l'infant	REPTE Repte 7.1. Qualsevol decisió tingui en compte infància
ACTUACIÓ Mesurament de la inversió pressupostària municipal en la infància	
Què és (descripció) Informe sobre l'esforç econòmic de l'Ajuntament en els drets i benestar de la infància.	
Què volem (objectius) Conèixer les xifres generals (i per sectors) i millorar la traçabilitat, seguiment i monitoratge, per identificar increments o disminucions de les partides rellevants per a la infància.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) 0-17 anys.	
Què farem (activitats) • Coneixement de la metodologia a utilitzar. • Contacte i sessió de treball amb la Generalitat de Catalunya. Contacte i sessió de treball amb la Fundació Tomillo (que dona suport tècnic). Contacte amb UNICEF (desenvolupadora de la metodologia). • Recollida de dades a partir de la liquidació del pressupost 2020 i anys successius. • Aplicació de la metodologia, anàlisi de resultats i elaboració de l'informe.	
Calendari previst 2024-2027.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> • Unitat responsable: Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat (Gerència de Pressupostos i Hisenda). <u>Més enllà de l'Ajuntament</u> • Generalitat de Catalunya / UNICEF.	

DRET 7. Dret a l'interès superior de l'infant	REPTE Repte 7.1. Qualsevol decisió tingui en compte infància
ACTUACIÓ Guia per famílies amb infants i adolescents	
Què és (descripció) La Guia per a famílies vol contribuir a donar visibilitat a les actuacions de la ciutat en funció del cicle de vida (primera infància de 0 a 5 anys, infància de 6 a 11 anys i adolescència de 12 a 17 anys) amb un llenguatge visual i entenedor per a les famílies. Aquesta guia també pot ser d'utilitat per posar en valor i dibuixar un contínuum de les polítiques d'infància i adolescència a la ciutat, endreçant-les i detectant possibles sinèrgies i buits o necessitats a abordar. Barcelona va per davant de molts municipis catalans i europeus (ex. educació a temps complet, transformació de patis escolars, fons 0-16, marc de les ciutats amigues de la infància,...) i cal visibilitzar-ho.	
Què volem (objectius) Donar a conèixer les actuacions de la ciutat en funció del cicle de vida dels infants amb un llenguatge visual i entenedor per a les famílies.	
Franja d'edat (a qui s'adreça) Famílies amb infants de 0 a 17 anys.	
Què farem (activitats) Aglutinar les actuacions de la ciutat dirigides a les famílies amb infants en una guia, a través d'un document/ recurs que faciliti posar a l'abast aquesta informació a la ciutadania.	
Calendari previst 2025.	
Amb qui comptem <u>Ajuntament</u> Unitat responsable: Departament de Promoció de la Infància (Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida) i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-Institut Metròpoli).	